

jazzmozaïek

2015 1

een brede kijk op jazz in Vlaanderen en de wereld

Bart Maris

Winnaar Jazzmozaïek
Award 2015

foto: © Joz L. Knaepen

DE CASINO

CONCERTZAAL • SINT-NIKLAAS

JAZZ

WELCOME TO THE JAZZCLUB!

- 20/02 **JOE FONDA QUARTET**
- 21/02 **SCOTT BRADLEE & POSTMODERN JUKEBOX**
BLUE FLAMINGO
- 27/02 **MARIS & WALABIX** *
MARIS & VERCAMPT *
- 08/03 **MILE(S)TONES**
- 13/03 **JEAN-PAUL ESTIÉVENART TRIO** *
- 20/03 **SHAI MAESTRO 3**
- 28/03 **NICOLA CONTE COMBO**
- 02/04 **MAGGIE BJÖRKLUND & BAND**
- 03/04 **LINUS** *
BLONDIAU/PEETERS *
- 17/04 **DE DEELDELIERS FEAT. JULES DEELDER**
- 07/05 **YVES PEETERS GUMBO** *
- 17/05 **HAMMOND FESTIVAL >**
JAMES TAYLOR QUARTET
THE LINK QUARTET
THE HAPPY HAMMOND TRIO
KRIMINAL HAMMOND INFERNO
JJ LOUIS QUARTET
TRIPLE EIGHT

* In samenwerking met Cultuurcentrum Sint-Niklaas en/of Jazzlab Series.

STATIONSSTRAAT 104, 9100 SINT-NIKLAAS • T. 03 776 11 98 • INFO@DECASINO.BE

TICKETS, MEDIA EN INFO OP WWW.DECASINO.BE

Vlaanderen
verbeelding werkt

Provincie
Oost-Vlaanderen

Sint-Niklaas

meerschaert & partners
ACCOUNTANTENKANTOOR
www.meerschaert.be

KBC
Bank & Verzekering

pepsi MAXX

pccenter.be
smart IT solutions

Duvel

MERTENS

LensOnline.be
COÖPERATIE

VAN OVERLOOP
de zondag

streekkrant
de zondag

FOYER
CAFÉ • FEESTZAAL

Den Aalst

foubert
SINCE 1870

Jupiler

ibis

Foto: NICOLA COMTE / Vorm: Power 5 Group

Redactie:

Jazzmozaïek
Wijngaardstraat 5, B-1755 Gooik,
tel. 02 532 38 90
redactie@jazzmozaïek.be
www.jazzmozaïek.be

- **Stichter:** Luc De Baets (+ 13/09/2009)
- **Directeur Muziekmozaïek:** Filip Verneert
- **Kernredactie:** Evelien De Jaeger, Pieter Koten, Bernard Lefèvre, Jos L. Knaepen, Georges Tonla Briquet, Filip Verneert
- **Redactiemedewerkers:** Mischa Andriessen, Patrick Auwelaert, Patrick Bivort, Benny Claeysier, Peter De Backer, Pauwel De Wilde, Frederik Goossens, Chris Joris, Leon Lhoëst, Guy Peters, Pablo Smet, Mik Torfs, Arne Van Coillie, Marc Van den Hoof, Marc Van de Walle, Bert Vuijsje,
- **Fotografie:** Jos L. Knaepen
- **Redactiecoördinatie:** Evelien De Jaeger
- **Media Support (advertenties):** adverteren@jazzmozaïek.be
- **Grafisch ontwerp:** Brigid Sullivan

Deadlines uitgave 2/2015:

Inzending cd's, artikels en reservatie advertenties
15 april 2015

Aanleveren advertentiemateriaal
25 mei 2015

Voor verschijning op
19 juni 2015

Abonnement:

België: € 15 / Buitenland: € 25

Overmaken op bankrekening van vzw Muziekmozaïek Folk & Jazz:

IBAN BE 82 738041 83 1068
BIC KREDBEBB

Muziekmozaïek, Wijngaardstraat 5, B 1755 Gooik
Met vermelding: 'Abo JM 2015'

Info via info@muzmoz.be – www.muziekmozaïek.be

ISSN 1376-6619

© Copyright (teksten en foto's): Zonder voorafgaande en schriftelijke toestemming van vzw Muziekmozaïek mag niets uit deze uitgave worden vervoerdigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook. Iedere redacteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn tekst. Publiciteitsteksten en bijhorende illustraties vallen onder de verantwoordelijkheid van de betrokken adverteerder. Teksten en fotomateriaal kunnen door de redactie van Jazzmozaïek geweigerd worden zonder dat deze beslissing dient te worden gerechtvaardigd.

Verantwoordelijke uitgever en afzendadres:
Filip Verneert – Wijngaardstraat 5 – B-1755 Gooik

Bedankt Bernard!

Dit jaar stopt Bernard Lefèvre als hoofdredacteur van *Jazzmozaïek*. Hij blijft wel lid van de redactie want, zoals hij het zelf zegt: "mijn liefde voor de jazz en *Jazzmozaïek* blijft natuurlijk overeind." Hij volgde in 2010 zijn vriend en stichter van *Jazzmozaïek* Luc De Baets op als hoofdredacteur en drijvende kracht achter het tijdschrift.

Bernard Lefèvre kreeg voor zijn werk de Muze van SABAM. Deze onderscheiding wordt uitgereikt aan een Belgische persoonlijkheid die zich inzet voor de jazz. Hij schreef heel veel artikels voor *Jazzmozaïek* en was op alle jazzfestivals in Vlaanderen een graag geziene gast. We zijn hem heel dankbaar! Voor zijn jarenlange inzet, zijn artikels, contacten met muzikanten, pers, organisatoren, ... En dit vrijwillig! Vanuit een passie die we delen, jazzmuziek en jazzmuzikanten. Onder zijn leiding is *Jazzmozaïek* een uniek driemaandelijks tijdschrift voor jazzliefhebbers geworden. De redactie is samengesteld uit journalisten, muzikanten, muziekdocenten en jazzliefhebbers. Velen van hen zijn er bij van in het begin. Zij volgen de jazzmuziek en alles wat er komt bij kijken op de voet.

Met *Jazzmozaïek* geloven we sterk in 'ontdekking'. 'Een brede kijk op Jazz in Vlaanderen en de wereld'. Niet toevallig de ondertitel van ons tijdschrift. Ontdekking is niet het prerogatief van jazzkenners of jazzmuzikanten, het is het recht van iedereen. *Jazzmozaïek* moet er ook zijn voor mensen die nog niet de stap naar Miles Davis of John Zorn gezet hebben. We willen dat ze toegang tot jazz hebben in de brede zin van het woord. En als ze meer willen weten, spelen en leren moeten we ze omarmen vanuit de overtuiging dat de kracht van muziek (en kunst in het algemeen) een sterk tegengif is tegen alle kwalen van de hedendaagse en toekomstige maatschappij.

We zullen dit mooie tijdschrift verderzetten, met een hernieuwde kijk op jazz in Vlaanderen en de wereld, en voortbouwend op het werk van Bernard Lefèvre!

Filip Verneert

Directeur vzw Muziekmozaïek Folk & Jazz

Wil je reageren?

Mail dan naar redactie@jazzmozaïek.be

Inhoud

Interview

- 4 **Bart Maris**
Winnaar Jazzmozaïek Award 2015

Focus

- 8 **Lander Gyselinck**
Huisartiest De Werf
- 12 **Toine Thys**
Grizzly: Een project dat de groepsgeest weerspiegelt
- 18 **Brussels Jazz Platform**
We've got that thing called swing

Debuut

- 14 **SCHNTZL** wint **STORM!** contest 2015

Fotoreportage

- 16 **STORM!** festival 2015

Reportage

- 20 **Winterjazz**: hedendaagse jazz in New York
- 22 **B-Jazz International Contest**

Agenda

- 24 **Festivalnieuws**
- 25 **Toppers op Leuven Jazz**
- 27 **JazzLab Series**
- 28 **Tien jaar Ham Sessions**

Portret

- 29 **Dirk Roels**: "Jazz verdient wel wat meer aandacht op de radio"

- 30 **Jazzkriebels**: Isolde Lasoen
- 34 **Blindfold Test**: Philip Catherine

Nieuw op cd

Jazzhistorie

- 37 **Blue note**: De leeuw en de wolf
- 55 **Vrouwen in jazz** (deel 3):
Van orkestlid tot bandleider

- 52 **Muziektheorie**: Jazzharmonie: een inleiding
- 58 **Jazzmozaïekjes**
- 60 **Laatste Noot**

Columns

- 61 **De Jazzlezer**:
Hé vogel, wanneer spelen we weer?
Bert Vuijsje
- 62 **Holland Muziekland**: Alchemisten?
Mischa Andriessen

Cover: Bart Maris - copyright Jos L. Knaepen

Mixed Sources
Productie op gecontroleerde
hout-, plantaardige bronnen
en recycleer materiaal.
Certificatie: C0-COC-041127
www.fsc.org
© 1996 Forest Stewardship Council

Jazzmozaïek wordt gedrukt met bio-inkt
op papier afkomstig uit duurzaam bosbeheer (FSC)
in een CO₂ neutrale drukkerij.
De verzending is onder biofolie.

INTERVIEW

Bart Maris

Winnaar Jazzmozaïek Award 2015

Geef hem een noot en hij improviseert een kwartier lang. Stel hem een vraag en hij praat honderduit gedurende een uur. Wat volgt zijn uittreksels van een verhelderende babbel over verjonging, vernieuwing en verbreding met de winnaar van de Jazzmozaïek Award 2015, Bart Maris.

Met openbaar vervoer en fiets schuimde hij jaren de improvisatiepodia van Europa af. Ondertussen heeft hij een autootje op Lpg maar de gedrevenheid is er niet minder om geworden. We ontmoetten Bart Maris in het CC Mechelen waar hij samen met het André Goudbeek Kwartet repeteert voor een herneming van de live begeleiding bij de geluidloze zwart-witfilm *Nanook of the North*.

De rol van het toeval

Het lijkt wel een reis terug in de tijd want twintig jaar geleden zaten we hier ook. Als muzikant heb je de droom om je eigen verhaal te ontwikkelen maar je wil ook boterhammen en na een tijd liefst ook eens met ander beleg dan confituur. De lijn die je dacht te zien, is er echter niet. Het toeval kan een grote rol spelen. Dat klinkt hard, maar zo is het. Neem nu deze voorstelling. André kreeg die opdracht twintig jaar geleden

van de toenmalige verantwoordelijke van de filmclub die op een originele manier 'honderd jaar film' in de kijker wilde plaatsen door ons als live begeleiders te vragen. Tijdens de eerste voorstelling zat toevallig Paul Schrijvers, nu gekend van de Roma maar toen betrokken bij het circuit van schoolvoorstellingen, in de zaal. Hij vond het een geweldig idee en wat aanvankelijk dertig data zouden worden, groeide uit tot een waslijst van een paar honderd. Zo zie je hoe groot de rol van het toeval is en hoe snel een kans voorbij kan zijn. Daarom ben je verplicht om continu ja te zeggen, ook op dingen waarvan je aanvankelijk denkt dat ze tot niets zullen leiden. Je kan nooit op voorhand inschatten wat een idee of een aanbod zal opbrengen. De enige luxe die ik daardoor niet meer heb is tijd, maar ik kan mij ondertussen wel permitteren dingen te doen waar ik zwaar mijn broek aan scheur. Dat laatste heeft een jonge gast niet maar die heeft wel tijd en die wil brood op de plank en daardoor verdwalen er veel.

Het vastroesten door bestaande structuren en de (niet bestaande) tegenreactie

Het muzieklandschap is nog nooit zo gestructureerd geweest als nu. Dat is goed voor de groepen die reeds in dat systeem zitten en ik geef toe dat ik daar deel van uitmaak. Maar de jongeren die vandaag onderaan de ladder beginnen, zien wat op zich afkomen. En dan denk ik dat ze best niet blindelings advies aannemen van oude zakken, zelfs niet van mij. Het is hun taak om niet alles zomaar te slikken. Zij moeten op tijd stop roepen maar ze doen het niet. Gewoon al de keuze maken om te studeren, betekent dat ze zich onderwerpen aan het bestaande stelsel. Iedereen doet het want niet meedoen staat gelijk met zelfmoord. Het kan gewoon niet meer anders. Of toch, want er is de grote uitzondering Jean-Paul Estiévenart. Door gebrek aan een diploma middelbaar onderwijs kan hij niet naar het conservatorium. Dat beschermt hem net tegen al dat gezever maar daardoor bevindt hij zich wel in een zeer kwetsbare situatie. Toch ken ik geen enkele trompettist die zo goed en zo vaak speelt als hij. En zelfs iemand als hij moet bijklussen. Zijn stoïcijnse antwoord luidt dan dat de grote mannen in New York dat ook doen. Eigenlijk zou ik bij hem betalend les willen volgen, zo hebben we een win-winsituatie. Ik leer bij van een groot iemand en hij verdient er wat aan (lacht).

Het negeren van onze eigen jazzgeschiedenis

Ik geloof niet in vernieuwing, wel in het opnieuw onder de aandacht brengen. André Goudbeek speelde twintig jaar bij het Willem Breuker Collectief en stopte na twee decennia. Hij vond dat hij weliswaar een goede baan had bij dat gesubsidieerd orkest maar geen uitdaging meer. Na een dergelijke staat van dienst bij een gerenommeerde groep dacht hij dat bij zijn terugkeer in Vlaanderen de aanbiedingen voor het rapen zouden liggen. Neen dus. Vragen als "Wie ben jij ook weer?" en "Wat doe jij?" waren zijn

deel. Wat ik hiermee duidelijk wil maken, is dat we ons eigen verleden verwaarlozen. Wie kennen de jonge snaken van het conservatorium? Al die gasten die een tijdje in New York rondwaalden. De jazzwereld is echter groter dan New York. Europa heeft ondertussen een eigen jazzgeschiedenis.

Het belang van ontmoetingen

Ik span mij al negen jaar in voor de jamsessies in de Hot Club de Gand met het doel om mensen elkaar te laten ontmoeten. Want dat is nog een nadeel van de structurering waar ik het daarnet over had: mensen ontmoeten elkaar niet meer. Ik geef ook les aan de klassieke afdeling van het conservatorium.

Bart Maris:

"Ik geloof in continuïteit. Kijk naar Miles. Die speelde soms een maand lang in dezelfde bar, avond na avond"

Jazzstudenten hebben de mogelijkheid daar eveneens aanwezig te zijn als ze hiervoor opteerden als keuzevak. Dat is het enige moment waarop jongeren uit de jazzafdeling en de klassieke afdeling elkaar kunnen ontmoeten terwijl ze dezelfde leeftijd hebben en allemaal de keuze maakten om hun leven te wijden aan de muziek. Toch worden ze heel strikt uit elkaar gehouden. Waarom? Omdat alles gedefinieerd is en er doelstellingen zijn om een bepaald niveau te halen. Daardoor hebben ze een berg werk en wordt hen meteen de kans ontnomen om zelf op ontdekkingstocht te gaan. Hun keuzes zijn op voorhand vastgelegd. Maar zijn dit de enige keuzes? Ik geloof niet in juist of fout.

Betalen en betaald willen worden

Vele muzikanten zitten verlegen om werk, net omdat ze denken in een bepaalde format waarbinnen de groei kansen heel klein en beperkt zijn. En dan stuiten ze op de kapitale vragen: wie is ons publiek en hoe verrijmen we het? Want wie zijn eigen platform creëert, krijgt er meteen ook de verantwoordelijkheid bij om volk te lokken. Ik had vorig jaar een Jazzlab tournée met Moker en nu sta ik daar weer met Walabix en in duo met Lode Vercampt. Ik durf zeggen dat ik met een bang hartje afwacht of er wel volk zal komen. Hoe krijg ik de mensen uit hun kot met de naam Bart Maris opnieuw op de affiche? En dan kijk ik naar mijn studenten die voor € 5 binnen kunnen in de Handelsbeurs maar hoeveel duiken er op denk je? Bij elke keuze die

je maakt in muziek sluit je andere keuzes uit. Je mag dan opwerpen dat jongeren het tegenwoordig normaal vinden dat ze alles gratis vastkrijgen maar anderzijds is het ook zo dat ze zelf niet meer betaald worden om te spelen. Op dat punt is de kar eveneens omgekeerd. Er is een soort afbieden ontstaan langs beide fronten. Er wordt heel sterk gefocust op het feit dat elke uitgave op zich ook moet opbrengen en liefst zoveel mogelijk. Muziek is geen avontuur meer. Een groep bestaat pas als die speelkansen krijgt. Wij kregen die nog. Je moest eens weten hoeveel aanbiedingen binnenstromen van internationale artiesten voor de jamsessies op woensdagavond ondanks de minimale gages, geen verblijfskosten of warme maaltijd en zonder vergoeding van transport. En toch willen ze komen. Maar dan gaan ze natuurlijk geen geld uitgeven aan concerttickets. Hoe kan je dat kenteren? Ik weet het niet.

Aanwezig zijn en continuïteit

Wat ik ook heel belangrijk vind, is dat studenten aanwezig zijn voor hun vak. Afwezig is gebuisd. Dat geldt trouwens in het algemeen voor elke muzikant, hoe technisch begaafd en ontwikkeld hij ook is. Je moet er staan en dat kan door zelf kansen te creëren. Desnoods vraag je een vergunning aan en ga je op de hoek van de straat spelen. Iedereen die voorbijkomt, is op dat moment je publiek en jij bent de artiest. Wat er dan kan gebeuren, dat weet je niet. Misschien komt daar wel iemand voorbij die luistert, je goed vindt en je boekt. Ik doe dat elk jaar tijdens de Gentse Feesten samen met Giovanni Barcella. Met ons gerammel krijgen we in het officiële luik niet veel podiumkansen tegenover het ruime aanbod van doorgewerkte repertoires. Dus staan wij enkele avonden gewoon op straat te spelen. Wij bereiken zo heel wat mensen en krijgen op die manier ook een aantal aanbiedingen binnen. Daarom vind ik al die huiskamerconcerten zo een goed initiatief. Van het ogenblik dat iemand speelt en iemand luistert, heb je een muzikaal kader. Dat zeg ik ook tegen de studenten: als je er niet bent, ben je geen muzikant. Maar waar hechten ze nu eerst en vooral belang aan: een uitgedokterde promotiecampagne en facebook. Daar geloof ik niet in. Ik geloof in continuïteit. Kijk naar Miles. Die speelde soms een maand lang in dezelfde bar, avond na avond. Er is natuurlijk dat economisch verhaal. Bij Moker bijvoorbeeld is iedereen beroepsmuzikant. We kunnen dus geen maand gratis gaan spelen. De muziek moet zich helaas aanpassen aan de economische situatie en dat is een hard proces. De muzikanten die dat inzien en hun verhaal waar maken in dergelijke situatie, die blijven bestaan.

Harde realiteit maar het kan, dat bewijst Bart Maris zelf, in studio's en op podia te lande en ver daarbuiten. Helemaal terecht dus dat hij de Jazzmozaïek Award 2015 kreeg als rolmodel voor zijn continue toepassing van vernieuwing, verjonging en verbreding.

Georges Tonla Briquet

FOCUS

Lander Gyselinck

Huisartiest De Werf

Lander Gyselinck, een jonge muzikale duizendpoot met een indrukwekkend palmares, is de eerste huisartiest van De Werf. Dit jaar en in 2016 mag Gyselinck De Werf regelmatig injecteren met zijn visie op en zijn ideeën rond de jazz van nu. In januari werd Lander Gyselinck geïntroduceerd bij De Werf met zijn band STUFF, en in april verschijnt daar het debuutalbum van Howard Peach, een internationaal improvisatietrio van Gyselinck.

Lander Gyselinck is al lang geen onbekende meer in de jazz- en improvisatiemuziek. Hij studeerde aan het Conservatorium van Gent en kwam daar in contact met de 'vrije improvisatie' via muzikanten zoals Bart Maris, Jeroen Van Herzele en Dick Van der Harst. Nadien volgde hij een opleiding aan het Conservatorium van Brussel bij Stéphane Galland en Kris Defoort. Al gauw stond Gyselinck op de internationale planken met o.a. het Kris Defoort Trio, Pierre Vaiana en Dick Van der Harst.

In 2009 won zijn groep LABtrio, met pianist Bram De Looze en bassiste Anneleen Boehme, de prijs voor Beste Groep en de Publieksprijs op de Brussels Jazz Marathon. Een jaar later vertegenwoordigde Lander Gyselinck de stad Gent als *Creative City of Music* op de wereldexpo in Shanghai en won hij de Toots Thielemans Jazz Award. In 2012 kreeg hij op het Gent Jazz Festival de Sabam Jazz Award voor Jong Talent. Het gaat dus in een rotvaart voor de 27-jarige drummer.

Lander Gyselinck:

"Ik denk dat de mix van elektronica en improvisatiejazz écht wel de geest van de jazz voortzet op dit moment, door nieuwe verbindingen, nieuwe versmeltingen"

Wat is jouw taak als huisartiest bij De Werf?

Ik bekijk met de mensen van De Werf hun programma en geef daar feedback op. Be-doeling is om een lijn te vinden in het programma en rekening te houden met wat jazz allemaal kan betekenen de dag van vandaag. Zo is jazz voor een iets oudere generatie misschien niet meteen hetzelfde als voor mensen van mijn leeftijd. Er zal dus sowieso veel free jazz en avant-garde tussen zitten, maar ook ruimte voor nieuwe experimentele muziek. Muziek die ik ook als jazz beschouw, maar die misschien niet meteen als jazz gezien wordt. En het betekent ook dat ik voor een aantal van die projecten een podium krijg in De Werf. Het is voor mij een geweldige kans en een grote eer om mee te mogen schrijven aan dat verhaal.

Aan welke projecten denk je zoal?

Howard Peach bijvoorbeeld. Toen ik in New York studeerde en woonde, heb ik daar saxofonist Chris Speed en bassist Simon Jermyn leren kennen. We hebben toen een plaat opgenomen in New York en die verschijnt in april op het label van De Werf, in samenwerking met El Negocito Records. Op 30 april sta ik dan met dat trio op het podium van De Werf. Dit is een mooi voorbeeld van een project waar ik zelf heel enthousiast over ben, maar waarvan het niet altijd evident is om het aan een publiek te presenteren. Met Ragini Trio, het project met Nathan Daems en de Italiaanse bassist Marco Bardoscia, wil ik een plaat opnemen samen met de Servische pianist Bojan Z. Vorige zomer hebben we samen een tournee gedaan met Bojan Z en dat viel bijzonder mee. We zitten alle vier echt op dezelfde golflengte.

Hoeveel keer per jaar wordt er iets verwacht van jou?

Er is Satelliet, een reeks die ik samen met Benny Claeyssier, programmator van De Werf, cureer. Het komt er op neer dat we onze oren openhouden en dat we luisteren wat er in het muzieklandschap zoal aanwezig is. Ik kijk ook naar de muzikanten of groepen die ik tegenkom wanneer ik op tournee ben. Het gaat dan om projecten die niet gemakkelijk op een Belgisch podium geraken. We doen dit vier keer per jaar en de eerste keer was begin januari. Toen kwam het soloproject *The Bird, The Fish And The Ball* van Lynn Cassiers aan bod. Daarna heeft mijn band STUFF gespeeld. In mei komt hoogstwaarschijnlijk *Taxi Wars* naar De Werf. Dat is het project van Tom Barmann, Robin Verheyen, Nicolas Thys en Antoine Pierre. Met Satelliet willen we een ander en gemengder publiek aantrekken. Daarnaast is er de gewone programmatie van De Werf waar ik ook mijn zegje over mag doen. Zo is in april het concert van trombonist Nils Wogram en Bojan Z. een absolute aanrader.

Met de reeks Satelliet willen jullie ook stilstaan bij de evolutie van de jazzmuziek, en kijken wat jazz vandaag en morgen kan zijn. Hoe zie jij dit?

Ik zie het als onze plicht om een platform te bieden aan echte *heavy shit*. Daarmee bedoel ik dat we op de dag van vandaag al zover gekomen zijn dat mainstream jazz een echte niche geworden is. Laat staan dat er aandacht zou zijn voor echte zware free jazz of noise. Als je een publiek geïnspireerd en fris wil houden moet je hen de kans geven om een stapje verder te gaan. En dus ook

►►

Lander Gyselincx

►►

iets durven programmeren dat hen echt kan verrassen of zelfs choqueren. Ook al komt er maar 20 man en een paardenkop op af. Mensen voeden met kunst is toch de taak van een gesubsidieerd kunstencentrum? Kijk, op mijn iPod staat er eigenlijk heel weinig jazz. Behalve dan van het tweede kwintet van Miles Davis. Want dat is hét voorbeeld van fusionmuziek waarvan 'echte jazzliefhebbers' toen kokhalsden. Nochtans was het een heel grote stap vooruit. Maar het heeft 40 jaar geduurd vooraleer de jazzpuristen wilden toegeven dat deze muziek een belangrijk onderdeel is van de jazzgeschiedenis. Ik vind dat jazz anno 2015 dit onvoldoende doet, 'dat willen vooruitgaan'. Dit komt vooral door de academies. Die verlammen vaak het proces van vooruitgang. Terwijl ik denk dat de mix van elektronica en improvisatiejazz écht wel de geest van de jazz voortzet op dit moment, door nieuwe verbindingen, nieuwe versmeltingen. Flying Lotus is hier een goed voorbeeld van. Dat is een elektronica producer die net een plaat uit heeft en dat is volgens mij jazz van nu. Terwijl het bestempeld wordt als experimentele hip hop. Het mooiste bewijs dat jazz intussen in zoveel andere muziek aanwezig is.

Je bent nu 27 en je hebt al een indrukwekkend parcours afgelegd. Waar droom jij nog van als muzikant?

Dat is een moeilijke, want ik ben heel tevreden met wat er dit jaar nog allemaal zit aan te komen. Met STUFF is het echt hard gegaan waardoor we heel veel gaan spelen in de zomer, ook in het buitenland. Wat natuurlijk super is. Want vier jaar geleden was STUFF nog een groepje dat in de White Cat in Gent 's nachts zijn *standards* speelde. Geen jazzstandards maar muziek die wij tof vonden waar we dan schema's van maakten, en ruwe loopjes waar we dan rond improviseerden. En nu staan we met die muziek op een jazzfestival en zijn we geselecteerd zijn voor *12 Points*, een Europees showcase-festival voor jazz. Terwijl we tegelijkertijd ook met STUFF op een poppodium staan. Dat is voor mij eigenlijk de ultieme droom. Want dat poppubliek heeft misschien nog nooit jazz gehoord, en wij geven het hen dan op die manier mee.

Ook met LABtrio zijn er nieuwe plannen?

Klopt. Met enkele muzikanten die Bram (De Looze) en ik nog kennen uit onze New Yorkse periode gaan

we een nieuw album opnemen. Dat is dan het LABtrio NY Project en de twee muzikanten zijn altsaxofonist Michaël Attias, die nog samen gespeeld heeft met Paul Motian, en cellist Christopher Hoffman. De voorbije 2 maanden hebben we hiervoor muziek geschreven en ideeën verzameld. In juni gaan we die plaat opnemen in New York en we spelen met LABtrio NY Project deze zomer op Jazz Middelheim. De plaat komt uit in het najaar van 2015. Ik speel ook nog veel met Kris Defoort en samen met Josse De Pauw en LOD gaan we in het najaar nog toeren met *An Old Monk*. Daarnaast is er nog het project met Fulco Ottervanger. 'BeraadGeslagen' heet dat en we hebben nu twee plaatjes opgenomen die binnenkort uitkomen. Het is eigenlijk heel veel en het zijn allemaal dingen die mij nauw aan het hart liggen en die mij blijven inspireren. Er is geen enkel project bij dat ik moet doen voor het geld. Ik ben me er van bewust dat dit een luxe is die ik als muzikant misschien ook niet altijd zal hebben. Maar nu geniet ik er volle bak van!

Dirk Roels

Benny Claeyssier over Satelliet

Met de reeks **Satelliet** wil **De Werf** inzetten op een jonger en breder publiek. Vanaf dit jaar nodigen we twee huisartiesten uit die toegang krijgen tot de *backstage* van De Werf. In 2015 en 2016 zijn dat drummer Lander Gyselincx en theatermaker Simon Allemeersch. Ze dienen enerzijds als ambassadeur, en anderzijds krijgen ze de kans om projecten uit te werken die wij in de spotlights zetten. Het is een wisselwerking tussen De Werf en de artiest. Voor hen is het interessant om de kant van de programmatie mee te maken. Ik denk dat ze hier zeker iets uit zullen meenemen. We kozen voor Lander omdat hij zeer multidisciplinair is. Hij heeft een brede kijk op jazz en is ernaast bezig met onder andere theater en visuele installaties. Binnen de reeks Satelliet,

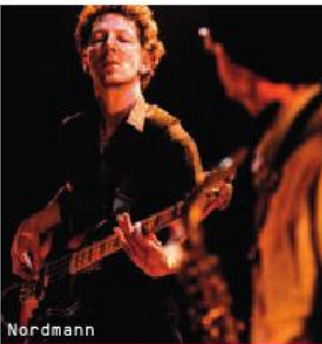
waarvan Lander curator is, proberen we een jonger publiek aan te spreken door projecten te programmeren die over het muurtje kijken naar andere genres dan jazz. We stellen in deze *double bill nights* de vraag hoe jazz vandaag klinkt, maar bovenal hoe de jazz van de toekomst kan klinken. Op de eerste editie combineerden we een experimentele solo set van vocaliste Lynn Cassiers met de futuristische hip hop jazz van STUFF. De Werf werd voor de gelegenheid in een club ingericht en na de concerten werd er afgesloten met een dj-set. De formule bleek een enorm succes en we konden rekenen op een bomvolle zaal. Ook de volgende Satelliet op 12 mei belooft een knaller te worden! Dan komt Tom Barman met zijn project TaxiWars naar De Werf.

Bart Maris © City Soundloops

VR 20.02
2x Bart Maris, Walabix & Vercampt

i.s.m. JazzLab Series
jazz

Nordmann

WO 25.02
Nordmann

cd-release
jazz / rock

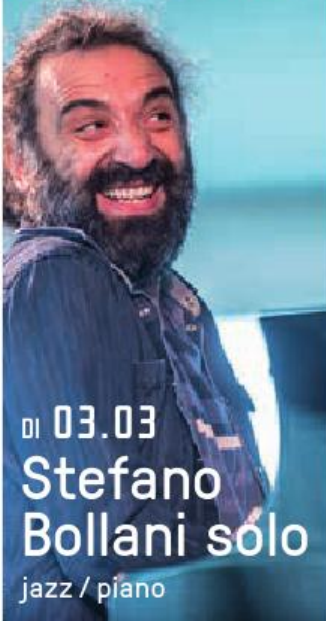
Chris Potter © Janes Talaber

VR 27.02
Chris Potter & Underground Kwartet

jazz

Stefano Bollani © Adam Kissick

DI 03.03
Stefano Bollani solo

jazz / piano

J.P. Estiévenart © Bruno Bollaert

DI 10.03
Jean-Paul Estiévenart ^{TRIO} / Nils Wogram ^{TRIO} Nostalgia

i.s.m. JazzLab Series & Les Lundi d'Hortense
jazz

DOUBLE BILL

WO 18.03
STUFF.

cd-release
jazz / electro

STUFF. © Bruno Bollaert

Otis Taylor © Len Irish

VR 27.03
Otis Taylor

blues

Ruben Machiels © Linckx

DO 16.04
Linus ft. Skarbø & Leroux / Laurent Blondiau & Yannick Peeters

i.s.m. JazzLab Series
jazz

DOUBLE BILL

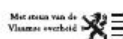
Louis Sclavis © C. Tribble

DO 23.04
Louis Sclavis 'Silk and Salt Melodies'

jazz

Handelsbeurs Concertzaal
Kouter 29, 9000 Gent
TICKETS Uitbureau Gent
Veldstraat 82b
09 265 91 65
www.handelsbeurs.be

vorm: Pascal Van Hoorebeke

Toine Thys

Grizzly: een project dat de groepsgeest weerspiegelt

Toine Thys is een veelzijdige Brusselse saxofonist (°1972) die de gevoelens van zijn sterk variërend publiek steeds opnieuw weet te bespelen.

Hij is gekend voor zijn grote gedrevenheid en zijn eigen sound die hij door de jaren heen heeft ontwikkeld.

Voor ik de saxofoon ontdekte op mijn 15 jaar was ik met klassieke klarinet begonnen. Sinds meer dan twintig jaar speel ik dus jazz. Ik heb in Nederland gestudeerd en ben daar zes jaar gebleven. Ik ben mijn professionele carrière bijna op mijn dertigste in België begonnen. Ik speel saxofoon in verschillende projecten. Tenorsax, sopraansax en basklarinet. Ik wil graag verschillende jazzstijlen spelen. Ik hou bijzonder van culturele mengsels. Daarom speel ik in een band uit West-Afrika, dat brengt me veel plezier. Ik ben momenteel ook de Koreaanse muziek aan het ontdekken.

Heeft jouw oudere broer, bassist Nic Thys, een rol gespeeld in uw beslissing om muzikant te worden?

Ja, zeker. We hebben allemaal een muzikale opleiding gekregen, maar hij wilde jazz spelen en hij is tot een professionele muzikant uitgegroeid. Het leek me erg aantrekkelijk en toen ik besepte dat hij daarmee in zijn onderhoud voorzag, heb ik tegen mezelf gezegd: "dat kan ik ook". Na mijn studies, heb ik een jaar met de rugzak in Zuid-Amerika gereisd. Pas daarna ben ik op mijn 23ste aan het conservatorium begonnen.

Je speelt verschillende genres. Jazz en improvisatie blijven jouw focus, maar je houdt ook van electro, rock, wereldmuziek en soul. Op je laatste album speel je met de Nederlandse organist Arno Krijger en de jonge Belgische drummer Antoine Pierre. Het is veel een trio van piano, bas & drums, veel minder trio van sax, bas en drums. Had je referenties in het bijzonder?

Ja, ik hield van het *Unity* album van Larry Young met Joe Henderson (ts), Elvin Jones (dm) en Woody Shaw (tp). Larry Young is één van de weinige organisten die op Hammond orgel met zijn voeten kan spelen wat hem veel meer vrijheid en kansen geeft. Het heeft onze organist sterk beïnvloed. Ik heb veel respect voor Arno en ik heb hem graag want hij speelt meestal op zijn eigen instrument. Je moet je inbeelden dat een Hammond orgel 250 kg weegt en hij beheerst perfect de twee toetsenborden van het orgel, net zoals de knopen en verschillende tools van

het instrument om geluid te manipuleren. Dit klinkt misschien triviaal, maar ik ken niet veel organisten die de moed hebben om met zo'n groot en indrukwekkende instrument te reizen. Het is een prachtig instrument. Het hout trilt als erop wordt gespeeld. Arno en ik, vullen elkaar ongelooflijk goed aan. We hebben een langdurige diepgaande muzikale connectie die zich door de jaren verder ontwikkeld heeft.

Waarom Antoine Pierre?

Antoine is een drummer die een frisse wind brengt in de Belgische scene. Ik vind het leuk dat een Frans-talige artiest zo'n unaniemiteit creëert. Hij heeft een paar keer onze vorige drummer vervangen en heeft toen duidelijk iets anders gebracht. Met zijn spel en zijn geest, heeft hij een nieuwe energie in de groep gebracht. Op een bepaald moment dacht ik zelf dat het tijd was om met het trio te stoppen. Maar na onze eerste concerten met Antoine, heb ik meteen de verbondenheid tussen ons gezien want hij bracht echt een extra dimensie aan.

Grizzly is de naam van het album. Waarom?

Het is geen concept album. Ik heb meer dan de helft van het album gecomponeerd. Dit is een project dat de groepsgeest weerspiegelt. Soms word ik door andere kunstenaars geïnspireerd. Een van deze is Werner Herzog. Een regisseur die me diep raakt.

Toine Thys:

"Ik probeer in al mijn projecten hetzelfde doel te bereiken. Muziek spelen met intensiteit waarvan ik hoop dat ze zoveel mogelijk mensen aanspreekt"

Reeds dertig jaar wisselt hij documentaire af met fictie. Wanneer ik een van zijn films ontdekt, ben ik altijd onder de indruk van zijn aanpak of van de onderwerpen die hij kiest. Een van zijn bekendste films is *Grizzly Man* die het verhaal van de dierenbeschermmer Timothy Treadwell verteld. Hij leefde onder de grizzlyberen maar daardoor heeft hij ook zijn dood gevonden. Die Timothy had een passie voor grizzlyberen en nam altijd zijn zomervakantie in een natuurgebied van Alaska om de beren te filmen. Timothy deed veel moeite om zich in hun wereld te integreren en hij geloofde dat hij gelijk aan hen was. Hij heeft veel beren gefilmd maar uiteindelijk werd hij door de beren opgegeten. De montage die Werner Herzog met de fragmenten van Timothy heeft gemaakt is ongelooflijk. Als eerbetoen aan deze geschiedenis, heb ik één van de composities *Grizzly* genoemd. Dit is een zeer vrolijk stuk dat een beetje de waanzinnigheid Timothy toont en uiteindelijk is het de naam van het album geworden.

Toine Thys

foto: © François de Ribaucourt

Op welke manier componeet jij? Komt alles van jou, of zijn alle musici bij het proces van de composities betrokken?

Ik componeer meestal alleen op piano, maar ik hou rekening met de muzikanten waarmee ik ga spelen. Bepaalde eigenaardigheden van het Hammond orgel moeten ik in overweging nemen. Vaak komen de muzikanten met suggesties. Ik herinner me dat Antoine Pierre eens heel direct tegen mij heeft gezegd dat er iets was met een van de composities. Hij had gelijk. Ik heb het anders gearrangeerd en het werd uiteindelijk zo opgenomen. En zelfs al ben ik geen uitstekende pianist, ik geef de voorkeur om op de piano te componeren want met dit instrument, hebben we een beter idee van het volledige spectrum van het geluid dan met die saxofoon. Omdat je volledige akkoorden met bas kan spelen, en melodie aan de top.

Het album werd door Maxime Blésin opgenomen die zelf jazzgitarist is en amateur in verschillende formaties. Heeft dit een rol gespeeld bij de realisatie van het album? Heeft hij je een aantal keuzes voorgesteld net zoals een producent zou doen?

Niet echt. Het is fantastisch om in zijn studio op te nemen die buiten de stad ligt. Dat zijn uitstekende omstandigheden om te spelen. We hebben samen met Maxime enkele details eigen aan het opnameproces bepaald. Als goede geluidsingenieur, gaf hij feed back op de verschillende versies die we opnamen.

Je hebt verschillende projecten. Wat brengt jij deze diversiteit op? Ben je niet bang om je te veel te verspreiden?

Zoals Josephine Baker zei: "Ik heb twee liefdes" ... of meer ... Ik denk dat veel muzikanten zo naar veel ver-

schillende genres luisteren. Ik luister evengoed naar klassieke muziek als naar electro of akoestische muziek. Wat me ook interesseert is voor verschillende doelgroepen te spelen. Een groep trekt een bepaald publiek aan. Mijn andere groep Dervish stelt me in staat te musiceren voor een publiek tussen de 18 en 30 jaar. Met het orgel trio speel ik vaker voor een iets ouder publiek. Ook de plaatsen waar we spelen zijn anders. Ik speel graag op festivals, maar ik speel ook graag in clubs of bars om dichterbij het publiek te kunnen spelen.

La Mélodie Philosophale is één van uw projecten voor kinderen in het bijzonder. Welke boodschap probeer je hen door te geven?

Ik probeer in al mijn projecten hetzelfde doel te bereiken. Muziek spelen met intensiteit, die bij mij past en waarvan ik hoop dat ze zoveel mogelijk mensen zal aanspreken. Ik heb liever om geen toegevingen te doen wat de aard van mijn muziek betreft, dan zoek ik liever een andere manier om mensen te bereiken. In *Mélodie Philosophale* probeer ik mijn muziek te spelen verpakt in een show die een uur duurt en die uit twee gedeeltes bestaat. Een helft muziek en een andere theater. Tijdens deze shows bereiken we kinderen van 5 tot 12 jaar. Ze klappen in de handen, zingen en dansen op jazz. Een muziek die misschien door volwassenen complex zijn beschouwt omdat het een ritme of een ongebruikelijke harmonie heeft. Kinderen zijn op een of andere manier meer open en soms hebben ze minder geformateerd oren dan volwassenen. Ze zijn meer bereid om naar verschillende muziek te luisteren.

Patrick Bivort

6 maart
Sinister Sister plays Zappa

7 maart
Evan Parker / Ab Baars / vanche

13 maart
Ifa Y Xango Tentet

28 maart
John Dikeman / René Aquarius / Dirk Serries

10 april
Fay Victor's Herbie Nichols SUNG

16 april
Vein feat. Greg Osby

21 april
Myra Melford & Ben Goldberg

8 mei
Peter Evans Zebulon Trio

15 mei
JD Allen Quartet

23 mei
Angles 9

5 juni
Sylvie Courvoisier Trio

de SINGER

Bavelstraat 35, 2310 Rijkevorsel

www.desinger.be

SCHNTZL wint STORM! contest 2015

Noem het gerust de droom van iedere wedstrijdorganisator: het ontdekken van uniek talent waarover men jaren later tijdens het gekeuvel in de backstage van een groot festival of tijdens een tooggesprek met extatische fans kan zeggen dat het allemaal begonnen is op jouw wedstrijd. Met enige voorzichtigheid heerste dat gevoel op vrijdag 13 (sic!) februari in Vrijstaat O. in Oostende na het concert van het laatst aantredende combo op de STORM! contest: het duo SCHNTZL. Het leek nochtans geen uitgemaakte zaak. De eerste band, John Ghost, verenigde razend interessante muzikanten zoals bassist Lieven Van Pee (De Beren Gieren) en drummer Elias Devoldere (Nordmann, de winnaar van 2013). Daarna volgde het virtuoze Waalse kwintet van Joachim Caffonette, die binnen een vrij klassiek jazzidoom de energie tentoonspreidde van een rockband. Maar na de sessie van pianist Hendrik Lasure en drummer Casper Van De Velde hadden al deze muzikanten begrepen dat het niet hun avond zou worden.

SCHNTZL: Hendrik Lasure (links) en Casper van de Velde

Het is ook niet helemaal terecht om te spreken van hét ontdekkingsmoment van dit duo, want Lasure won in 2013 met zijn trio Triopated reeds het Belgische luik van de internationale wedstrijd Imagine, op zijn 15e (alweer: sic!). Dat maakt dat de jongeman die achter de vleugelpiano zat in Vrijstaat O en het melodieuze instrument de naakte dialoog in stuurde met het drumstel dat 3 meter verder opgesteld stond, 17 was. Wie zijn ogen sloot, hoorde echter een verbluffende maturiteit waarin heel wat jazzgeschiedenis, maar ook veel andere hedendaagse genres verwerkt waren tot een compacte stijl waarin geen noot teveel gespeeld werd. Het is vandaag de dag bon ton om je ertegen te verzetten dat mensen een stijl of genre op je muziek willen plakken en jezelf aan te kondigen als een mix van jazz-avantgarde-klassiek-met-een-vleugje-hip-hop-en-een-streepje-Zappa-tot-Satie. Zonder moeilijkdoenerij het publiek zelf laten ervaren dat je alle invloeden van je melomane honger hebt verwerkt tot een persoonlijke stijl is echter honderd keer overtuigender. Zo bleek in elk geval tijdens het concert van SCHNTZL.

Met twee

Je ogen sluiten tijdens het concert was echter doodzonde. De communicatie tussen beide protagonisten op het podium was intrigerend. Blakend van zelfver-

trouwen verloren ze nooit het broze evenwicht uit het oog dat ze stap voor stap als duo opbouwden. Lasure en Van De Velde: *“met hoe minder je bent, hoe makkelijker het is om op dezelfde golflengte te zitten. Praten met twee is eenvoudiger dan met drie, laat staan zes”*.

Een ijzeren logica, maar eentje die enkel past binnen een complexloos geloof in jezelf, want er is ook veel minder ruimte om je te verbergen. *“Als je maar met twee bent, moet je leren om ook de stilte te gebruiken. Het ene moment verkennen we het timbre van onze instrumenten en zal een stilte heel anders klinken dan wanneer we een furieuze melodieuze spanning opbouwen en bruusk laten stilvallen. Door de combinatie van een melodius met een ritmisch instrument worden we verplicht diep te graven. In een groter ensemble volstaat het doorgaans om akkoorden en een melodie aan de juiste muzikanten voor te leggen. Zij vangen daar wel iets mee aan. Als ik (Lasure, nvdr) een melodie schrijf en Casper begint mee te spelen voelen we soms dat we een baslijn missen. Dan analyseren we alles en gaan we op zoek naar een manier om dit op te vangen. Omgekeerd hebben we met twee meer vrijheid om intuïtief iets moois op te bouwen dat meteen een unieke klankkleur bezit. Dat is veel moeilijker wanneer je met meerdere muzikanten aan het improviseren slaat. De essentie van wat we doen ligt in het evenwicht tus-*

sen het spelen van volledig uitgeschreven stukken en het live uitwerken van losse ideeën. Zo'n stuk kan variëren van 20 seconden tot 30 minuten, naargelang de richting die we het op dat moment uitsturen. En daaruit kunnen weer nieuwe composities ontstaan." Om een goede performance te brengen mag niets verwaarloosd worden: de instrumentatie, de opstelling, je présence, de opbouw van de set, het aanvoelen van je publiek. Zo zat er iets paradoxaals maar erg mooi in de confrontatie van de statige en elegante vleugelpiano met het grillige samenraapsel van tonnen en staanders dat een drumstel is. Als je dat allemaal in zijn plooi kan laten vallen en het voelt ook nog eens spontaan aan, dan heb je een geslaagd concert. En als het dan ook nog een duo van een 17- en een 19-jarige muzikant betreft, dan spreek je over een grandioze toekomst.

Experiment en ontwikkeling

Een klein stukje van die toekomst zal mee ingekleurd worden door de organisatoren van de STORM! contest. Met vier key players uit het Belgische jazzlandschap was dit concours aan de ambitieuze kant. Gastheer Vrijstaat O. biedt de winnaar een 2-jarig traject aan met residenties en concerten in de zaal op de Oostendse dijk, JazzLab Series gaat met SCHNTZL op tournee langs de beste zalen van Vlaanderen en

Brussel in het najaar van 2016, cd label De Werf Records zal de debuutcd van het duo uitbrengen en Muziekmozaïek biedt redactionele en promotionele ruimte aan in hun tijdschrift Jazzmozaïek én een finaleplaats op de internationale wedstrijd B-Jazz.

Er zat iets paradoxaals maar erg mooi in de confrontatie van de statige en elegante vleugelpiano met het grillige samenraapsel van tonnen en staanders dat een drumstel is

Deze partners-in-crime zullen trachten het duo tijdens de komende twee jaar te ondersteunen en begeleiden op een manier die hun talent en ambitie op een gerichte manier tot ontplooiing helpt komen. Het uitgesponnen karakter van zo'n traject spreekt hen wel aan: "we leggen onszelf geen druk op om

snel veel op te treden. We willen repeteren - veel repeteren -, zoeken, experimenteren, ontwikkelen..." Alweer blijkt de duo-formule een gepaste keuze: "als je moet beginnen rondbellen om een sextet samen te krijgen voor een repetitie, ben je een eind bezig. De druk om op te treden is dan veel groter, omdat er al zo weinig gelegenheden zijn om je groep bij elkaar te krijgen. Wij willen onze tijd nemen om ons parcours intuïtief maar grondig af te leggen". Waarvan acte.

Aan ideeën ontbreekt het hen alvast niet: "we willen verder op verkenning gaan naar de combinatie van akoestisch spelen en het werken met elektronica. Vanavond speelden we versterkt zonder elektronica en kozen we voluit voor het aftasten van de fragiliteit van onze samenklank. Als je daarentegen louter akoestisch speelt en je wil elektronica in je set verwerken, wordt het een grote uitdaging om puur op je eigen gehoor een evenwicht in volume en klank te vinden. We willen de veelzijdigheid van dit prijzenpakket aangrijpen om de komende jaren tot volle ontplooiing te komen".

Lees: onthoud de naam SCHNTZL, want dit verhaal is pas begonnen.

Mik Torfs

STORM! festival 2015

De Beren Gieren (v.l.n.r.): Fulco Ottervanger (p), Lieven Van Pee (cb), Simon Segers (d)

Het tweede STORM! festival was een schot in de roos. Vrijdag 20 februari opende centrale gast Fulco Ottervanger met De Beren Gieren. De genereuze Avishai Cohen nodigde nadien Jean-paul Estievenart, Mathias Eick & Chad McCullough op het podium uit voor een 'grande finale' met vier trompettisten. Ontwpenend. Op dag twee blies Nordmann ons onverschrokken van onze sokken bij de voorstelling van hun nieuwe album *Alarm!* Die avond stelde ook het trio Reijseger, Fraanje & Sylla hun tweede album voor: *Count til zen*. En hoe! Het trio creëert een intieme mystieke sfeer en een spanning die te snijden is. Reijseger is een meester cellist die tokkelt, strijkt, plukt en slaat. Zo haalt hij een arsenaal klanken uit zijn vijfsnarige cello waarvan je niet eens wist dat ze bestonden. De piano van Fraanje vlijt zich hier elegant tussen. En hoewel je de taal van Sylla niet verstaat, komt de emotie des te harder aan. Hij snijdt met zijn doordringende zang door je ziel. Onze huisfotograaf Jos L. Knaepen was op post en schoot enkele mooie beelden van de geslaagde editie.

Evelien De Jaeger

Avishai Cohen & friends (v.l.n.r.): Mathias Eick, Jean-Paul Estievenart, Chad McCullough, Avishai Cohen

Nordmann (v.l.n.r.): Mathis De Craene (ts), Dries Geusens (b), Elias Devoldere (d), Edmund Lauret (g)

Anthony Joseph

LAB Trio NY Project
(v.l.n.r.): Bram De Looze (p),
Christopher Hoffman (clo),
Michael Attias (as),
Anneleen Boehme (cb),
Lander Gyselink (d)

V.l.n.r.: Harmen Fraanje (p), Ernst Reijssiger (clo), Mola Sylla (voc, xalam, m'bira)

Brussels Jazz Platform

We've got that thing called swing

Op 13 januari werd het Brussels Jazz Platform voorgesteld.

Deze nieuwe koepel wil Brussel als jazzhoofdstad op de kaart zetten. Het platform wil jazz in Brussel stimuleren en ze de aandacht geven die ze verdient. Wij hadden een gesprek met de initiatiefnemers.

Van wie komt het initiatief om dit platform op te richten?

Henri Vandenberghe (Brosella & Djangofollies): Jean-luc Vanraes is de man, de dromer. Je moet altijd eerst dromen voor je iets opbouwt. Hij is de man die ons tot nadenken heeft aangezet.

Gilles Ledure (Flagey): Hij vond het jammer dat jazz weinig aan bod kwam in de profilering van Brussel. Dus hebben we een kleine werkgroep met vertegenwoordigers van verschillende jazz spelers opgericht. We hebben een festival (Brosella, Djangofollies) een zalencomplex (Flagey), een orkest (Brussels Jazz Orchestra), een bredere organisator (Jazztronaut) en een jazzinformatiecentrum (Jazzstation). Zo is de hele diversiteit in Brussel aanwezig.

Henri: We zijn begonnen met vijf serieuze monumenten, en als de trein vertrokken is, doen we de deuren open en mag iedereen opstappen.

Maaïke Wuyts (coördinator Brussels Jazz Platform): Er zijn vijf organisaties die sturen. Maar eigenlijk zit iedereen al op die trein. Het is een inclusief verhaal. We geven het volledige aanbod van Brussel

weer. Zowel van The Sounds, Music village, Bravo, als verschillende kleine bars... Ze zijn uiteraard zelf mede verantwoordelijk, want enkel als zij activiteiten tijdig invoeren op agenda.be. kunnen wij die vervolgens opnemen in de maandelijkse flyer, de website, en de wekelijkse nieuwsbrief.

Wat willen jullie bereiken met dit nieuwe platform?

Gilles: Er zijn verschillende doelstellingen: We willen Brussel als jazzhoofdstad op de kaart zetten en in die zin kan je het een marketingtool noemen. Verder willen tonen dat in Brussel voortdurend een enorme verscheidenheid aan jazzactiviteiten aanwezig is. Een jazz seizoen. Zo zal Brussel in het buitenland als belangrijke hub ervaren worden. Tussen haakjes, dit is al zo. Brussel staat nu al bekend bij de specialisten als de stad waar je moet spelen, de stad waar je kan gaan luisteren. Tenslotte willen we ons richten op de jongeren. De jonge musici en het jong publiek. We willen musici aanmoedigen door hen meer kansen te geven.

Maaïke: Met de eerste doelstelling zijn we volop bezig, de andere zijn eerder voor een later stadium. Wat ons nu te doen staat is het project zichtbaar maken. Naast de vooropgestelde doelstellingen heeft dit project een

belangrijk positief neveneffect. We zitten met verschillende grote spelers van de jazzscene rond de tafel. Zo voel je waar de raakvlakken zijn. Deze eerste fase is een opstartfase maar ik kijk met veel plezier uit naar wat volgt: samenzitten over de toekomstige inhoud.

Maarten Van Rousseit (Flagey): Een van de frapante resultaten van dit nieuwgeboren platform is dat het aanbod jazz in Brussel nu wordt gestroomlijnd via een aantal kanalen. Vroeger was dat versnipperd.

Gilles Ledure:

"Brussel staat nu al bekend bij de specialisten als de stad waar je moet spelen, de stad waar je kan gaan luisteren"

Het platform creëert een dynamiek in de sector die net iets te weinig aanwezig is, én het brengt promotoren, organisatoren en muzikanten samen. Er worden ideeën uitgewisseld, er wordt gediscussieerd, ... er wordt veel geleerd. Door van gedachten te wisselen is dit ook voor de actoren binnen de sector een zeer inspirerend gebeuren.

Op welke manier kan het Jazz Platform iets betekenen voor de musici?

Maarten: Met dit platform is er een aanspreekpunt voor de jonge musici. Daarvoor kon je enkel een mail sturen naar alle veneus. De facebookpagina is gelanceerd op 1 januari en heeft nu (13/01) al 600 leden. Er kunnen communities gecreëerd worden om jamplaatsen af te spreken. Mensen kunnen hun ding kwijt. Dat wijst erop dat dit een heel zinvol initiatief is.

Gilles: Als je een stad profileert als een jazzstad van hoog niveau, dan wil je daar als muzikant ook spelen. We worden een 'hub' in een internationaal circuit. Het zorgt ervoor dat jonge mensen naar dit mekka willen gaan. Je moet een mekka willen worden van iets. Dan trek je toptalent aan. Ten tweede denk ik dat de sector nog steeds voor een stuk in de privé-publieke sfeer zit. Jazzers zijn de grootste plantrekkers van allemaal. Maar als je wil dat er professionaliseren, als je hulpplatformen wil uitbouwen, heb je de overheid nodig. Met een sterke profilering zal er vanuit de overheid meer goodwill zijn om de sector te ondersteunen. Jazz station is zo al een officieel huis van de jazz. Maar er is zoveel mogelijk. Waarom zouden we niet op termijn een soort van jazzlabel hebben waarop jonge muzikanten beroep kunnen doen om een eerste opname te realiseren. Dat

is belangrijk in hun carrière. Ik denk dat dit een heel sterk voordeel kan zijn voor de volgende generatie.

Maaïke: Waar we nu al actief op inzetten zijn de jazz community portrets. Op de site wordt elke twee weken een muzikant of ander personage uit de jazzsector voorgesteld. Op facebook zie ik meteen muzikanten die activiteiten posten. Dat is de bedoeling. Wij activeren de sector en muzikanten krijgen het gevoel dat ze geapprecieerd en ondersteund worden. Dit is het duwtje in de rug om hen te stimuleren verder te doen waar ze mee bezig zijn. Mocht in een stad alle aandacht naar beeldende kunst gaan, ga je daar wonen als beeldend kunstenaar. Brussel profileert zich als jazzstad, en je voelt meteen dat de muzikanten dit goed onthalen. Bovendien gaan buitenlandse programmatoren nieuwsgierig worden naar wat hier allemaal gebeurt. En zo zullen ze sneller de musici van onze scene ontdekken.

Gilles: Jazz is voor België een van de mooiste artistieke exportproducten. Belgische Jazzmusici die hier vanavond spelen (Philip Catherine, Nicolas Fiszman...) staan echt aan de top. Zij hebben een enorm hoog niveau waar we niet genoeg over spreken. Het is onze bedoeling als jazzplatform om hen te promoten. Bijvoorbeeld Nicolas Fiszman die hier aanwezig is vanavond. Dat is een wereldautoriteit. Maar hij is nooit echt gehypt geweest. Een ander voorbeeld. Wie zien elk jaar de afgevaardigden van het land dat Europees voorzitter is. Wij vragen hen altijd: 'wie zijn uw jazzmusici?' Dene-marken en Finland hebben hun voorzitterschap geopend met jazz. Niet met de traditionele grote klassieke concert, wat natuurlijk ook fantastisch is.

Maaïke: Dat zijn natuurlijk dé landen!

Gilles: Een van de ambities is dat dit traditionele patroon ook in België wordt doorbroken. Daar zijn we nu volop mee bezig.

Henri: Op termijn willen we het ontdekken van jonge talenten stimuleren. Met Brossella Folk & Jazz programmeren we elk jaar een groep die nog door niemand gekend is. Wij plaatsen hen steeds tussen twee grote namen. Op die manier spelen ze niet voor lege stoelen want de mensen komen alleen naar de 'namen' en de pers schrijft dikwijls alleen over de grote namen. Daarom doen wij het anders. Zo krijgt een jonge gast één maal per jaar aandacht en een podium. En met dit platform kan dit het hele jaar door. Vanaf de droom begin je verder te dromen, en steeds meer ambitieuze ideeën komen in je op. Maar tegelijk moet je op de rem staan. Want je wilt een mooie boom, en een sterke boom die evenwichtig blijft. Dus dit is een constante oefening; jezelf in vraag te stellen en niet denken dat je alles al weet, maar wel stilletjes aan verder ontwikkelen. Je weet niet wat dit allemaal nog zal kunnen teweegbrengen, maar het zal in elk geval iets moois zijn.

Evelien De Jaeger

Meer weten?

> Alle info over het Brussels Jazz Platform vind je op www.jazz.brussels

JAZZ | **.brussels**

Winterjazz 2015

Hedendaagse jazz in New York

Begin januari verzamelden zo'n 6.500 jazz-aficionado's en professionals uit de hele wereld traditiegetrouw in New York voor Winterjazz. De elfde editie van dit driedaagse festival presenteerde meer dan 100 concerten op 10 verschillende podia. Parallel met dit festival was er ook de conferentie Jazz Connect.

Winterjazz werd in 2005 opgestart als showcase-festival voor de vele professionals die in januari de Arts Presenters Conference bijwonen. Maar het driedaagse gebeuren is vandaag veel meer dan dat; het is ook een publieksfestival en de jaarlijkse afspraak voor liefhebbers om premières of unieke projecten te spotten. Precies hierdoor is het een absolute must voor iedereen die de vinger aan de pols wil houden van de hedendaagse jazz. Zowat het hele programma

Ambrose Akinmusire

bestaat uit Amerikaanse bands (vaak aangevuld met buitenlandse guests) en de nadruk ligt vooral op de New York-scene. Niettemin is het algemene palet zeer divers: van traditionele jazz over alternative tot cross-over, en van grote namen (The Cookers, Marc Ribot, Rudresh Mahantappa,...) tot opkomend talent.

Blue Note Now

De eerste avond was een opwarmertje, waarbij alle concerten plaatsvonden in Le Poisson Rouge (Bleeker Street). Deze club was het decor voor 'Blue Note Now', een labelnight waarbij vier acts uit de rijke Blue Note-stal een nieuw album (te verschijnen in 2015) kwamen voorstellen. Verrassing van de avond was voor velen drummer Kendrick Scott. Scott speelde eerder al aan de zijde van onder meer Herbie Hancock en Terence Blanchard, heeft met zijn eigen 'Quintet Oracle' ook al enkele albums uitgebracht en

brengt later dit jaar zijn eerste release uit op Blue Note. Zijn sound is rechttoe rechtaan en verveelt op geen enkel moment. José James op zijn beurt presenteerde materiaal uit zijn nieuwe album 'Yesterday I had the blues', een ode aan Billie Holiday, die later dit jaar verschijnt n.a.v. de herdenking van de honderdste geboortedag van Lady Day. Geen verrassende set en niet echt nieuw materiaal (want eerder al gepresenteerd in de Ancienne Belgique), maar wel een José James in absolute bloedvorm. De andere twee concerten waren eerder teleurstellend. Derrick Hodge (Robert Glasper Experiment, Maxwell,...) mag wel de strafste grooves uit zijn bas toveren, het groepsgeluid was weinig avontuurlijk. En Robert Glasper kon ons live niet bekoren, met zijn trio bleef hij steken in clichés zonder veel diepgang.

Speciale projecten

De signatuur van Winterjazz is natuurlijk de dubbele marathon op vrijdag en zaterdag, met keuzestress als enige valkuil. Het festival is gespreid over tien verschillende clubs, allemaal gesitueerd in Greenwich Village (Manhattan). Eén van de meest sfeervolle locaties was ongetwijfeld Judson Memorial Church met zijn houten gebinte, glas in lood en warme akoestiek. Zitplaatsen waren hier niet voorzien, maar het publiek vlijde zich spontaan op de grond neer wat een uiterst gezellige sfeer opleverde. De muziek van Ambrose Akinmusire kwam hier perfect tot zijn recht en het duo Ken Vandermark & Nate Wooley imponeerde van begin tot einde met een grillige, intense set. Voor één van de grootste ontdekkingen van het festival moest je in Subculture zijn. Daar stelde de 35-jarige drummer/componist Tyshawn Sorey (in 2014 nog met Vijay Iyer op Jazz Middelheim) zijn eigen trio voor. De muzikanten tastten in één lang ononderbroken stuk de grenzen af tussen pure improvisatie en klassieke muziek. Een zeer intrigerende set en zeker één van de betere pianotrio's die we de laatste tijd live aan het werk zagen.

Veel muzikanten maakten van de gelegenheid gebruik om nieuw materiaal te presenteren. Saxofonist Levon Henry en gitarist Alan Hampton stelden een supergroep samen met onder meer bassiste Meshell Ndegeocello, die zich van haar meest experimentele kant liet zien. De set kan zeker nog wat finetuning gebruiken, maar is vast en zeker veelbelovend. Het interessantste project was ongetwijfeld dat van pianiste Kris Davis. Infrasound is een nonet met onder meer 5 blazers, waaronder Joachim Badenhorst. Davis is de centrale spil van dit project en hoewel de composities grotendeels uitgeschreven zijn, krijgt elke muzikant voldoende speelruimte. Een project met veel groeimarge en live-potentieel dat niet zou misstaan op een zomers festival. Het album verschijnt later dit voorjaar op Cleanfeed.

Een speciale rol was er tijdens Winterjazz voor saxofonist David Murray, die drie projecten mocht voorstellen. Het boeiendste uit die reeks was zijn Infinity Quartet met Nasheet Waits (zonder enige twijfel de 'hardest working man' tijdens Winterjazz) op drums en spoken word artiest Saul Williams als special guest. Murray tourde eerder al in Europa met dit project, maar dan met Macy Gray als vocaliste.

De samenwerking met Williams zorgde voor de nodige power en energie, met spitante teksten en een groovy soundtrack. Nog meer cross-over kwam er van Kneebody (met elektronica wizard Daedelus), het funky Butcher Brown en Taylor McFerrin. Deze laatste liet met zijn hybride mix van jazz, soul, funk en urban The Bitter End vollopen. We zagen hem eerder al aan het werk in Eindhoven, waar hij solo optrad. Nu deed hij het in duo met drummer Marcus Gilmore, maar we zijn vooral benieuwd naar een concert met full band.

Onder het motto 'every night in New York is a jazz festival' viel er ook naast Winterjazz nog heel wat te ontdekken. Baloni speelde een intiem concert in Downtown Music Gallery, de piepkleine en befaamde platenzaak die alle liefhebbers blindelings weten te vinden. Samen met kompanen Frantz Loriot en Pascal Niggerkemper stelde Joachim Badenhorst er het fantastische album Belleke (recent verschenen op Clean Feed) voor. Later die avond zakten we ook nog af naar Rockwood Music Hall, waar er elke avond op 3 podia een vijftiental concerten te zien zijn. Daar stelde drummer Mark Guiliana zijn nieuwe kwartet voor, met onder meer Shai Maestro op piano. De band bracht live het materiaal dat ze later die week zouden opnemen voor hun debuutalbum. Geen beats of elektronica voor Guiliana dit keer, maar onversneden jazz van de bovenste plank. Een fantastisch concert, dat vreemd genoeg niet op het programma van Winterjazz prijkte.

Jazz connect Conference

In de marge van Winterjazz vond tegelijk de tweedaagse Jazz Connect Conference plaats in Saint Peters Church. Deze locatie is niet toevallig gekozen: wekelijks vallen hier jazzconcerten te beleven en bovendien vond hier ook de uitvaartdienst plaats van jazzgrootheden zoals John Coltrane en Thelonious Monk. Meer dan 700 professionals waren aanwezig voor de plenaire sessies, panelgesprekken en workshops. En hoewel de algemene insteek net iets te veel toegespitst was op de Amerikaanse situatie, waren veel van de besproken topics zeer herkenbaar. Ook hier worstelt de sector met dezelfde bekommernissen als bij ons. Hoe kunnen we werken aan publieksverbreding? Waar vinden we de nodige extra middelen? Hoe gaan we om met streaming? Wat is het belang van partnerships?

Ook artiesten zoals Marc Ribot en Jason Moran (als artistiek adviseur van The Kennedy Center) kwamen er spreken vanuit hun ervaring. Contrabassist en Grammy-winnaar Christian McBride schudde de aanwezigen wakker met een spitante keynote. Jazzliefhebbers zouden zichzelf meer moeten kunnen relativeren. In dat opzicht zijn de tweets van @Jazzistheworst een fantastische oefening. Maar, belangrijker nog, als we de jazz verder willen laten leven heeft ieder van ons ook zijn verantwoordelijkheid. "Take a young person out to hear jazz. Somebody probably did that for you." Mooie woorden die in een sacrale ruimte als Saint Peters Church nog meer weerklink vinden.

Pieter Koten

B-Jazz International Contest 2015

B-Jazz is versie 2.0 van de gerenommeerde internationale wedstrijd gekend als 'Jazz Hoeilaart', één van de oudste en meest prestigieuze jazzwedstrijden in Europa.

Vanaf 2015 organiseert vzw Muziekmozaïek Folk & Jazz, in samenwerking met cultuurcentrum 30CC en OPEK, B-Jazz als onderdeel van het stadsfestival Leuven Jazz. Hier zal voor de eerste maal de 'Grote Prijs Albert Michiels' (genoemd naar de stichter en bezieler van het voormalige Jazz Hoeilaart) uitgereikt worden aan de winnaar. De doelstelling blijft: jong jazztalent ontdekken, promoten en stimuleren. Op haar 35ste kent deze wedstrijd een doordachte doorstart: spannender, jonger, breder en dynamischer.

B-Jazz pakt niet uit met (inter)nationale grote namen maar focust op aanstormend jazztalent, dat dankzij deelname aan deze wedstrijd internationale ervaring opdoet en internationale contacten legt. Deelnemers aan B-Jazz zijn amateurkunstenaars die meedraaien op hoog niveau, die mits een duwtje in de rug makkelijker doorstoten naar het professionele circuit.

De jury voor de preselectie bestond uit Peter Hertmans, Peter Vermeersch en Yannick Peeters. Uit net geen 100 inzendingen uit 19 landen kozen zij 4 finalisten, die werden aangevuld met de winnaar van Getxo Jazz 2014 (Spanje) en STORM! contest 2015.

De finalisten op een rij:

Attila Gyárfás Trio (Hongarije/Italië)

Zij spelen composities van Attila Gyárfás die beïnvloed zijn zowel door de muziek uit het begin van de twintigste eeuw als door de avant garde jazz uit de jaren 1960. Dit trio toerde reeds in Hongarije en Nederland en werkt momenteel hun debuutalbum af, dat later dit jaar zal verschijnen.

Márton Fenyvesi (gitaar), Attila Gyárfás (drums)
& Marco Zenini (contrabas)

Philippe Lemm Trio (Nederland/Verenigde Staten)

Dit trio werd in 2011 gevormd aan de Manhattan School of Music in New York. Eerder dan 'doorgecomponeerde' muziek te spelen, richten deze muzikanten zich op improvisatie en communicatie. Melodieën worden uitgerokken en elke compositie krijgt een frisse aanpak tijdens concerten. 'Playing on the edge' is het motto van dit trio.

Angelo Di Loreto (piano), Jeff Koch (basgitaar)
& Philippe Lemm (drums)

RUIS (trio uit België)

Dit jonge trio leerde elkaar kennen aan het conservatorium van Gent en de muzikanten speelden reeds samen in verschillende projecten. RUIS vertrekt vanuit eenvoud en laat zich leiden door het 'maken' van geluid. Dit leidt tot dromerige soundscapes en wondermooie melodieën, maar evengoed tot wat ze zelf 'gecontroleerde chaos' noemen.

Artan Buleshkaj (gitaar), Simon Raman (drums)
& Nils Vermeulen (contrabas)

Winnaar international contest 2013: Artur Tuznik Trio

SCHNTZL (duo uit België - winnaar STORM! contest 2015)

Bruggeling Hendrik Lasure nu al bestempeld worden als een *rising star*. SCHNTZL is zijn duo met drummer Casper Van de Velde. Ze brengen eigen werk waarbij vrije geïmproviseerde delen afgewisseld worden met strikte compositie. De jury had over hen het volgende te vertellen: "De jury waardeerde het verrassende geluid en de originele bezetting van dit duo dat onbevvangen en vol enthousiasme een eigen geluid bracht. De muziek is intuïtief, speels, suggestief en pakkend. Beide muzikanten getuigen van een authentiek talent."

Hendrik Lasure (piano) & Casper Van de Velde (drums)

Soso Lakatos Quartet (Hongarije/Verenigde Staten/Nederland)

Vier jonge aanstormende muzikanten die elkaar vonden in 2012 tijdens hun studies aan het conservatorium van Amsterdam. Hun roots liggen in bebop en ze houden er van om standards en traditionele jazz te spelen, maar evengoed spelen ze de composities van Soso die een mix zijn van moderne jazz en elementen uit gypsy swing, klassieke en popmuziek.

Matt Adomeit (contrabas), Soso Lakatos (saxofoon), Tristan Renfrow (drums) & Koen Schalkwijk (piano)

Ylatic Algo Quintet (Duitsland/Rusland - winnaar Getxo Jazz 2014)

Een mix van etnische achtergronden en invloeden van hun eigen traditionele muziek met elementen uit klassieke muziek, pop, rock, elektronische muziek en (free) jazz. Meer was er niet nodig om op Getxo Jazz in 2014 als winnaar uit de bus te komen, wat hen meteen een wildcard voor deelname aan B-Jazz 2015 bezorgde.

Lukas Growe (contrabas), Vitaly Kiselev (trompet), Niklas Kraft (saxofoon), Olga Reznichenko (piano) & Philip Theurer (drums)

Organisatie B-Jazz (v.l.n.r.): Filip Verneert (directeur Muziekmozaïek), Pablo Smet (coördinator B-Jazz), Marc Van den Hoof (jazzspecialist), Danny Theuwis (coördinator Leuven Jazz / programator 30CC), Koen Adams (artistiek leider 30CC) en Gert Naessens (zakelijk leider OPEK)

Tijdens de finale van B-Jazz zal een internationale professionele jury deze zes finalisten beoordelen. Deze jury bestaat uit Amina Figarova (AZ), Fernando Iza San Miguel (ES), Jan Formanny (NL), Marc Van den Hoof (B), Hans Helewaut (B), Leon Lhoest (NL) en Filip Verneert (B). Elke finale-avond wordt afgesloten met een Late Night Jam, waarbij een ritmesectie samen met de aanwezige speellustigen musicceert. Afspraak rond 23.00 uur in het OPEK-café.

De bekendmaking van de resultaten van de wedstrijd vindt plaats op zondag 22 maart, waarna de winnaar nog een mini-concert zal spelen. Voorafgaand hieraan zal Bert Joris met een voor de gelegenheid samengesteld kwartet (met onder meer Bram De Looze) optreden, als winnaar van de Jazzmozaïek Award 2014, met aansluitend de bekendmaking van wie hem dit jaar opvolgt. Voor dit concert kiest Joris voor een onuitgegeven kwartetformatie waarbij hij zijn talenten als trompettist, arrangeur en componist ten volle kan uitspelen.

Pablo Smet

Praktisch (meer info via www.b-jazz.be en www.leuvenjazz.be)

B-Jazz International Contest 2015 - finales

Wanneer? vrijdag 20 en zaterdag 21 maart 2015 vanaf 20 uur (running order: zie website)
Waar? OPEK, Vaartkom 4, 3000 Leuven
Tickets: 7 euro (vvk) / 10 euro (kassa) / korting met Cultuurkaart van KU Leuven / online bestellen via www.leuvenjazz.be

B-Jazz International Contest 2015 - Late Night Jams

Wanneer? vrijdag 20 en zaterdag 21 maart 2015 om 23 uur
Waar? OPEK café, Vaartkom 4, 3000 Leuven
Tickets: gratis

B-Jazz International Contest 2015 - prijsuitreiking & mini-concert van de winnaar

Wanneer? zondag 22 maart 2015 om 16 uur
Waar? 30CC/schouwburg, Bondgenotenlaan 21, 3000 Leuven
Tickets: gratis

Jazzmozaïek Award - concert Bert Joris (winnaar 2014) + prijsuitreiking 2015

Wanneer? zondag 22 maart 2015 om 15 uur
Waar? 30CC/schouwburg, Bondgenotenlaan 21, 3000 Leuven
Tickets: gratis

Concerten Artur Tuznik Trio (winnaar Jazz Hoeilaart 2013)

Wanneer? woensdag 11 maart 2015 om 20.00 uur
Waar? Triangel-Café (Sankt Vith) www.triangel.com

Wanneer? donderdag 12 maart 2015 om 20.30 uur
Waar? CC Strombeek (Strombeek) www.ccstrombeek.be

Wanneer? zondag 15 maart 2015 om 20 uur
Waar? café de Sjrur (Maaseik) www.sjrur.be

Festivalnieuws

De lente staat voor de deur en dat betekent dat je overal te lande kan gaan genieten van de kleinere jazzfestivals ter voorbereiding van de grote kleppers in de zomer.

Het reizend kunstenfestival **BANG!** georganiseerd door KultuurKaffee programmeert nog tot 27 maart een multidisciplinair programma waar experiment, cross-over improvisatie en artistieke ontmoetingen centraal staan. Het festival wordt gecureerd door **Teun Verbruggen** die aan mede jazz muzikanten **Jozef Dumoulin** en **Mauro Pawlowski** carte blanche gaf om elk een eigen avond te hosten. Deze avonden gaan door in W-O-L-K-E op 21 en 26 maart. Het volledige programma vind je op Kultuurkaffee.be.

Van 18 tot 23 maart palmt de derde editie van **Leuven Jazz** de hele stad in. Een uitgebreid overzicht van het festival vind je op pagina 23 van deze *Jazzmozaïek*.

'**Saxconnection**' is een concept uitgewerkt door baritonsaxofonist **Gary Smulyan**. De muzikanten op het podium zijn stuk voor stuk jazzmeesters. Gary Smulyan en **Dick Oats** maken deel uit van The Vanguard Bigband, de huisband van de meest gerespecteerde jazztempel ter wereld, The Village Vanguard. De ritmesectie bestaat dan weer uit twee van Toots Thielemans' favoriete muzikanten, **Bart De Nolf** en **Bruno Castellucci**. En de Gentse jazzsaxofonist **John Snauwaert** pendelt heen en terug tussen België en New York, waar hij met tal van jazzgrootheden samen speelt. Een mooi kwintet op de planken dat toert tussen 13 en 22 maart. Meer info: www.johnsnauwaert.be

In Brussel en Wallonië vinden een paar nieuwe Jazz Tours plaats

van **Les Lundis d'Hortense**. Mooie namen als Raf D Backer trio, ¾ Peace en Chrystel Wautier spelen een tournee dit voorjaar. Alle data en meer vind je op leslundisdhortense.be. In Vlaanderen plant **Jazzlab Series** een voorjaartournee met onder andere de winnaar van de Jazzmozaïek Award 2015, **Bart Maris**. Meer informatie in het artikel op pagina 25 en op www.jazzlabseries.be.

De **VW Spring Sessions** bundelden dit jaar een aantal mooie namen. Op 13 maart stelt **Avishai Cohen**, de virtuose bassist, zijn nieuwe album voor in de Roma. Hij tokkelt, plukt, strijkt en slaat op zijn instrument terwijl hij er zich omheen kronkelt als een boa constrictor om haar prooi. Op 31 maart kan je in De Bijloke genieten van **MARE NOSTRUM** ft **Fresu**, **Galliano**, **Lundgren**. Het concert stond halfweg januari in Flagey, waar de groep een staande ovatie mocht ontvangen. Zeker de moeite dus voor wie het daar gemist heeft.

Tijdens het pinksterweekend en de zondag vooraf (17, 24 en 25 mei) kan je op **Ham Sessions** terecht voor een portie 'Jazz & Beyond', met dit jaar een paar bijzondere zijsprongen. Met de uitvoering van *Quatuor pour la Fin du Temps* door Het Collectief komt dit jaar ook klassiek aan bod. Dit sfeervolle festival in de achtertuin van Michel Mast is zeker niet te missen. Het volledige programma vind je op www.hamsessions.be. Dit voorjaar kan je ook genieten van 2 AchterhamSessions met jonge beloftevolle bands. Op 29 maart **RUIS** en op 3 mei **SCHNTZL**.

Op zondag 17 mei davert in Dendermonde opnieuw **Jazz-BATAKLING!** Dit gratis festival, georganiseerd door Jazz Centrum Vlaanderen, staat dit jaar volledig in het teken van de *hotsy totsy* muziek van de jaren twintig. De **Midnight Blue Birds** zingen, begeleid door hun Sentimental Gentlemen, Tin Pan Alley-songs in de geest van de Boswells en de Andrew Sisters. **Big Noise**, een muzikaal kruisvat met een lont in New Orleans, speelt explosieve dixieland. Uit Japan komen de **Sweet Hollywaiians**, die hier hun enige concert in België geven. Deze fenomenale stringband brengt live de sound en de spirit van oude 78-toeren-

platen opnieuw tot leven. Tussendoor is er ook nog 78-toeren-DJ **Windin' Boy** en optredens van Grembergs jong talent **Leander Moens** en van JCV-huisband **Jail City Veterans**.

Op 22, 23 en 24 mei vindt in Brussel de twintigste **Brussels Jazz Marathon** plaats. Je kan er gratis maar liefst 200 live jazzconcerten gaan beluisteren. Ook dit jaar vindt er een wedstrijd plaats voor jong talent. De XL-JAZZ wedstrijd. Inschrijven kan nog net: tot 13 maart.

In Gent kan je van 28 tot 31 mei weer terecht voor het gratis festival **CITADELIC**. Nieuw dit jaar is de concertreeks in het SMAK. Deze nieuwe samenwerking resulteert meteen in een paar concerten om naar uit te kijken. Op 8 april kan je **Seppie Gebreurs** solo aan het werk zien, met daarna een concert van **Universal Indians** ft. **Joe McPhee**. Vrijdag 1 mei stelt **Lander Gyselinck** zijn nieuwe internationale project **Howard Peach** voor met **Chris Speed** & **Simon Jermyn**. Niet te missen.

WIN WIN WIN 4 DUOTICKETS VOOR MACEO PARKER

Wat kwam er eerst? De Funk of Maceo Parker? Moeilijk te zeggen. Een van de beste altsaxofonisten aller tijden, die James Brown zijn stijl hielp verfijnen en door Prince respectvol *The Teacher* wordt genoemd, is een van de belangrijkste namen uit de geschiedenis van de Soul, Funk en R&B.

Op 31 mei komt Maceo Parker naar de Bozar in Brussel. **VW Spring Sessions** geeft 4 duotickets weg voor dit concert. Om kans te maken stuur je voor 20 maart het antwoord op de wedstrijdvraag naar redactie@jazzmozaiek.be met als onderwerp MACEO. Vermeld hierbij je naam, adres & mailadres.

Wedstrijdvraag:

Van wie komt de legendarische uitspraak
"Maceo, I want you to Blow!"?

www.vwspringsessions.be

jazz & improvisatie festival gent

citadelic¹⁵.be

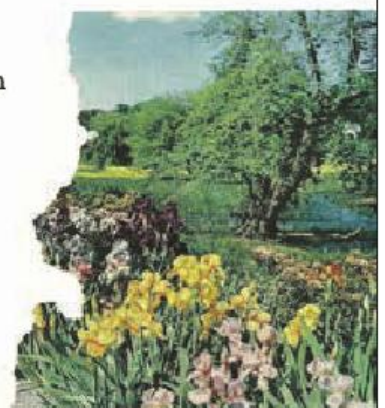
mei 28 29 30 31

8ste editie
gratis
meer dan 20 concerten

De wondere muzikale
wereld van
Bart Maris op 31 mei

Citadelpark Gent
vanaf 11:30
concerts & food

info: www.citadelic.be

Toppers op Leuven Jazz

Van woensdag 18 maart tot en met zondag 22 maart is Leuven opnieuw in de ban van de jazz. Drie jaar geleden herrees Leuven Jazz als een feniks uit de as van het cultuurfestival Kulturama, dat ook al een portie jazz voorschotelde. Een gretig publiek, geïnteresseerde cultuurspelers en enkele locals met een neus voor het genre. Meer had het jazzfestival niet nodig om ter wereld te komen. Zoals op elk zichzelf respecterend festival vind je ook in Leuven de toppers van het genre en lokale helden.

Enkele aanraders uit het brede aanbod:

Greg Osby & Tineke Postma

De jonge Nederlandse saxofoniste Tineke Postma (1978) en haar befaamde Amerikaanse collega Greg Osby (1960) ver-rasten afgelopen najaar met het wondermooie *Sonic Halo*, een album met louter eigen composities. Hun sound laat de originele, Europese aanpak van Postma contrasteren met de eigentijdse, energieke opvattingen van Osby. Belgische première!

Plaiستow

De bezetting piano, contrabas en drums van de Zwitserse revelatie Plaiستow is dan wel klassiek voor een jazztrio, hun muziek is dit allerminst. De uitgesponnen akoestische sound is doordrenkt met minimal music en elektronica, wat zorgt voor een uniek experimenteel geluid binnen de jazz.

Jef Neve

Jef Neve was tijdens editie 2014 nog de grote smaakmaker met een uniek gelegenheids-combo (met o.a. Richard Galliano). Deze editie krijg je de naakte essentie te horen: één piano, één pianist en de stilte van de zaal.

Aaron Parks Quartet

De uit Seattle afkomstige jazzpianist Aaron Parks heeft al een mooi parcours afgelegd. Naast intense samenwerkingen met Terence Blanchard, James

Farm en Ben van Gelder laat hij zich geregeld opmerken door knappe soloalbums (zie recent nog *Arborescence*). Op Leuven Jazz schittert zijn vloeiende pianospel in een indrukwekkend Quartet.

Mulate Astatke

Het is slechts weinig muzikanten gegeven om grondlegger te zijn van een eigen muziekgenre, maar Mulatu Astatke is één van hen. Met zijn Ethio-jazz combineert de vibrafonist muziek uit zijn thuisland Ethiopië met Latijns-Amerikaanse ritmes, Caraïbische reggae en afro-funk. Zijn Step Ahead band bevat bovendien het kruim van de Londense jazzscene.

GoGo Penguin

Een frisse wind in het jazzland-schap. Het trio uit Manchester mixt invloeden als Aphex Twin, Brian Eno, Massive Attack of Debussy met een fikse scheut jazz. Het resultaat is een unieke, groovy, lyrische en akoestisch-elektronische sound waarmee ze terecht hoge ogen gooien. Zopas nog Mercury Prize Nominee, nu op de planken van het Depot.

Scorpio Live

Radio Scorpio verzorgt vier dagen live-uitzendingen vanuit de foyer van de 30CC/Schouwburg. In hun open studio ontvangen ze artiesten, organisatoren, jazzkenners en recensenten. Jonge en veelbe-

Greg Osby

lovene (lokale) talenten geven live optredens en de dj's van Radio Scorpio schotelen je de beste platen voor. De liefde voor jazz gaat ook deze editie verder dan alleen maar de muziek...

Film

Cinema ZED programmeert een drieluik films met meer dan een stevige jazzsoundtrack. Van het indrukwekkende en Oscargenomineerde *Whiplash* (Damien Chazelle) over de animatiefilm *Chico & Rita* tot het indringende portret van multi-instrumentalist en politiek activist Rahsaan Roland Kirk in *The Case of the Three Sided Dream*.

Literatuur

Hertmans in het kwadraat verenigt het beste van beide broers Hertmans, gitarist Peter en schrijver Stefan (van o.a. het jubelende *Oorlog en terpentijn*). De jazzcomposities van de één en de teksten van de ander vermengen zich wonderwel. Ze nodigen bovendien trompettist Bert Joris en bassist Nicolas Thys uit op hun zondagse brunch.

Expo's

Leuven Jazz pakt ook uit met vier boeiende en gratis expo's. Van de met jazz doordrenkte stripalbums en portretten van Philip Paquet, over de jazzblik van sociaal-artiestiek atelier De FactorY tot de unieke platenhoezen en historische opnames van Jazztime Europe. In *Street Art Meets Jazz* trakteren Leuvense graffiti- en street art-artiesten je tenslotte op de Bondgenotenlaan op hun interpretaties van jazz.

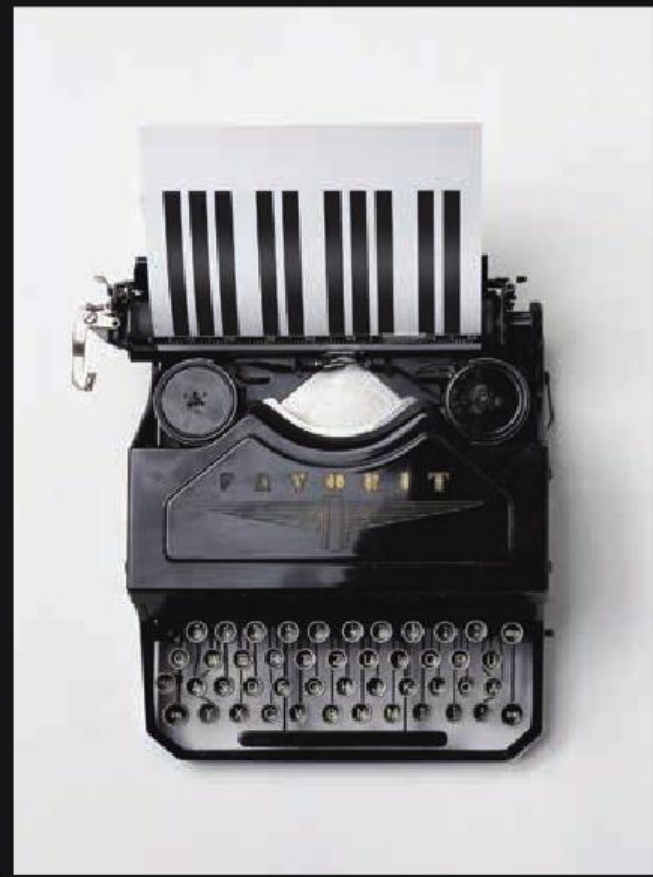
En over trakteren gesproken: Leuven Jazz start ook deze editie met een Jazzkroegentocht op de mythische Oude Markt, gecombineerd met optredens in *At The Bebop* (Sofie) en *De Libertad* (Den Hoed Quartet).

Kort samengevat: een mix van internationale sterren, lokaal talent en boeiende zijstapjes naar expo, film en literatuur maken dat Leuven Jazz er is zowel voor de echte jazzfanaten als voor nieuwsgierige proevers.

Pablo Smet

Verk(n)ocht?

> Meer informatie en het volledige programma op www.leuvenjazz.be

18 JULI 2015

GREGORY PORTER

MEER NAMEN BINNENKORT!

ethias
PRESENTS **FESTIVAL GENT JAZZ**
10 > 19 JULI 2015

NOTEER EVENEENS IN JE AGENDA
JAZZ MIDDELHEIM
13-16 AUG 2015
Park Den Brandt Antwerpen

randstad | KJard | Vanden Borre Uw Akte van Vertrouwen

INFO & TICKETS ||| **WWW.GENTJAZZ.COM** + **fnac**

Het voorjaar van

Trompettist **Jean-Paul Estiévenart** mag dan in Vlaanderen nog weinig belletjes doen rinkelen, over de taalgrens is hij één van de meest gevraagde solisten in de Waalse jazzscene. De debuutplaat van Estiévenart (*Wanted*, W.E.R.F label) bevat vinnige hedendaagse jazz met diepe wortels in de traditie en spitsvondige melodieën op trompet die geruggesteund worden door een solide ritmesectie bestaande uit bassist Sam Gerstmans en drummer Antoine Pierre. Beiden horen tot dé smaakmakers van de hedendaagse Waalse jazzscene. Hoog tijd om voor dit Waalse trio een Vlaams charmeoffensief te lanceren.

In april zet JazzLab Series twee bijzondere duo's in de spotlights. **Linus**, het duo van gitarist Ruben Machtelinckx en rietblazer Thomas Jillings, brengt de luisteraar in een bijna meditatieve 'bubbel'. De intense melodieën van de tenorsaxofoon en akoestische baritongitaar op hun debuutplaat *Onland* (El Negocito Records) voeren je mee door hun eenvoud, subtiliteit en breed ademende harmonieën. Daartegenover staat het duo van **Yannick Peeters** (één van de zeldzame vrouwelijke bassisten die de Belgische jazzscene rijk is) en **Laurent Blondiau** (artistiek leider van Määk en wereldse klankkleurschilder), een match die op z'n minst niet-alledaags te noemen is. De verrassende combinatie van trompet en contrabas blijkt een succesformule. Hun optreden

op het Gaume Jazz Festival 2013 werd als briljant omschreven in *Le Soir*.

In mei sluit **Yves Peeters Gumbo** het seizoen af met een imaginaire reis van drummer Yves Peeters en de zijnen naar het New Orleans van voor en na de orkaan Katrina. Voor de gelegenheid wordt het vaste kwartet van Peeters uitgebreid met zanger François Vaiana, pianist Thomas De Prins en trombonist Dree Peremans. De muziek die gecomponeerd en gearrangeerd werd, is een smeltkroes van invloeden en stijlen uit New Orleans: krachtige zangpartijen uit de gospel en soul, vermengd met second-line grooves van parade bands, bluesy pianolicks, funky blazersriffs en bezwerende voodoo ritmes, met daar bovenop veel ruimte voor improvisatie. Een persoonlijke en hedendaagse interpretatie van het rijke muzikale erfgoed uit *The Big Easy*, van Louis Armstrong tot the Neville Brothers.

Naast deze uiteenlopende waaier van jazzconcerten zijn er ook laagdrempelige jazzcursussen te volgen, verspreid over heel Vlaanderen. Zowel instap- als verdiepingcursussen in het jazzgenre, voor elk wat wils!

Info: www.jazzlabseries.be

Linus

Uitzonderlijk lot JAZZ cd's

waarvan velen out of print

€10/cd

tenzij anders vermeld voor meervoudige cd's

Mark Sound

Potaardestraat 4 - 1950 Kraainem
02/731 63 62
kraainem@marksound.be

Wolstraat 6 - 2000 Antwerpen*
03/233 64 03
antwerpen@marksound.be

* Daar we in Antwerpen over de grootste oppervlakte beschikken staat daar ook het grootste aanbod.

Volledige Excel lijst beschikbaar op de site:

www.marksound.be

Michel Mast

10 jaar Ham Sessions

Gent is een broeiende stad. De jazzliefhebber komt hier altijd aan zijn trekken gedurende de lentemaanden. Naast de grote kleppers zijn het vooral kleinere festivals die bijdragen aan het grote draagvlak dat jazz in Gent heeft. Een van de meest sfeervolle kleinere festivals is Ham Sessions. Dit festival viert dit jaar haar 10-jarig bestaan. Wij hadden een gesprek met bezieler en programmator Michel Mast.

Ontstaan

In het begin waren er helemaal geen grote bedoelingen. We zijn in 2006 met het festival gestart om .W.O.F.O. een try-out podium te geven. We staan hier nu elk jaar. We bereiden steeds een speciaal programma voor; of de release van een cd. We zijn hier al onder verschillende vormen geweest, met twee zangeressen, met Dick Van der Harst, met strijkwartet, sextet. Elke keer is anders. Dat helpt ons muzikaal vooruit, je hebt de tijd om ergens naartoe te werken, een beetje het systeem van een residentie. Voor ik met Ham Sessions van start ging had ik al ervaring opgedaan als organisator in de jaren 70. Ik was toen lid van de 'Werkgroep Improviserende Musici' (WIM). We organiseerden jaarlijks festivals in de toen nog onbemande Vooruit. Het potentieel van dat gebouw hebben wij eigenlijk ontdekt. Maar hier ben ik mijn eigen baas. Ik hoef geen ver-

Michel Mast

antwoording af te leggen aan niemand. Dat komt goed overeen met mijn karakter (*lacht*). Vroeger vonden de concerten plaats in het achterhuis, waar nu de AchterHam Sessions doorgaan. Later is het podium verplaatst naar de binnentuin. Die onverwachte setting geeft iets extra sfeervol mee. Gaandeweg, mede doordat het zo goed onthaald werd bij het publiek, kreeg ik er meer en meer goesting in.

Groepen op de rand van de doorbraak

In 2011 stonden **De Beren Gieren** hier op het podium, in 2013 **Nordmann**, die hadden op dat moment het grote publiek nog niet bereikt. Maar het is mooi als je hen daarna ziet carrière maken, dat zien we graag... Het is altijd een beetje op de golf surfen. Als je

zoals ik zelf muzikant bent zit je midden in het gebeuren, en dat helpt. Een andere uitleg is daar niet voor. **STUFF** en bijvoorbeeld **Dans Dans** zijn hier ook geweest. Maar of ik daar nu een neus voor heb (*lacht*). Het is een feit dat er in Gent veel gebeurt en dat maakt het in zekere zin gemakkelijk.

Jubileumeditie

Het programma ligt vast en het is totaal ongehoord. Het is een mix die nog niet vaak vertoond is. Het centrum ligt bij jazz, maar telkens met verschillende zijsprongen. Op vraag van de Centrale, die een belangrijke coproducent is, programmeren we altijd iets van wereldmuziek. Dit jaar ben ik bijzonder trots dat er ook een sprong is naar klassiek, met een topwerk: *Quatuor pour la Fin du Temps*. Het wordt uit-

gevoerd door een topensemble dat zich hierin specialiseerde: **Het Collectief**. Die dag speelt ook **MegaOctet**, een andere topgroep uit Frankrijk, die hier in België nog zo goed als onbekend is. Ik ben zeer trots op die ene dag. Verder hebben we de cd-presentatie van **.W.O.F.O.** en een groep van Teun Verbruggen met een heel mooie line-up: **O. Orkin's Insect Zoo**. De derde dag staan **HIJAZ**, **ALTEETAPE** en **Mâäk Quartet** hier op het podium. Het is een waardige jubileumeditie!

Communistische gage

Ik werk telkens met dezelfde voorwaarde voor de muzikanten. Wat ik binnenkrijgt wordt gelijkmatig verdeeld. Ik garandeer een minimum, en meestal zit ik er boven. Dan zijn ze wel zeer erkentelijk. Vorig jaar zat ik er 100% boven. Ik maak uitzonderingen, want er zijn groepen die niet in dat systeem werken. Maar het moet evenwichtig blijven. Het vinden van de fondsen is een constante zoektocht waar ik me heel het jaar door mee bezig houd. Dit jaar gaan we dit ondersteunen met het crowdfunding platform van de stad Gent. We zullen één van de eersten zijn die hier gebruik van gaan maken. Ik ben benieuwd. Daarnaast hebben we al jaren het systeem 'Vrienden van de Ham Sessions'. Dat is een platform voor sympathisanten. Jaarlijks maken we voor hen en de muzikanten een compilatie-cd met live-opnames.

AchterHam Sessions

Het is het derde jaar dat we deze organiseren. Ik zie ze als een soort humus voor het festival. Het is intiemer. Het is een zeer succesvol jaar geweest in termen van kwaliteit en opkomst. Er zijn vijf concerten geweest vorig jaar. Dit jaar vinden de AchterHam Sessions plaats op 29 maart, met **RUIS** en op 3 mei met **SCHNTZL**. Opnieuw twee jonge beloftevolle bands.

Evelien De Jaeger

Programma

- > 17 mei 2015: O. Orkin's Insect Zoo, .W.O.F.O.
- > 24 mei 2015: Het Collectief met *Quatuor pour la Fin du Temps*, MegaOctet
- > 25 mei 2015: Hijaz, Altertape, Mâäk Quartet

Dirk Roels

“Jazz verdient wel wat meer aandacht op de radio”

Dat er in Gent een bruisende jazzscène is, is al langer geweten. Maar dat de stad er nu ook een eigen jazzradioprogramma bij heeft is misschien nog niet zo bekend. Sinds september maakt Dirk Roels wekelijks een uur jazzradio bij Urgent FM, de Gentse universiteitsradio. Zijn programma, Jazz Rules, kun je uiteraard overal (her)beluisteren via het internet.

Dirk: “Eigenlijk ergerde ik me al een tijdje aan het feit dat er zo weinig jazz te horen is op de radio, terwijl er in ons land veel getalenteerde jazzmuzikanten rondlopen en er elk jaar heel wat fantastische jongeren afstuderen aan onze conservatoria. Toch is het aanbod jazzmuziek op de radio heel beperkt en zijn onze jazzmuzikanten nauwelijks of niet bekend. Wel, dacht ik bij mezelf, dan kun je twee dingen doen: er over klagen of er zelf iets aan doen. Zo is Jazz Rules ontstaan.”

“Ik speelde al even met het idee om een jazzprogramma te maken met veel aandacht voor de Belgische jazzscene, maar dat kwam er niet echt van. Tot vorige zomer de productieverantwoordelijke van Urgent FM, Bert De Geyter, me erover aansprak op het Gent Jazz Festival. Hij wist dat ik een radio-achtergrond heb en een gepassioneerd jazzliefhebber ben. Lang heb ik niet moeten twijfelen. Begin september was er in Gent het jaarlijkse stadsfestival Jazz In 't Park en dat was meteen het ideale moment om van start te gaan met Jazz Rules. Al van bij het begin merkte ik veel enthousiasme voor mijn initiatief.”

“In café Het Damberd in Gent heb ik voor het eerst jazz gehoord. Ik was toen 16 en behoorlijk onder de indruk van wat een plaat van Charles Mingus bleek te zijn. Later heb ik ook alle grote klassiekers zoals Kind Of Blue, Time Out en Empyrian Isles ontdekt. Om vervolgens de

Belgische jazz te leren kennen.” Intussen zijn er al meer dan 25 afleveringen gemaakt van Jazz Rules. Elke week is er een babbel met een jazzartiest of -band of met jazzmuzikanten die naar Gent komen voor een concert. Je kunt alle uitzendingen herbeluisteren via Soundcloud of via de website van Urgent FM en Jazzmozaïek. Onder meer de Amerikaanse pianisten Craig Taborn en Marc Copland en trompettist Nate Wooley waren al te gast. Naast grote Belgische namen zoals Bert Joris, Nathalie Lories, Ivan Paduart, Jeroen Van Herzele, Robin Verheyen, Ben Sluijs, Bart Maris en Teun Verbrug-

gen. En uiteraard ook jonge gasten zoals Bram De Looze, Nathan Daems, Nordmann of Igor Gehenot. Geleidelijk aan is er ook een samenwerking ontstaan met o.a. Gent Jazz, Jazz Lab Series, Opatuur, El Negocito Records, De Werf, Jazzmozaïek, de Bijloke, de Handelsbeurs, Inside Jazz en Bis Bookings.

Dirk: “Het is mijn bedoeling om niet alleen meer jazzmuziek te draaien op de radio, maar ook om de mensen die die fantastische muziek maken eens aan het woord te laten. Je kunt over muziek en muzikanten schrijven, maar hen

laten horen aan het publiek vind ik nog net iets anders. En het komt nog heel zelden voor dat een jazzmuzikant zo'n 6 minuten mag praten over zichzelf en over zijn muziek. Alles moet altijd zo snel gaan en in quotes passen. Wel, in Jazz Rules niet. Ik maak eigenlijk ouderwetse radio.” (lacht)

Dirk: “Ik voelde me vereerd toen Bert Joris me zei hoeveel plezier het hem deed, dat ik zijn quartet omschreef als één van Europa's beste. Ik volg hem al vrij lang en ben absoluut fan. En dan zit je plots voor die man. Ook fijn was het interview met de Amerikaanse pianist Craig Taborn. Hij kwam in de Gent Jazz Club spelen en toen ik hem er op wees dat hij al aan zo'n 70 albums had meegewerkt, geloofde hij me eerst niet. Hij schrok zelfs van dat cijfer, maar zei dan dat het wel zou kunnen kloppen. Nadien stapte hij het café binnen en vertelde het al lachend aan iedereen die het wou horen.”

Dirk Roels: “Jazz Rules is mijn hobby. Ik werk in het stadhuis van Gent als perswoordvoerder. Op zich een meer dan voltijdse bezigheid. Maar hoe zegt men dat: het bloed kruipt waar het niet gaan kan?” (lacht)

Evelien De Jaeger

Jazz Rules

- > zondag van 15u – 16u bij Urgent FM 105.3 of via www.urgent.fm
- > Contacteren via dirk.roels@urgent.fm
- > Facebook: Jazz Rules Urgent FM

Dirk Roels

Isolde Lasoen

Fascinatie voor de sixties

Isolde Lasoen (35) is een geboren muzikante die met een gedegen jazzopleiding al drummend zowel de jazz- als rockwereld veroverde. Haar fijngevoelige, stralende performance kreeg een boost toen ze bij Daan opviel als vaste spil op drums, vibrafoon en backing vocals tot co-leading zang. Sinds 2012 gaat ze voluit voor zangeres met haar band Isolde et les Bens, waarmee ze nu uitverkochte zalen trekt. Een eerste hit scoorde ze met *Aluminium Folie* van de ep *L'Inconnu* die vorig jaar uitkwam. En nu (3 februari) stijgt haar nieuwste single *Wishful thinking* in de ultratop. Jazz blijft haar bezielen vanuit een fascinatie voor de sixties en via het Franse chanson is ze geleidelijk aan opgeschoven naar het betere popgenre.

Al op 6-jarige leeftijd roffelde Isolde Lasoen de trom in de fanfare van haar geboortedorp Maldegem. Haar vader speelde trompet, gaf drumles en haar moeder en broers versterkten de band met slagwerk. Na de muziekschool volgde ze jazzstudies aan het conservatorium in Gent waar ze al in de eerste week door Marc Godfroid gevraagd werd om in zijn bigband te komen drummen. Met The News Wing won ze de eerste Jong Jazztalent wedstrijd op het Blue Note Festival (nu Gent Jazz) in 2002. Daarnaast drumde ze ook in andere bands, o.a. The Bones en met Lode Mertens.

Isolde Lasoen:

“Freewheelen doet me goed omdat het heel dicht bij mijn hart ligt. Daarom sluit ik niet uit dat ik ooit weer jazz ga spelen”

Waarom koos je voor de jazzrichting?

Het was vrij logisch dat ik muzikante zou worden. Eerst dacht ik voor klassiek slagwerk te gaan in Antwerpen maar bij het toegangsexamen voelde ik me daar niet zo in thuis.

Mijn oudste broer, Wim, die marimba en directie studeerde aan het Antwerps conservatorium, was een soort mentor en raadde me aan een extra jaar Kunsthumaniora te gaan doen om mijn weg te zoeken. Ik volgde zijn raad op en in Gent kwam ik via mijn toenmalige schoonbroer, basgitarist Maarten Standaert (Mangold) meer en meer in contact met jazz. Op een concert van zijn band sloeg de vonk over voor wat ik in muziek wilde gaan doen.

Aanvankelijk koos ik vibrafoon als instrument voor het toegangsexamen aan het jazzconservatorium van Gent, maar een week vooraf kreeg ik telefoon dat er voor dat instrument geen leerkracht voorhanden was. Dan ben ik voluit op drums gaan oefenen met nummers als *Lullaby of Birdland*, *Watermelon Man* en nog eentje wat me niet meer te binnen schiet. Het was een wonder dat ik mocht beginnen.

Wat was voor jou bepalend in het spelen van jazz?

Ik was heel hongerig naar alle stijlen. Zo kwam ik uit bij de grote namen: Charlie Parker, Miles Davis en Art Blakey. Drums was natuurlijk mijn grote liefde. Zelf speelde ik het liefst van al in bigbands.

Het orkestrale sprak me enorm aan. Als drummer van een bigband draag en bepaal je de swing. Ik heb ooit met Maria Schneider en andere leerlingen van het conservatorium op Jazz Middelheim gespeeld, dat was een van de mooiste momenten in mijn jazzcarrière. Wat me ook erg bijblijft was het eindexamen, deels in combo met altsaxofonist Jan Verstaen en verder in bigband met stukken van o.a. Thad Jones/Mel Lewis Band. Ik speelde ook nog trompet en bugel in bigband. Bugel heeft een warme, rondere klank, daar grijp ik nog het liefst naar, ook al omdat het makkelijker speelt als je niet vaak oefent. Bij Daan speelt Jo Hermans prachtig trompet, leerling van Bert Joris. Die bewonder ik op de plaat *The Music of Bert Joris (W.E.R.F. 2002-nvdr)* van BJO, een plaat die in mijn lijst van topalbums zou moeten staan. *Alone at Last* en *For The Time Being* heb ik vaak gespeeld.

Vibrafoon heb ik leren kennen via Cal Tjader, ik luisterde naar zijn latin jazz albums en was gecharmeerd door de fantastische klank van het instrument. Daar kwam ook mijn inspiratie vandaan om met dat instrument mijn jazzstudies aan te vatten.

Wie zijn je voorbeelden?

Dat zijn allemaal jazzdrummers: Max Roach, Philly Joe Jones, Roy Haynes, Mel Lewis, vooral dus uit de hardbop periode. Ik heb heel wat transcripties gemaakt van Roach en Haynes. Rockdrummers zoals bv. John Bonham van Led Zeppelin, die halen ook hun inspiratie bij jazzdrummers. Ik heb vaak in jazz drumsoli mogen geven, dat is wat ongewoon in de popwereld. Met Les Bens heb ik als een toemaatje een moment dat alles stilvalt en ik enkele minuten ruimte krijg om vrij te drummen, daar geniet ik enorm van. Ook het publiek waardeert dat.

Percussie, is dat voor jou ook een gegeven?

Ja, toch wel, maar ik ben er minder mee bezig. Bij Daan speel ik wel percussie, maar dan niet als volwaardige extra muzikant, die naast de drummer staat zoals in jazz. Neem bv. Chris Joris, dat is een heel andere insteek, zo heb ik me daar niet op toegelegd. Ik apprecieer dat enorm en ik wil er wel eens bij momenten meer mee doen. Ik hou van percussie in zijn genre, in samba, de Cubaanse en Braziliaanse muziek, latin en latin jazz.

Hoe anders voelt het spelen van jazz en pop?

Ik vind de switch tussen jazz en pop niet moeilijk. Het is wel een andere benadering van de muziek. In jazz ben je helemaal vrij en is de synergie op het podium bepalend. Bij pop en rock heerst een ander soort energie bij het overbrengen van de muziek op het publiek. Zelfs binnen een vast stramen leer je als drummer elke beat liefhebben, hoe simpel ook. Bij jazz heb je wel een apart gevoel. Ik merk met mijn eigen band als we eens durven improviseren en ik vrijer ga spelen, het de mensen opvalt dat ik een heel andere houding aanneem. Freewheelen doet me goed omdat het heel dicht bij mijn hart ligt. Daarom sluit ik niet uit dat ik ooit weer jazz ga spelen.

Wanneer ben je beginnen zingen?

Zang is pas later bij de overgang naar pop gekomen. Ik heb jazz niet doelbewust verlaten maar ben als vanzelf via Daan in de rockmuziek beland. Heel

Isolde Lasoen

De Top-10 keuze van Isolde Lasoen (nota's door Isolde Lasoen)

- 1. Miles Davis**
Kind Of Blue
Columbia Records
1959

Coole sfeer, less is more!, modale jazz, vernieuwend, top cast
- 2. Art Pepper + Eleven**
Modern Jazz Classics Contemporary/OJC
1959

Small bigband, ultra swingend, fantastische versies van standards, Mel Lewis (mijn favoriete drummer)
- 3. Donald Byrd**
A New Perspective
Blue Note Records
1963

Unieke sound met koor, fantastische hoës, mooiste en bekendste nummer: *Cristo Redentor*
- 4. Duke Ellington, Charles Mingus & Max Roach**
Money Jungle –
United Artists 1963

Uniek samenspel, heel veel naar geluisterd, bas en drums denken echt harmonisch, beste versie van *Caravan* – melodius en wild
- 5. Mahavisnu Orchestra**
Birds Of Fire
CBS 1973

Inspirerend qua drums, spel en sound, jazzrock periode met Billy Cobham!, ook Shakti
- 6. Oliver Nelson**
More Blues & The Abstract Truth
Impulse! 1965

Fantastisch hardbop album, super arrangementen
- 7. Duke Ellington**
The Far East Suite
Bluebird/RCA 1967

Bigband, moeilijke keuze, nog andere bigband-favoriet: Count Basie *Atomic*
- 8. Brad Mehldau**
Songs: The Art of the Trio, vol.3
Warner Bros 1998

Gevoelig pianospel, puur muzikaal trio, prachtige coverkeuze: *River Man, Exit Music*
- 9. Stan Getz & Joao Gilberto**
Getz/Gilberto
Verve 1964

Beste jazz/bossanova-album, met andere grootmeester Jobim
- 10. Serge Gainsbourg**
Du Jazz Dans Le Ravin
Mercury/Philips
1958-1964

Super compilatie, catchy en stijlvol, swingt!

VR 13/03/2015 - 20:00 @CACTUS CLUB

MANGOLD (B)

NORDMANN (B)

DO 02/04/2015 - 20:30

**PETER HERTMANS
QUARTET** (B)

ZA 21/03/2015 - 20:30

DE DEEDELIER (NL)
JULIE DEELDER
BAS VAN LIER

DI 14/04/2015 - 20:30

**NILS WOGRAM /
BOJAN Z** (DE/FR)

DO 30/04/2015 - 20:30

HOWARD PEACH (B/USA)

VR 08/05/2015 - 20:00

@CACTUS CLUB
MOP MOP
FEAT.
ANTHONY JOSEPH (UK)

DI 12/05/2015 - 20:30

TAXI WARS (E/USA)

DI 19/05/2015 - 20:30

**MARILYN CRISPELL /
BARRY GUY /
PAUL LYTTON** (UK)

ZA 30/05/2015 - 20:30

**YVES PEETERS
GUMBO** (B)
THE BIG EASY
REVISITED

VR 22/05/2015 - 20:30

**ROBIN
VERHEYEN NY
QUARTET** (B/USA)

DE WERF

INFO & TICKETS:

WERFSTRAAT 108 - 8000 BRUGGE

050 33 05 29

RESERVATIE@DEWERF.BE

DEWERF.BE

DEWERFRECORDS.COM

BRUGGE

west vlaanderen

Vlaanderen
in besting wvd

geleidelijk, eerst met backing vocals, ging ik met Daan ook de stem dubbelen, heel hoog en in het Frans, een beetje à la Birkin. Ik ben me verder gaan verdiepen in Franse chanson. Na toumees met Willy Willy, Guido Belcanto en Raymond van het Groenewoud heb ik zelf de stap gezet om niet meer als sidekick maar zelf voluit te gaan zingen. Zo ontstond mijn eigen band: Isolde et les Bens.

Vorig jaar werd je onderscheiden als beste muzikante...

Inderdaad, de Mia. In 2006 ontving ik al de Zamu Award en toen vond ik dat in alle bescheidenheid al straf want voor mij had evengoed Teun Verbruggen, die ook genomineerd was, die prijs verdiend. Misschien ben ik wat veelzijdiger, maar fundamenteel vind ik het fout om iemand als beste muzikant uit te roepen. Het is zo relatief. Het is natuurlijk een hele erkenning. Ik kan het ook niet helpen dat ik ben opgevallen als het meisje aan de drums. Ik weet dat ik altijd mezelf trouw blijft. Dat betekent doen wat ik graag doe. Ik wil geen opdrachten aanvaarden waar ik me niet goed bij voel. Ik heb mijn eigen stijl ontwikkeld en in al wat ik muzikaal onderneem, of het nu in jazz is of rock, of het met Daan of zelfs Urbanus is, daar zit voor mij een duidelijke lijn in. Ik blijf trouw aan mezelf, volg mijn eigen sound.

Eén van mijn motto's is zowel in het leven als bij het drum spelen: *Less is More!*

Componeer je ook?

Absoluut. Ik doe het voor les Bens en heb er heel veel zin in. Bovendien ben ik al van kinds af aan geweldige fan van filmmuziek. De inhoud van de film vergeet ik, maar de muziek niet. Ik zou heel graag filmmuziek willen maken. Ik heb een paar kleine opdrachten gerealiseerd: een compositie voor een reclamespot en een soundtrack van een animatiefilm, met Jef Neve – die komt dit jaar nog uit – en nu ga ik samen met Wietse Meys aan een genre-riek werken voor een Canvas programma. Daar kan ik een ander ei in kwijt. Zelf bewonder ik in filmmuziek vooral Ennio Morricone, John Williams, John Barry en ook wel Giorgio Moroder, Nino Rota en een resem Franse filmcomponisten.

Denk je ooit nog naar de jazz terug te keren?

Weet ik niet. Ik wil dat nog graag doen. Eind vorig jaar was ik met Jef Neve voor het Canvas programma *Soundtrack* in Zuid-Afrika en hebben we daar een avond van gedachten gewisseld, over de mentaliteit van de jazzwereld. Hoe die eng denkt en reageert, niet altijd vriendelijk is, en als je het commercieel waarmaakt lijkt het alsof je verbrand bent, dat vind ik jammer... Het laat me eerlijk gezegd koud, als ik met jazz wil herbeginnen, dan is het omdat ik er zin in heb.

Wat fascineert je nog buiten de muziek?

Ik ben een heel melancholisch en een nostalgisch iemand, die vooral gefascineerd is door de jaren 60/70, niet alleen de muziek maar ook qua design, meubels, auto's, mode, architectuur. Bij het samenstellen van het lijstje aan topalbums blijkt dat die overwegend in die periode te situeren zijn.

Je bent ook buiten de muziek erg gevraagd?

Dat heb ik ook nodig. Het is een afleiding, zodat ik niet alleen bezig ben met de band. Het is aangenaam om radio te maken, in een jury te zitten van een fotowedstrijd, betrokken te zijn bij een jongerenwedstrijd *Iedereen Componist...* of aan een tv-programma zoals *Soundtrack* te mogen meewerken.

Wat wil je nog muzikaal bereiken?

Ik ben altijd heel tevreden geweest met waar ik stond op een zeker moment. Ik had altijd vertrouwen in het tempo waarin alles verliep. Ik ben wel ambitieus, maar ik ga geen onrealistische doelen nastreven. Mijn eerste wens was om ooit te leven van mijn muziek. Dat kwam vrij snel uit. Ik hoopte ooit op het podium van Werchter te staan; dat gebeurde ook.

Ooit wou ik mijn eigen plaat maken, zelfs een volledig album, wel, mijn ep is er sinds oktober en aan een full album ga ik stilaan aan beginnen.

Ik zie wel hoe het verder evolueert, Isolde met of zonder les Bens, en ik hoop ook dat het met Daan mag blijven duren. *Go with the flow*, zo ben ik. Er komt toch altijd iets tofs op mijn pad. Ik ben eigenlijk heel content.

Bernard Lefèvre

www.isoldeetlesbens.com

Wij houden van pianisten. Pianisten houden van ons. Al meer dan 75 jaar.

De beste merken onder één dak :

Steinway&Sons, Boston, Essex, Yamaha, Kawai, Shigeru Kawai, Sauter, Dautreline, outlet-afdeling met tweedehands piano's,
Grootste keuze aan nieuwe en tweedehandse Steinway-vleugels

Verhuurservice met recente concertvleugels van zowel Steinway&Sons, Yamaha, Yamaha Premium als Bösendorfer

Team van meer dan 10 top pianotechnici voor stemmen en onderhoud, die regelmatig worden bijgeschoold bij o.a. Steinway Hamburg

4 showrooms in België voor het testen en vergelijken in de beste omstandigheden

Ook gespecialiseerd in digitale piano's en stagepiano's (Yamaha, Yamaha Avant Grand, Kawai, Roland, Nord)

Gerennomeerd atelier voor restauratie van hedendaagse en historische piano's

Bouw van pianofortes en klavecimbels

Ahmad Jamal - Jef Neve
Herbie Hancock - Bram
De Looze - Chick Corea -
Tigran - Hiromi - Bram
Weijters - Fulco Ottervanger -
Michel Bisceglia - Natalie Lories
Erik Vermeulen - Kris DeLoort - Dominique
Vantomme - Pierre Anckaert - Diana Krall -
Leif Ove Andsnes - Kenny Werner - Severin Von Eckardstein -
Liebrecht Vanbeckevoort - Melvin Tan - Alexei Lubimov - Tom Beghin -
Inge Spinette - Jan Michiels - Julien Libeer - Claire Chevallier - Malcolm Bilson -
Stefaan Desmet - Piet Goddaer - Levente Kende - Tatiana Loguinova - Petra Somlai -
Melvin Tan - Ivan Paduart - Wim Mertens - Miguel Wiels - Chris Wauters - Pierre-Alain
Volondat - Bart Van Oort - Jan Vermeulen - Peter Vanhove - Harisson Steingueidoir - Marta
Argerich - Hank Jones - Florejan Verschuere - Hannes De Maeyer - Mathias Coppens -
Jamie Cullum - Agnes Obel - Jan Leyers - Mitsuko Uchida - Nico Vancouver - Raymond van het
Groenewoud - Luc Devos - François Glorieux - Alfred Brendel - Plamena Mangova - Abdel
Raman El Bacha - Daniel Blumenthal - ... : Allemaal Ambassadeurs van de piano, op hun
manier en in hun specifieke genre. Alleen hebben in het verleden al met ons samengewerkt, op
onze instrumenten gespeeld, of hebben één of meer instrumenten bij ons gekozen.

Beleef Piano's : Breng een vrijblijvend bezoek aan één van onze showrooms

GENT

ANTWERPEN

BRUSSEL

RUISELEDE

Meer info, adres- en contactgegevens vind je op www.maene.be

Philip Catherine

“Hopelijk ga je me niet alleen naar gitaristen laten luisteren”, zegt Philip Catherine als we aan zijn blindfold test willen beginnen. “Veel gitaristen zijn geen muzikanten, ze spelen gitaar. Op gitaarfestivals zal u vooral gitaarspel horen, maar weinig muziek.” Oei, en wij die allemaal tracks van gitaristen hadden meegebracht. En toch viel het allemaal heel erg mee.

John McLaughlin

Goodbye Pork Pie Hat, uit My Goals Beyond, 1971, Douglas. McLaughlin (g)

Ik ken dit thema: *Goodbye Pork Pie Hat*. Ik weet dat John McLaughlin dat he-

maal alleen heeft opgenomen, maar ik denk niet dat hij het is. Oei, de gitaren zij niet goed gestemd en staan een beetje vals. Ik hoop dat ik dit niet zelf ben, dertig jaar geleden? Neen, geen idee wie dit is.

Ik speelde dit stuk al met mijn kwartet in de jaren zestig, met Freddie De Ronde en Felix Simitaine, lang voor ik het met Charlie Mingus heb opgenomen (*op de plaat Three or four shades of blues, 1977, red.*). De compositie is een meesterwerk, zonder meer. De versie van Mingus op zijn plaat *Ah Um* is fantastisch.

(Achteraf) Was dit echt die versie? Eigenaardig, want ik was er toen diep van onder de indruk. Ik heb er blijkbaar lange tijd niet naar geluisterd *(lacht)*. Indertijd was dat nieuw, het was ongebruikelijk zo twee gitaren te horen *(McLaughlin speelde duo met zichzelf in overdub, red.)* Ja, McLaughlin speelt gewoonlijk veel sneller. Hij kan dat. George Benson kan sneller spelen dan om het even wie, maar heeft niet echt de behoefte om dat te tonen.

Met Mingus heb ik gedurende twee opnamedagen samengespeeld. Ik heb veel met hem gepraat na die eerste sessie. Charlie Mariano, een gemeenschappelijke vriend, had me aan hem voorgesteld. Mingus was geïntrigeerd over hoe ik zijn muziek had leren kennen. Een blanke Europeaan die zijn stukken speelde, hij begreep niet hoe dat kon. We hadden ook samen een tournee moeten doen in Japan. Alles was geregeld, maar dan is hij zwaar ziek geworden en is de toer afgelast.

Larry Coryell was er ook bij, op die opnamesessie. Maar hem kende ik al veel vroeger. John Scofield, die ook op die sessie meespeelde, maar dan op an-

dere nummers, heb ik al in 1972 leren kennen. Het was toen de eerste keer dat Mingus gitaristen in zijn band had.

Mingus was toen heel vriendelijk tegen mij. Maar hij kon heel erg provoceren. Althans, dat vertelde Charlie Mariano me. Hij kon in interviews alle mogelijke kwaads vertellen over de politie, waarna die natuurlijk naar zijn optredens kwam, en controles uitvoerde tot ze iets vond dat niet koosjer was. En dat was er altijd wel, natuurlijk.

Ja, ik heb ook eens met John McLaughlin samengespeeld, voor de Franse televisie, een of twee stukken, meer niet. Dat was een concert van mezelf met Larry Coryell, in duo. En op het einde kwamen er gasten bij. McLaughlin dus, en ook Paco De Lucia. Een stuk hebben we met ons gevierd gespeeld. Dat moet in 1980 geweest zijn. Iedereen speelde toen fantastisch. Ik herinner me nog die solo van McLaughlin, echt uitzonderlijk mooi.

Kurt Rosenwinkel

Zivago, uit Our Secret World, Wommusic, 2009. Kurt Rosenwinkel (g), het Portugese Orchestra de Jazz Matosinhos

Dit is Kurt Rosenwinkel. Die gitaarklank, formidabel. Ik ken deze plaat niet, maar dit is echt *'chouette'*. Ik volg Rosenwinkel al lang, een van de topgitaristen van zijn generatie. Ik heb hem ooit eens drie minuten ontmoet, meer niet.

Hij heeft een heel persoonlijke klank, ook al omdat hij vaak meezingt met zijn gitaarlijnen. Dat heeft hij echt uitgevonden. Super! Ik heb altijd van zijn muziek gehouden, van het eerste moment dat ik hem leerde kennen. Hij speelt zeer vloeiend, op zijn gemak. Ik heb onlangs gespeeld met een orkest, maar dat

was een strijkorkest, iets helemaal anders dus. Ik heb wel met het Brussels Jazz Orchestra een plaat gemaakt, dat is misschien vergelijkbaar. Het arrangement op dit nummer is heel geslaagd. Zeer hoog niveau.

Django Reinhardt

Django's Tiger, uit The Best of Django Reinhardt, opgenomen 1946, Reinhardt (g), Stephane Grappelli (v), Jack Llewellyn, Allan Hodgkiss (g), Coleridge Goode (b)

Ik ben niet eens zeker of dit Django is. *(Na bevestiging)* Dan is het een stuk dat ik niet ken. Ja, er zijn dus nog stukken van Django die ik niet ken. Dit is niet de allerbeste, typische Django. Ik vind dit niet echt een illustratie van waartoe hij in staat was. Hij kon veel beter spelen dan dit. Virtuoso's? Ja, maar dat is geen voldoende kwaliteit om muziek te beoordelen. Ik ken veel zaken van Django die veel rijker zijn, hij is zonder meer een van de grootse muzikanten ooit. Sommige van zijn solo's zijn echte composities. Misschien niet in dit stuk. Hier is hij een beetje meer anoniem, vind ik, al kan ik me vergissen.

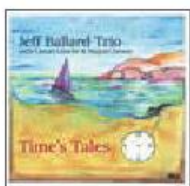
Django is een van de groten door wie ik ben beïnvloed, dat is bekend. Zoals ook door Charlie Parker, Miles Davis, Bill Evans, Wes Montgomery, John Coltrane. Dat er sporen van Django in mijn spel te horen zijn, vind ik heel normaal, dat verberg ik zeker niet. Mingus noemde me niet voor niets Young Django. Die bijnaam heb ik aan hem te danken. Maar Django is wel gestorven op zijn 43ste, ik ben intussen 72, dus zo'n jonge Django ben ik niet meer.

Ik heb een enorme bewondering voor Django, dus die bijnaam deed me enorm plezier. Ik heb er wel spijt van dat ik nooit iemand heb gevonden die mij de techniek van zijn rechterhand heeft aangeleerd. Alle zigeunergitaristen van vandaag hebben diezelfde fantastische techniek als Django. Maar ik krijg die niet onder de knie. Ik ben pas terug van Oslo, en ik heb daar Mozes Rosenberg ontmoet. Die heeft een mooie techniek, een beetje zoals Django zelf. Hij heeft me alles uitgelegd, maar als ik mij dat eigen wil maken, zou ik van nul af aan opnieuw moeten beginnen.

Ooit heb ik een leraar gehad die me erop wees dat ik ook de pink van mijn linkerhand moest gebruiken, anders zou ik nu nog altijd maar met drie vingers spelen. Ja, Django had in zijn linkerhand twee afgestorven vingers, maar hij kon ze wel gebruiken om akkoorden te zetten. Met de twee andere vingers deed hij de rest.

Ik heb heel veel gepraat met Emmanuel Soudieux, die 15 jaar bas heeft gespeeld bij Django. Hij vertelde dat Django werkelijk overal thema's componeerde, ook op reis in de trein bijvoorbeeld. Ooit zat Django te luisteren naar een pianist die Ravel speelde. Hij kon er meteen een fout uithalen, en toen de partituur er werd bijgehaald, bleek het te kloppen: het moest geen la zijn, maar een re. Hij hoorde meteen dat die ene noot niet logisch klonk.

Jeff Ballard Trio

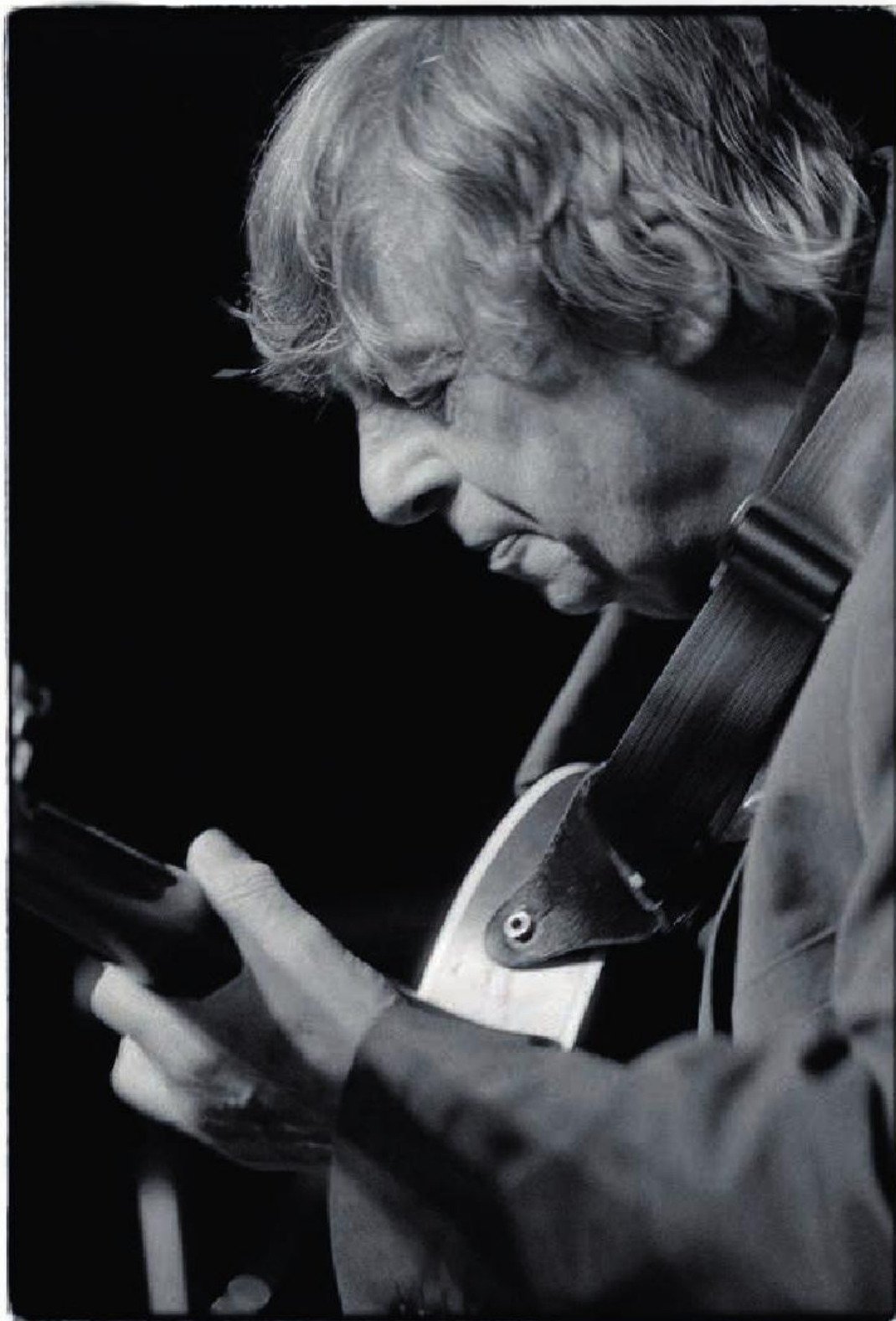

The Man I Love, uit *Time's Tales*, Okeh Records, 2014.
Ballard (d), Miguel Zenon (as),
Lionel Loueke (g)

Is dit Sylvain Luc? Neen? Dan weet ik het niet. Ik vond dit wel heel mooi, maar dan wel met een bizarre timing. Misschien die Braziliaanse gitarist die in België woont: Nelson Veras? Ben Monder is het ook niet, neen.

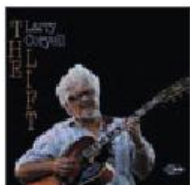
(Achteraf) Ah Lionel! Ik ken hem niet genoeg om hem te herkennen. Heb vijf jaar geleden wel een concert van hem gezien in Flagey, solo, in studio 1. Dat was formidabel, hij zong toen ook. Hij speelt ook met Herbie Hancock, weet ik.

Mooie voicings in zijn solo. Veel vrijheid, heel interessant. Hij komt uit Benin, al hoor ik dat hier niet echt. Tijdens zijn soloconcert waren die Afrikaanse invloeden veel duidelijker.

Philip Catherine

Larry Coryell

Rough Cut, uit *The Lift*, Wide Hive Records, 2013. Coryell (g), Matt Montgomery (b), Chester Smith (org), Lumpy (d)

Ik weet niet wie dit is. Ik denk aan een New Yorkse blanke gitarist op wiens naam ik nu niet kan komen.

(Achteraf) Larry? En dan nog recent? Dit ken ik niet. Dit is zeer elektrisch, zoals hij ook in de jaren 70

deed met zijn band Eleventh House. Dit is een stuk in 9/8sten, nogal repetitief in de ritmiek, met een snelle gitaar er bovenop. Ik vond dit toch verschillend van de fusion uit de jaren 70.

Ik dacht niet aan Larry. Al had dat snelle spel me wel aan hem kunnen doen denken. Ook akoestisch speelt hij doorgaans heel snel. Ja, in 2013 hebben we weer samen opgetreden. 't Is te zeggen: we speelden op hetzelfde moment, maar daarom nog niet samen. We waren met vier gitaristen toen (met ook nog Mark Whitfield en Ulf Wakenius, red.). We bleken ons per toeval op dezelfde scène te bevinden, zo voelde dat

aan. Er is een groot verschil tussen samenspelen en op hetzelfde moment spelen. Of ik aan die toer dan plezier heb gehad? Neen. Vier gitaristen, bas en orgel, was iets helemaal anders dan toen ik eind de jaren zeventig met Larry in duo speelde. We speelden toen ook wel duostukken, ook met Larry, maar ik heb daar geen grote herinneringen aan.

Ik hou vooral van *Twin House*, de plaat die Larry en ik in 1976 hebben gemaakt. En *Splendid* uit 1978 ook wel. Siggie Loch was de producer van *Twin House*, en speelde toen een grote rol. Ook bassist John Lee was toen in de studio, zonder te spelen, maar hij gaf

►► heel goeie raad. Dat verklaart waarom die muziek toen zo goed was. Toen ik met Chet Baker speelde, had ik niemand nodig om raad te geven. Hij wist wat muziek was.

Vince Mendoza

Ollie Mention, uit *Blauklang*, Act, 2008. Mendoza, dirigent. Big band, inclusief Nguyen Lê (g), Markus Stockhause (tp), Lars Danielsson (b), Peter Erskine (d)

Dat klinkt goed. Echt mooi. Ik ken dit niet, maar dit is echt wonderlijk mooi. Ik weet dat hij het niet is, maar helemaal in het begin dacht ik eventjes aan John Scofield. Heel mooi uitgeschreven compositie. Formidabel. Dit is toch niet Ben Monder?

(Achteraf) Ha, aan Nguyen Lê had ik niet gedacht. Vince Mendoza ken ik wel van naam. Amai, ik ben onder de indruk. De gitaarsolo vond ik uitstekende passen in deze compositie. Ik heb Lê nog niet zo lang geleden gezien met zijn groep, in Basel. Ik ben blij dat u mij die plaat heeft leren kennen, want dit is fantastisch mooie muziek.

Ben Monder

Flux, uit *Flux*, Sunnyside, 1995. Monder (g), Drew Gress (b), Jim Black (d)

Ha, dit is wél Ben Monder, zonder twijfel. Ik heb hem ooit eens ontmoet, toen hij met de band van Maria Schneider speelde, op MiddeIheim. Dit is heel intelligent, modern, coherent. Mooie zin voor harmonie. Zeer speciaal, dat wel. Een beetje moeilijk? Misschien. Maar dat is toch niet erg?

John Scofield

I loves you Porgy uit *A Moment's Peace*, Emarcy, 2011. Scofield (g), Larry Goldings (org), Scott Colley (b), Brian Blade (d)

Dit is Scofield. *I loves you Porgy*, een standard. Gitaar met orgel, daar heb ik altijd van gehouden. Vorige maand heb ik in Parijs nog een concert gespeeld met Emmanuel Bex. Ik ken John al van lang voor hij professioneel muzikant was. Ik heb hem ontmoet op de Berklee School of Music, in Boston, 1972. Ik volgde daar een zomer-

cursus van drie maanden of zo. Ik speelde toen al met Jean-Luc Ponty en Joachim Kühn. Hij speelde toen veeleer in de stijl van Jim Hall, helemaal anders dan waar hij later beroemd mee is geworden. Eigenaardig, ik was toen al bezig met fusie en zo, hij speelde veeleer traditionele jazz. Hij kwam toen vaak bij mij op bezoek. Op mijn kamer hebben we vaak samengespeeld.

In dezelfde kamer heb ik ook twee dagen met George Benson gespeeld. Dat was vlak voor hij wereldberoemd zou worden met *Breezin*. Hij speelde toen in een orgeltrio. Toen ik met hem naar een concert van hem in Boston ging, was ik de enige blanke in de jazzclub. Ik ben altijd een fan geweest van George Benson, zelfs van in de jaren zestig, zijn platen met orgel en baritonsax.

Of ik nooit zin heb gehad om in duo te spelen met Scofield? Dat weet ik nog niet zo. Als je in duo gitaar speelt, moet je ook een beetje begeleider zijn. Veel gitaristen zijn alleen solist. Jim Hall was een uitstekende begeleider, bijvoorbeeld. En Joao Gilberto ook.

Muziekkeuze en reacties opgetekend door
Peter De Backer

> VOORJAAR 2015

TICKETS & INFO:
WWW.GENTJAZZ.COM +

16 MRT 2015

Tom Rainey Obligato

RALPH ALESSI (TROMPET), INGRID LAUBROCK (SAXOFOONS), KRIS DAVIS (PIANO), DREW GRESS (CONTRABAS)

Vorig jaar was drummer Tom Rainey nog te gast in de Gent Jazz Club aan de zijde van pianiste Kris Davis. Ditmaal draaien ze de rollen om en komt Rainey met zijn eigen band Obligato. Impro jazz van de betere, soort en een topbezetting uit The Big Apple.

27 APR 2015

Andy Sheppard Quartet

ANDY SHEPPARD (SAXOFOONS), EIVIND AARSET (GITAAR & EFFECTEN), MICHEL BENITA (CONTRABAS), SEBASTIAN ROCHFORD (DRUMS)

De lyrische sound van Sheppard en het ECM-label lijken wel voor elkaar gemaakt. De Britse saxofonist en zijn kwartet brengen er in het voorjaar van 2015 hun derde album uit.

DEUREN > 19.30u CONCERT > 20.30u

LOCATIE > BELFORT Stadscafé > Emile Braunplein > 9000 Gent

VVK
€ 8 + € 2,5 reservatiekost
(ADD: € 12)

ABONNEMENT
4 concerten: € 25 + € 2,5
reservatiekost

STUDENTEN
€ 5 (ADD op vertoon van
studentenkaart)

36 jazzmozaïek 2015/1

75 jaar Blue Note

De leeuw en de wolf

Er zijn maar weinig jazzlabels die zo tot de verbeelding spreken als Blue Note. Volgens de Amerikaanse pianist en producer Robert Glasper is Blue Note dan ook geen gewone platenmaatschappij; het is een mentaliteit. In 2014 vierde het label zijn 75ste verjaardag. Ter gelegenheid daarvan verscheen een lijvig boek dat ook in Nederlandse vertaling beschikbaar is. Het verhaal van een legendarisch label.

Entartete Musik

Hoewel Blue Note een Amerikaans label is, liggen de roots ervan in Duitsland. Tijdens een vakantie met zijn ouders raakt de in een welgestelde Berlijnse familie opgroeiende Alfred Lion (1908-1987) onder de

indruk van een dansorkest. Zijn liefde voor muziek is geboren. Tijdens zijn tienerjaren begint Alfred een vriendschap met de één jaar oudere Francis Wolff (1907-1971), die in dezelfde wijk woont en een voorliefde heeft voor fotografie. Beide vrienden ontwikkelen een passie voor jazz. Jazz stond voor meer dan ►►

Blue Note stichters Alfred Lion (links) en Francis Wolff

Foto: © archief Alfred Lion & Francis Wolff

alleen muziek. Jazz belichaamde de Amerikaanse cultuur die door de Berlijner van het pre nazitijdperk werd bewonderd en openlijk omarmd als 'incarnatie van Amerikaanse vitaliteit'.

Op 18-jarige leeftijd trekt Alfred naar New York. Bij zijn thuiskomst heeft hij een flinke stapel jazzplaten mee. Maar dan gaat het op politiek vlak van kwaad naar erger in Duitsland. Vanaf Adolf Hitlers benoeming tot rijkskanselier in '33 bestempelen de nazi's jazz als 'entartete Musik' en als een bedreiging voor hun culturele en raciale suprematie. In dit repressieve klimaat beslist Alfreds moeder samen met haar zoon naar Chili te verhuizen. Het is daar dat Alfred in '36 een tweede keer naar New York trekt, ditmaal om er voorgoed te blijven.

Jazzevangelist

New York is dan de jazzhoofdstad van de wereld, met clubs als de Cotton Club waar de orkesten van onder anderen Cab Calloway en Duke Ellington optreden. Ook de jazzplaten- en jukeboxindustrie draait er op volle toeren. Op 23 december '38 vindt er in de New Yorkse Carnegie Hall een legendarisch concert plaats ter ere van de zwarte muziek – blues, jazz én gospel. Organisator is de jazzcriticus en artiestenscout John Hammond. Treden die avond onder anderen aan: de swingpianisten Albert Ammons, Pete Johnson en Meade Lux Lewis. Alfred Lion, die het concert bijwoont, is vooral onder de indruk van Ammons en Lewis. Hij slaagt erin hen te contracteren voor zijn nieuw op te richten, nog naamloze platenlabel.

Vanaf dan gaat het snel. In januari '39 boekt Lion studiotijd voor Ammons en Lewis. Lion is zo tevreden over

het resultaat dat hij de beste takes wil laten persen en uitbrengen. Het ontbreekt hem, die zich stilaan ontpopt als een 'evangelist van de jazz', alleen aan startkapitaal. Gelukkig kan hij wat dat betreft rekenen op de financiële steun van enkele vrienden. Op 3 maart '39 komen de eerste twee Blue Note-platen, beide op 12-inch formaat, uit in een oplage van slechts 25 exemplaren. Ze bevatten elk twee nummers.

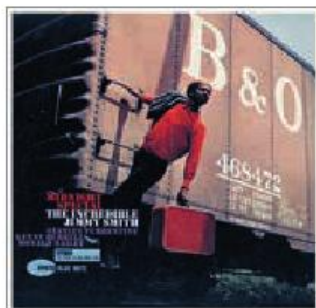
Blue Note heeft zijn start niet gemist en Lion vestigt zich in een kantoor in Manhattan. Met een fabelachtige interpretatie van Gershwins *Summertime* door Sydney Bechet scoort zijn kersverse label zowaar een eerste hit. Blue Note bouwt zo stilaan een stevige reputatie op. In oktober '39 komt, onder druk van de nakende oorlogsomstandigheden in Duitsland, ook Francis Wolff voorgoed naar New York. Hij wordt de zakenpartner van Lion. Het sprookje van 'The Lion and the Wolf', naar de gelijknamige compositie van trompettist Lee Morgan die in de jaren '50 en '60 tot een van de boegbeelden van het label zal uitgroeien, neemt een aanvang.

Van swing naar bop

Begin jaren '40 beginnen Lion en Wolff zich minder op swingmuziek te richten en hun aandacht meer toe te spitsen op modernistische tendensen in de jazz. Tenorsaxofonist Ike Quebec is daarvan het eerste

voorbeeld in de Blue Note catalogus. Naast muzikant vervult Quebec voor het label ook de functie van A&R-man. Die job houdt onder meer in dat hij nieuwe muzikanten aanbrengt.

Hoewel vooral Alfred Lion een voorvechter is van de bebop, vreest hij dat die nieuwe muziek te weinig geld in het laatje zal brengen. Toch brengt hij 78 toerenopnamen uit van onder andere Thelonious Monk,

Art Blakey's Messengers, Tadd Dameron, Fats Navarro en Bud Powell. In '48 dient er zich een 'technisch probleem' aan voor Blue Note: de 33-toerenplaat doet zijn intrede. Alfred Lion ziet zich daardoor genoodzaakt zijn catalogus van 78-toerenplaten te reorganiseren naar 10-inch lp's, wat extra kosten met zich meebrengt. Ook de verpakking verandert van anonieme papieren hoesjes naar kartonnen 'sleeves',

waarvoor een ontwerper vereist is. De New Yorker Paul Bacon ontwerpt de hoezen voor de eerste zes lp's die Blue Note uitbrengt. Bijzonder is dat er soms een foto van de betrokken artiest van Francis Wolff op te zien is.

Rudy Van Gelder en Reid Miles

In de jaren '50 begint Blue Note pas écht te floreren en zijn uitgangspunt – compromisloze expressie – waar te maken. Het label trekt steeds meer jonge muzikanten aan die de voorhoede van de jazz vormen. Onder hen pianist Horace Silver. In januari '53 vindt er een historische opname plaats: Lion laat tenorsaxofonist Gil Melle voor het eerst opnamen maken in de studio van geluidsingenieur Rudy Van Gelder in Hackensack, NY: "de geluidskwaliteit is verbluffend in vergelijking met alles wat Blue Note de dertien jaar daarvoor had opgenomen. De sound die Van Gelder creëert is even hip als het label en de muziek: hij weet je het gevoel te geven dat je bij de muzikanten in de kamer zit". Van Gelder zal al vlug uitgroeien tot de 'derde man' van Blue Note, naast Lion en Wolff.

In '54 kampt Blue Note opnieuw met een technisch probleem: platenlabel Columbia introduceert de 12-inch lp, waardoor de speeltijd van een lp van rond de twaalf naar twintig minuten per kant verschuift. Opnieuw zien Lion en Wolff zich verplicht hun 'back catalogue' op het nieuwe formaat uit te brengen. Het 12-inch formaat vraagt ook om nieuwe hoezen. Reid Miles, een jonge ontwerper, maakt korte metten met de ouderwetse aanpak van de vroegere hoezen en ontwerpt tijdloos mooie typografische hoezen met foto's van Francis Wolff. Het lijdt geen twijfel: Reid Miles is de 'vierde' man van Blue Note.

Muzikale verschuivingen

Eind de jaren '50 laat Rudy Van Gelder een nieuwe studio bouwen in Englewood Cliffs, NY. Horace Silver neemt er als eerste Blue Note-artiest het album *Blowin' the Blues Away* op. In de jaren '60 gaat het hard voor Blue Note, met tal van uitgaven die vandaag als jazzklassiekers worden beschouwd, van muzikanten als Freddie Hubbard, Hank Mobley, Jackie McLean, Wayne Shorter, Herbie Hancock, Dexter Gordon en Donald Byrd. Een nieuwe trend in de jazz – souljazz –

Rudy Van Gelder

leidt tot aanstekelijke albums van Jimmie Smith, Big John Patton, Stanley Turrentine en Don Wilkerson. Met de lp *Evolution* (1963) van trombonist Grachan Moncur III doet stilaan de avant-garde haar intrede bij Blue Note. Na Moncur volgen onder anderen Andrew Hill, Eric Dolphy, Sam Rivers, Cecil Taylor, Tony Williams en Ornette Coleman. In mei '66 verkoopt Alfred Lion Blue Note deels omwille van gezondheidsproblemen aan Si Waronkers label Liberty Records. Lion en Wolff blijven wel nog een tijdje het label leiden.

The Lion and the Wolf

In maart '68 koopt Transamerica Corporation Liberty Records op, met inbegrip van Blue Note. Daar komt nog bij dat Van Gelders studio niet langer de facto de thuisbasis voor de opnamen van Blue Note is. Op 8 maart '71 sterft Francis Wolff, die al een tijdje met zijn gezondheid sukkelde. De muzikale output van de oude getrouwen van Blue Note is in die periode van een bedroevend niveau. Ze brengen alleen maar meer van hetzelfde, wat niet wegneemt dat de hiphopgeneratie later veel platen uit deze periode zal samplen. Nieuwelingen in de stal zijn onder meer Bobbi Humphrey, Ronnie Foster en Earl Klugh. Pas in '75 komt er opnieuw vaart in het opnameprogramma, zij het niet voor lang: Horace Silvers dubbelelpee *Silver In Strings Plays the Music of the Spheres* uit '79 – 40 jaar na de oprichting van het label – is Blue Note's laatste release. Na tal van overnameperikelen komt het kwijnende label in handen van Capitol Records. Veel zoden zet dit in het begin echter niet aan de dijk. In de eerste helft van de jaren '80 leidt Blue Note in de V.S. een slapend bestaan. In Europa en Japan daarentegen verschijnen vele heruitgaven van klassiekers die als zoete broodjes verkopen. De verkoop aantallen nemen nog toe als er in '82 nog maar eens een nieuwe technologie om de hoek komt kijken: de cd. Met Bruce Lundvall komt er opnieuw een directeur aan het roer van Blue Note te staan die een groot hart heeft voor het label. Samen met producer Michael Cuscuna organiseert Lundvall op 22 februari '85 in de New Yorkse Town Hall een concert met tal van cory-

foto: © archief Blue Note

Miles Davis All Stars

feën van het label. Ook Alfred Lion, Rudy Van Gelder en Reid Miles zijn van de partij. Dit evenement laat een nieuwe wind door de Blue Note-stal waaien. Michael Cuscuna gaat op ontdekkingstocht en ontdekt in de kluisen talloze onuitgebrachte opnamen die, eens ze op cd zijn uitgebracht, gretig aftrek vinden bij Blue Note-fans wereldwijd. Intussen contracteert Lundvall nieuwe artiesten zoals Bobby McFerrin, Joe Lovano en Gonzalo Rubalcaba. Sommigen onder hen scoren hoog in de hitlijsten, met als absoluut hoogtepunt het album *Come Away With Me* (2002) van Norah Jones. In 2012 benoemt Transamerica Corporation Don Was – zelf een muzikant en producer – tot president van Blue Note. Een van de eerste dingen die Was doet, is oudgediende Wayne Shorter een nieuw contract aanbieden. Ook werkt hij met succes naar de viering van

het 75-jarig bestaan van het label toe. Zoveel is dan ook zeker: Don was is de juiste man met het juiste hart op de juiste plaats. Alfred Lion en Francis Wolff mogen dan niet meer onder ons zijn, hun sprookje – *The Lion and the Wolf* – is nog lang niet uit!

Patrick Auwelaert

Richard Havers:
Blue Note: The finest in jazz since 1939
Tielt: Lannoo, in co-editie met Terra,
2014, 400 blz., € 55

LEUVEN
'15
JA
ZZ
18-19-20-21-22 MAART

6066

AARON PARKS QUARTET - JEF NEVE SOLO
MULATU ASTATKE - GREG OSBY & TINEKE POSTMA
PLAISTOW - 6060 PENGUIN - DORIAN CONCEPT - STUFF - B-JAZZ CONTEST

BERT JORIS • PETER & STEFAN HERTMANS • LEFTO • PHILIP PAQUET EXPO
EYE BEUVENS & BRIGE SONIANO • JENS MAURITS ORCHESTRA
PIERRE ANCKAERT & STEFAN BRAGAVAL • RUBEN MACHTELINCKX VS PETER BUGGENHOUT
STREET ART • JAZZ MOVIES • RADIO SCORPIO LIVE
& MORE

WWW.LEUVEN.JAZZ.BE

Nieuw op cd/lp/dvd

Redactie:

Mischa Andriessen, Patrick Bivort, Peter De Backer, Benny Claeysier, Chris Joris, Bernard Lefèvre, Guy Peters, Georges Tonla Briquet, Pablo Smet, Arne Van Coillie, Marc Van de Walle

DEADLINE volgend nummer:

Te bespreken cd's, dvd's en ander audiovisueel materiaal graag **ten laatste op 29 april 2015** op het nieuwe redactie-adres: Jazzmozaïek, De Jaeger Evelien, Wijngaardstraat 5, 1755 Gooik (Belgium)

Jazzmozaïek klasseert in deze rubriek de cd's (nieuwe releases en heruitgaven) in alfabetische volgorde.

De quotering is als volgt.

Top =

in kader over twee kolommen met hoesje

Zeer Goed =

op één kolom met

achtergrondkleur met hoesje

Goed =

geen achtergrondkleur

en met hoesje indien

hartje (= persoonlijke

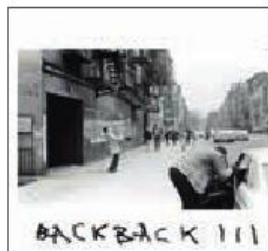
aanmoediging van de

recensent)

Backback Backback III

El Negocito Records – 36:19

Of je het nu jazz, rock, fusion, funk, free of een mengeling van dit alles wil noemen: het speelt geen rol. De muziek van Backback laat zich niet in een hokje duwen, en dat is principieel ook nergens voor nodig. Dit gedreven trio brengt zeer expressionistische stukken waar boeiende duels worden aangegaan tussen de gitarist en de saxofonist. Daarbij speelt de slagwerker een belangrijke rol in de drive forward – een adequaat inspelens op de flikflakken en harlekijnsprongen van De Maeseneer en Wauters. Alle composities zijn trouwens van deze laatste. Soms neemt het ritme of de stemvoering je op sleeptouw, soms zijn er mindere momenten. Altijd voel je wel de band van de muzikanten met elkaar. De cd komt aanvankelijk vrij schreeuwerig over, maar bij herhaalde beluistering verdwijnt dat 'ongemak'. Het is gewoon jong geweld dat zijn weg zoekt. Hoe men ook tegenover dit 'genre' staat, het potentieel van de muzikanten is er wel degelijk en het laat vermoeden dat er een interessant rijpingsproces aan de gang is. Wie houdt van een flinke scheut ruig gitaargeweld vanuit de onderbuik – maar wel gestructureerd – overgoten met een ietwat korrelig smakende saus van fusion, jazz, rock en andere ingrediënten, is hier aan het juiste adres.

Marc Van de Walle

Marc De Maeseneer (bs, ts), Giovanni Barcella (d, korg), Filip Wauters (el. g., baritone g.; lapsteel), Christian Mendoza (p op *Tautavel*)

Alex Belhaj's Crescent City Quartet Sugar City

Eigen beheer – 69:40

Vorig jaar bracht de groep Mostly Other People Do The Killing het veel besproken *Blue* uit waarop ze Miles Davis' meesterwerk *Kind Of Blue* noot voor noot naspeelden. Hoewel

MOPDTK benadrukte dat ze als muzikanten zoveel van het naspelen hadden geleerd, was *Blue* natuurlijk vooral een stellingname: hoe ver wil je gaan in het verkennen van de jazztraditie? Moet je per se omkijken om vooruit te komen? Waar eindigt een eerbetoon en begint de imitatie? *Sugar Blues* de cd van het Crescent City Quartet dateert van voor *Blue* maar het is de perfecte cd

om je dezelfde vragen bij te stellen. Saxofonist Yuri Honing zei ooit dat zijn muziek moest kloppen bij wat je ziet wanneer je uit het raam kijkt. Maar kijk je bij het Crescent City Quartet uit het raam dan blij je je ergens halverwege de jaren twintig te begeven, in de vorige eeuw wel te verstaan. Toen brachten Louis Armstrong en zijn Hot Five dergelijke muziek tot grote hoogten, maar door iets te verzinnen en niet door na te spelen. Een laatste vraag: zouden musici zich niet beter druk maken over zeggingskracht dan over vakmanschap?

Mischa Andriessen

Ray Heitger (kl), Dave Kosmyna (cor), Jordan Schug (b), Alex Belhaj (g).

Rez Abbasi Acoustic Quartet (RAAQ) Intentions and Purposes

Enja Records – 53:40

Met dit album gaat Abbasi – die toch al een ernstige reputatie opgebouwd heeft met eigen werk – terug naar de jaren 70: rockjazz en fusion-jazz zijn de aantrekkingspolen. Naar eigen zeggen kende hij te weinig muziek uit deze tijd. Hij heeft met deze plaat geen representatief beeld willen ophangen van deze periode,

maar de nummers werden puur op basis van esthetische criteria geselecteerd. Zawinul, Hancock, Martino, Corea e.a. hebben blijkbaar een diepe indruk achtergelaten bij de muzikant, want het is bij hen dat hij te rade gaat. Deze keer niet met elektrische, maar wel met akoestische gitaar. En dat klinkt zonder meer ontzettend goed. Vooral omdat dit instrument in deze bezetting perfect matcht met de vibrafoon van Ware. Dat de nummers van onder het elektronische stof gehaald worden illustreert hun muzikale rijkdom, en die weet Abbasi verduiveld goed te benutten. Keer op keer brengt hij de tracks terug naar hun muzikale kern, en weeft hij er met zijn band zijn improvisaties rond. Abbasi is als gitarist boeiend om te beluisteren. Dat hij de fretless, de baritongitaar en de met staal besnaarde gitaar gebruikt, zorgt voor afwisseling, kleur en rijkdom. Je hoort geen toonladdertovenaar, maar een eerlijke, melodische en improvisatorisch/compositorische sterke muzikant. Drummer en bassist vormen een erg geschikte ritmische sectie onder de twee solisten. Zij maken er een zeer toegankelijke, fijne en frisse schijf van. Milt Jackson en Pat Metheny kwamen ons dikwijls voor de geest. Maar vrees niet, lezer, het gaat niet om plagiaat. Dit kwartet is origineel en godzijdank creatief eigenwijs. Dit is een schitterende cd waarop Abbasi zich een volleerd instrumentalist toont: hij bouwt erg mooie muzikale lijnen en heeft geen behoefte aan enige opsmuk. Dat hij hier de akoestische gitaar hanteert is alleen maar een pluspunt.

Marc Van de Walle

Rez Abbasi (steel string, fretless & baritone ac g), Bill Ware (vib), Stephan Crump (cb), Eric McPherson (d)

Ran Blake Cocktails At Dusk

Impulse! – 46:38

De ondertitel luidt 'A Noir Tribute To Chris Connor'. Dat is meteen een rechtstreekse verwijzing naar het verleden. Blake had namelijk een aparte vriendschapsband met Connor. Hij was altijd al een fan maar kreeg nooit de gelegenheid officiële opnames te maken met haar. Dit is zijn ultiem eerbetoon. Heel intimistisch en uitgepuurd tot de laatste noot. Bij het beluisteren durf je bijna niet te ademen uit schrik de magie te verbreken. Saxofonist Ricky Ford slipt tweemaal naar voor, op een al even geruisloze manier en ook vocaliste Laika Fatien laat zich horen van haar meest breekbare zijde. Een zeer aparte tribute aan een grote jazzdame die aanvankelijk bekendheid verwierf door haar rol als zangeres bij het orkest van Stan Kenton. Producer was Jean-Philippe Allard (Abbey Lincoln, Randy Weston, Charlie

Ramzi Aburedwan & Eloi Baudimont

Al Manara

Eigen beheer (www.almanara.be)
73'55" (cd) + 76:23 (dvd)

Al decennia lang streven geschoolde musici naar een symbiose van westerse jazz en klassieke Noord-Afrikaanse tradities. Maar al te dikwijls bepaalt een van beide culturen de hoofdtoon en vervult de andere een secundaire of aanvullende rol. Ramzi Aburedwan & Eloi Baudimont slagen echter in een hoogsteigen proces van osmose. Naadloos en zonder storende overgangen ontstaat hier een vertrouwensrelatie tussen Palestijnse en westerse stijlen zonder de minste ter-

ughoudendheid. De openingstrack mag dan nog een schoorvoetende introductie zijn, vanaf het tweede nummer vallen alle grenzen weg. Zitten we nu in het jazzluik of is het hier de Palestijnse origine die de kleurtoneel bepaalt? De vraag stelt zich gewoonweg niet meer. De gezongen nummers (met teksten van de Palestijnse poëet Mahmoud Darwich) verhogen het zeer kunstzinnig gehalte. Dat filosoof Edgar Morin hieraan zijn medewerking verleende, is geen toeval. De cd werd live opgenomen op 31 augustus 2013 in de kathedraal van Doornik. De gestileerde en intimistische dvd-beelden van het concert zorgen bij momenten voor koude rillingen. Een uniek Belgisch-Palestijns project dat een vervolg verdient op onze podia.

Georges Tonla Briquet

Munther Alrace (voc), Héléne Richer (voc), Ziad Ben Youssef (oud), Alfred Hajjar (nay), Edwin Buger (acc), Thomas Champagne (as), Cyrille Crepel (as, ts), Grégoire Tirtiaux (bs), Jean-Jacques Renaut (bug, alto horn, mar), Patrick Joniaux (cb), Tareq Rantisi (perc), Ibrahim Alfrookh (perc), Ramzi Aburedwan (bouzouki), Eloi Baudimont (p)

Haden & Hank Jones). Opgenomen in de Brusselse ICP-studio en uitgegeven op cd maar vooral ook op vinyl met uitklapbare hoes in de Impulse-traditie.

Georges Tonla Briquet

Ran Blake (p), Ricky Ford (ts), Laïka Fatien (voc)

Stefano Bollani

Sheik Yer Zappa

Decca Records/Universal Music
59:00

Deze cd bevat live-opnames van Bollani's Zappa tournee in 2011. Volgens Bollani is de titel (verwijzend naar het Zappa-album *Sjeik*

Yerbaouti) een allusie op *Shake Your Booty*. Hij nam de muziek van Zappa als basis om die eens goed te schudden en naar zijn hand te zetten, dus om voluit op te improviseren. Zo deelt Bollani met zijn al even straffe kompanen een gepaste kwinkslag uit naar de grappende Zappa. Als Bollani dan ook nog *Bobby Brown Goes Down* zingt, zijn alle remmen los en kom je bijna niet meer bij (het applaus liegt er niet om). Bollani koos Zappa nummers die hem persoonlijk raakten en die zich in zijn geheugen hebben genesteld. Daar komen nog drie originele nummers bij. Of je nu wel of niet met Zappa vertrouwd bent, de prachtige muziek en het grandioze spelplezier maken *Sheik Yer Zappa* tot een fascinerende beleving.

Bernard Lefèvre

Stefano Bollani (p, frh, voc), Jason Adasiewicz (vib), Josh Roseman (tb), Larry Grenadier (cb), Jim Black (d)

Michiel Borstlap

Frames

Gramery Park/Harmonia Mundi
69:27

Borstlap kan er behoorlijk tegenaan gaan, maar op deze cd leer je een ander facet van zijn muzikale persoonlijkheid kennen. *Frames* bied je 15 fotogrammen van een muzikaal universum aan die getuigen van diepte, verstilling, bezinning en rijkdom. Die bijna stilstaande beelden creëren een rustige, avondlijke sfeer. De pianist, volledig geconfronteerd met zichzelf en zijn instrument, geeft daarbij het beste van zichzelf. Hier worden de grenzen tussen klassiek en jazz in alle stilte weggeveegd en krijgt de impressionistische toets de bovenhand. Borstlap staat alleen voor de afgrond, en het is ronduit adembenemend hoe zijn schitterende juweeltjes vorm krijgen. Dit zijn 15 pianostukken van uiterst hoog niveau, met een maximale sensibeleit en gebracht met beheersing. Het resultaat is gewoon verbluffend: spontaneïteit, compositorische accuraatheid, stilistische smaak, het juiste toucher op het juiste moment... Zeldzaam gehoorde schoonheid die thuis en ongehinderd is opgenomen. Muziek zoals hij altijd zou moeten zijn. Borstlap heeft geen halsbrekende harmonische of ritmische capriolen nodig. Puurheid en zuiverheid zijn z'n kwetsbaarste wapen. Een plaat waarvoor woorden te kort schieten. Dit móet je gewoonweg gehoord hebben. Fantastisch.

Marc Van de Walle

Michiel Borstlap (p)

Peter Brötzman / Edwards / Noble

Soulfood Available

Clean Feed - 58:20

Concertweergave van op het 54ste Ljubljana Jazz Festival in juli 2013. Brötzman is weerom in

gezelschap van drummer Steve Noble en dit keer met bassist John Edwards. Als opvolger van de live duo-cd met Noble: *I Am Here Where Are You*, haalt deze *Soulfood Available* niet dezelfde pieken. Het Brusselse duo-concert dat bulkte van de verrassingen, contrasten en intens contact tussen saxofonist en drummer, was gewoon inventiever. Dat neemt echter niet weg dat er op deze nieuwe cd krachtig gespeeld wordt en de drie kompanen tot ware symbiose-momenten komen. Het energieke spel is uiteraard pertinent aanwezig, alleen leunt Brötzman erg op zijn obligate recept van de freejazz uit de jaren '60. Rechthoekig, zeg maar, met weinig temperatuurverschillen. Maar ook hier maakt Brötzman zich nog lekker boos en speelt Noble nog steeds voor bulderende wervelstorm en is het ditmaal bassist John Edwards, die voor schijnbare rustpunten zorgt.

Chris Joris

Peter Brötzman (ts, as, kl, tarogato), John Edwards (cb), Steve Noble (d)

Dąbrowski / Davis / Drury

Vermilion Tree

Fortune – 53:53

In een kort tijdsbestek bracht de Poolse trompettist Tomasz Dąbrowski twee cd's uit op het Fortune label. Die van het Tom Trio is goed, maar "Vermilion Tree", de cd die hij opnam met de Canadese pianiste Kris Davis en Amerikaanse drummer/percussionist Andrew Drury, is beduidend beter. Dat Davis een van de meest bijzondere pianisten van dit moment is, mag worden verondersteld. Zijn kompaan Drury is een slagwerker met een vergelijkbare verbeeldingskracht en een bijzonder goed gevoel voor timbre en dynamiek. Dąbrowski profiteert optimaal van het gedreven en fantasievolle

Otis Brown III

The Thought Of You

Blue Note – 57:00

Een simpele blik op de cover verraaft de voorliefde van drummer Otis Brown III voor de Blue Note platen uit de jaren '50 en '60. Ook qua sound wordt teruggegrepen naar de gouden periode van het legendarische label. Toch klinkt de muziek van dit kwintet sprankelend en hedendaags.

Daar is de aanwezigheid van

pianist Robert Glasper - één van de vaandelldragers van de hedendaagse Afro-Amerikaanse scene - niet vreemd aan. Al blijft *The Thought Of You* dichter bij de traditie dan Glaspers recente eigen werk. De openingstrack *The Way (Truth & Life)* zet meteen de toon voor het gros van de composities op het album: een stuwende baslijn van Ben Williams wordt uitgedaagd door de vinnige syncoperingen van Brown, subtiel ingekleurd door het open pianospel van Glasper en opgesmukt door het puntige thema en de spitsvondige solo's van saxofonist John Ellis en trompettist Keyon Harrold. De titeltrack, van de hand van neo-soul ster Bilal (Oliver), bouwt op dit elan verder en wordt als drie stukken over het album gespreid. De ballads op de plaat worden verzorgd door gastvocalistes Gretchen Parlato en Nikki Ross. Deze laatste weet met haar gospelmedley de brug te slaan tussen hedendaagse jazz en gospel. Meteen ook de samenvatting van dit album: een geslaagd samensmelten van roots en vernieuwing.

Benny Claeysier

Otis Brown III (d), Robert Glasper (p), John Ellis (ts, bkl), Keyon Harrold (t), Ben Williams (cb), guests: Bilal Oliver, Gretchen Parlato, Nikki Ross (voc)

spel van zijn collega's. De toch al intense speler die hij is, krijgt hier zoveel mogelijkheden dat hij alles uit de kast kan halen. 'Vermilion Tree' is een feest van een plaat, waarop de drie musici laten horen dat de beste oplossing heel vaak niet de moeilijkste is. Met lang aangehouden patronen weten ze vaak een geweldige spanning op te roepen en bovendien weg te blijven van impro clichés.

Mischa Andriessen

Tomasz Dąbrowski (t), Kris Davis (p), Andrew Drury (d)

De Beren Gieren & Susana Santos Silva The Detour Fish (Live In Ljubljana)

Clean Feed – 58:11

De Beren Gieren is de eerste Belgische jazzband op het Portugese Clean Feed. Ongetwijfeld omdat het label een partner is van het Sloveense jazzfestival waar dit concert werd opgenomen, maar ook omdat het trio er samenwerkte met trompettiste Susana Santos Silva. De muzikanten waren geen vreemden voor elkaar (er waren ook in België al eerdere concerten, o.m. rond Schuberts Forellenkwintet) en dat hoor je dan ook, want dit is overduidelijk een kwartet dat eensgezind diverse richtingen uit spartelt. Het beeld van de forel, ook zo mooi weergegeven in het artwork, staat centraal. Dit is glibberige jazz, vol vinnige wendingen en speelse spurtjes, dwars en uitbundig. Nieuwe én eerder uitgebrachte composities werden in

de mangel gegooid en uitgevoerd met een weelde aan ideeën, die elkaar net niet voor de voeten lopen. De aanwezigheid van Santos Silva trekt de muziek nog verder open, waardoor het oudere werk soms erg anders gaat klinken en ook het nieuwe voortdurend transformeert. Een bijzonder geslaagde combinatie van doordachtheid en virtuoze souplesse.

Guy Peters

Fulco Ottervanger (p), Lieven Van Pee (b), Simon Segers (d), Susana Santos Silva (t)

Riccardo Del Fra My Chet My Song

Cristal Records/Harmonia Mundi
64:00

Riccardo Del Fra (59) was vanaf 1979 bassist van Chet Baker en heeft het aan Chet te danken (of te wijten) dat hij in de jaren 80 in Parijs is gestrand. Hij bracht eerder een plaat uit in hommage aan Chet (*A Sip Of Your Touch*-1989) en dit project met orkest ontstond in 2011 op vraag van Jazz in Marciac. Voor de opnames van *My Chet My Song* nodigde Del Fra als een ware reincarnatie van Chet de jonge talentvolle trompettiste Airelle Besson uit. Zij steelt beslist de show (daarom een hartje) in de overigens overheersend orkestrale benadering. Del Fra zocht een verfrissende aanpak waarin hij songs van Chet mixt met eigen thema's, o.a. *Love For Sale/Wayne's Whistle*, *But Not For Me/Oklahoma Kid* en verder twee eigen stukken toevoegt. Al zijn de bekende standards ook aanwezig. Del Fra weet er een geheel

Nels Cline & Julian Lage Room

Mack Avenue – 56:51

Op papier geen evidente *match*, maar Nels Cline (sinds 2004 gitarist bij rockband Wilco en daarnaast vooral bekend/berucht van avontuurlijke, taai impro en als speelpartner van o.m. Thurston Moore en Elliott Sharp) en zijn 33 jaar jongere collega Julian Lage vinden elkaar probleemloos op deze gevarieerde duo-plaat. Is de veteraan vooral bekend voor zijn extensief gebruik van ongebruikelijke technieken en excentrieke effecten, dan bewandelt virtuoos Lage doorgaans eerder de zone tussen jazz, folk en hedendaagse klassiek. Het leidt hier tot een verzameling van tien stukken voor elektrische en akoestische gitaren, die ondanks enkele beperkingen (geen hoge volumes, geen effecten) een enorme speelzone beslaat, van hecht kringelende loopjes en abstracte/vrije schetsen tot intimistische portretten, bluesy riedels en impressionistische dagdromerijen. En dat in veelal korte stukken, met twee lange, suiteachtige uitzonderingen. Begin bij *Freesia / The Bond* en hoor hoe de geest van wijlen Jim Hall door deze prikkelende prachtplaat waart.

Guy Peters

Nels Cline (g), Julian Lage (g)

eigen invulling aan te geven. In het onvergetelijke *My Funny Valentine* laat Del Fra zijn contrabas zingen. Een fraaie verdienstelijke hommage aan Chet die in december vorig jaar 85 zou zijn geworden.

Bernard Lefèvre

Riccardo Del Fra (cb, arr, comp), Airelle Besson (t, bug), Pierrick Pédron (as), Bruno Ruder (p), Billy Hart (d) + Deutsches Filmorchester Babelsberg o.l.v. Torsten Scholz

Christoph Erbstößer Trio

Alma

De Werf Records – 62:35

Erbstößer is een vermaarde en ervaren jazzpianist, die veel stijlen aankan en ze met gemak sublimmeert: swing, modal jazz, latin, ballads, Afro, bebop, enz. Op deze *Alma* stapt hij met zijn Afrikaanse ritmesectie in de fusionsfeer. Er wordt echter niet gefusioneerd uit nieuwe elementen, al zijn de composities voor het merendeel van hemzelf en de bassist. Erbstößer neemt ons mee naar de jaren '70 en '80 en laat erg

duidelijk de echo's weerklinken van een: Weather Report, Dave Grusin, Richard Bona of Keith Jarrett met hier en daar een korte knipoog naar Abdullah Ibrahim als tegenkleur en verwijzend naar Afrika. Uiteraard wordt er degelijk en virtuoos gespeeld; geniet de pianist van een gebald, warm en onstuimige drummer en een ad rem basgitarist op hoog niveau. Toch blijft de muziek erg vierkant en zijn de knipogen naar de alom gekende fusion-elementen te voor de hand liggend. Maar voor de aficionados van deze stijlwereld betekent deze schijf een welkome aanvulling in hun collectie. Het is een happy cd en er straalt sowieso een zeker optimisme van uit.

Chris Joris

Christoph Erbstößer (p, keys), Mike Armoogum (b), Sonny Troupé (d)

James Farm City Folk

Nonesuch Records – 60:40

Gevoel voor humor hebben ze wel, de vier jongens van James Farm. Op de hoes vier stevige koeien, binnenin nog meer koeien op een idyllische wei, maar de cd heet wel City Folk. En ergens klinkt die dualiteit door in de muziek. Die roept wel eens van die idyllische landschappen op, zoals ook Pat Metheny en Brian Blade's Fellowship dat doen. Maar de muzikanten zijn wel gerenommeerde jazzmuzikanten die hun naam heb-

ben gemaakt in grootstad New York, en die van pakkende hedendaagse jazz hun handelsmerk hebben gemaakt. Het is hier smullen van de sax van Joshua Redman en de vaardige piano (en spaarzame, zeer smaakvolle keyboards) van Aaron Parks. De ritmetandem van Matt Penman en Eric Harland is uitstekend. De muziek heeft vaak een licht poppy tintje, zoals in openingsnummer *Two Steps*, dat met een stevige, pakkende baslijn van Matt Penman start. Die enigszins lichtvoetige sfeer overheerst heel deze plaat. Redman, Parks en Penman penden elk drie nummers, Harland een. James Farm is erin geslaagd een heel hedendaagse variant van jazz te maken, vol verwijzingen naar veel populairdere genres. De band dient zijn jazz net iets lichter verteerbaar op dan we van de bands van de individuele leden gewend zijn. Dat is zowel de sterkte als de zwakte van deze cd.

Peter De Backer

Joshua Redman (ss, ts), Aaron Parks (p, keys), Matt Penman (b), Eric Harland (dr)

Bill Frisell Guitar In The Space Age

O'keh – 55:00

Dat gitarist Bill Frisell een voorliefde heeft voor Amerikaanse rootsmuziek is al lang geen geheim meer. Op zijn nieuwste plaat verdiept hij zich in de surf en rock'n'roll uit de jaren '50 en '60, de muziek die hem naar eigen zeggen aanzette om gitaar te leren. De titel *Guitar in the Space Age* is een knipoog naar de hoogdagen van de ruimtewedloop tussen Amerika en Rusland, toen jonge gitaargroepen als The Shadows, The Ventures of The Spotnicks gingen experimenteren met 'ruimte'-effecten en zelfs optreden in astronautenoutfit. Alleen is het spannende en het vernieuwende karakter uit die tijd maar zelden terug te horen op deze plaat, wat jammer is. Ook de songkeuze is weinig verrassend. Klassiekers als Link Wray's *Rumble*, Pete Seegers' *Turn, Turn, Turn* of Duane Eddy's *Rebel Rouser* passeren de revue, zonder dat er echt veel mee wordt gedaan. Waar de plaat echter tekortschiet in avontuur, blinkt ze des te meer uit in sound. Frisell en co begrijpen als geen ander de kunst van dosering en frasering. Het resultaat is een plaat die het niet moet hebben van verrassing, maar voortdrijft op sfeer en hierdoor ongetwijfeld een ruim publiek zal weten te bekoren.

Benny Claeysier

Bill Frisell (g), Greg Leiz (g), Tony Scherr (b,g), Kenny Wollesen (d, percussie, vibra)

Made in Finland

Het **AR Quartet** werd in 2013 bekroond met de Rising Star prijs van We Jazz terwijl pianist Artturi Rönkä tijdens Pori Jazz Festival datzelfde jaar aan de haal ging met de titel 'Artist Of The Year'. In 2012 werd de groep tweede in het concours van Jazz Hoeilaart. Een kwartet met potentieel dus. Dat komt ook tot uiting op het titelloze debuut verschenen bij Fredriksson Music. Negen composities van Rönkä, stuk voor stuk mooi gedoseerd en evenwichtig opgebouwd. Hedendaagse jazz met heel wat tempowissels, toonschakeringen en een vleugje klassiek. Hoogtepunt is de afsluiter met een repetitief pianothema terwijl er ondertussen parallelle werelden opgebouwd worden door de medemuzikanten. Alexi Tuomari maakt school.

'Party Of Four' (Jaska) van **NY-Connection** is het resultaat van een samenwerking tussen vier muzikanten met verschillende achtergronden die reiken van Finland tot Amerika via Israël: Roy Assaf (p), Jaska Lukkarinen (d), Joel Frahm (ts) en Peter Slavov (b). Gedreven jazz, afwisselend hoekig en melodieus met vooral de dialogen tussen saxofonist en pianist die de spanning erin houden. De titeltrack lijkt zo uit het repertoire van Jef Neve gelicht. Een andere hint waar dit kwartet naar toe gaat is de cover van Bobby Timmons song 'Dat Dere'. 'You'll Hear From Me' (Fredriksson Music) van **Aura Flow** is vintage laidback souljazz met gitarist Henri Mäntylä in de rol van Grant Green. Stijlvolle clubmuziek om te savoreren met een aangepast drankje.

Hierbij aansluitend is er 'Aili Ikonen & Tribute To Ella' (Fredriksson Music). Acht standards gebracht door een blanke zangeres die duidelijk haar klassiekers geleerd heeft. Sterkste momenten zijn haar versie van *Night In Tunisia* en het sensuele *The Man I Love* waarmee ze Gretchen Parlato ver achter zich laat. Een pluim ook voor de muzikanten die voor de

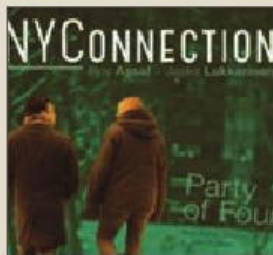
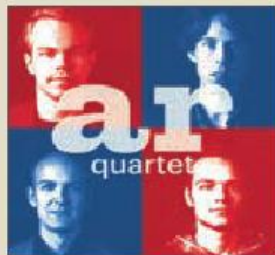
afgeleijnde omkadering zorgen maar toch af en toe eens eventjes buiten de lijntjes durven te kleuren.

Helemaal retro en dansbaar is 'Kallio' (KHY) van **Dalindèo** met opnieuw Jaska Lukkarinen achter het drumstel. Onweerstaanbare jukebox-muziekjes boordevol surf, ska, rock-'n-roll, mambo, Balkan en swing.

Deze rubriek draait bijna uit op een special rond Lukkarinen want we vinden hem tevens terug op de heruitgave van 'Listen!' (Lumino Records) door **Pekka Pykkänen Tube Factory**. Het kwintet slingert vlot door een repertoire van swing, bop en latinjazz. Met een eerbetoon aan een van de meest wijze figuren uit de Star Wars saga (Master Yoda) en lovende woorden van Bob Mintzer in de hoektekst. Een veelzijdig saxofonist trouwens deze Pykkänen want op een van zijn vorige cd's, *Opaque*, eerde hij zowel Jelly Roll Morton als Mozart.

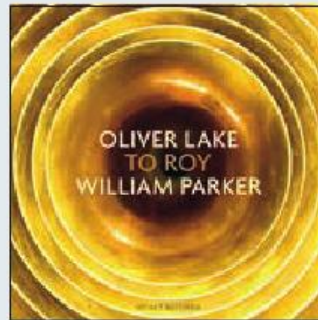
Top-cd uit het hele pakket is deze van **Aki Rissanen/Jussi Lehtonen Quartet** met Dave Liebman (Ozella). Opvallend is hoe vinnig en gedreven Liebman hier uit de hoek komt, alsof de Finnen hem continu opjagen. Het viertal gunt zichzelf echter af en toe ook een rustmoment om bijna op een zuiver minimalistische toon te musiceren. Er wordt afgesloten in serene zen-stijl, compleet in contrast met de vurige openingstrack. Een cd boordevol extremen en verrassingen.

Georges Tonla Briquet

INTAKT RECORDS

WWW.INTAKTREC.CH

OLIVER LAKE – WILLIAM PARKER TO ROY

Oliver Lake: Saxophone
William Parker: Bass

Intakt CD 243

SCHLIPPENBACH TRIO FEATURES

Alexander von Schlippenbach: Piano
Evan Parker: Saxophones
Paul Lovens: Drums

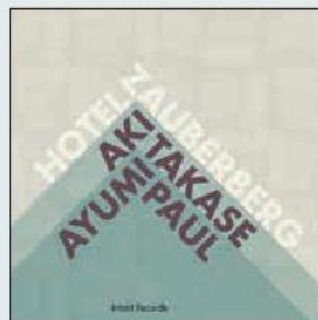
Intakt CD 250

MARK HELIAS OPEN LOOSE THE SIGNAL MAKER

Mark Helias: Bass
Tony Malaby: Saxophone
Tom Rainey: Drums

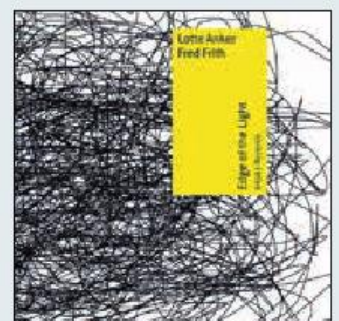
Intakt CD 245

AKI TAKASE – AYUMI PAUL HOTEL ZAUBERBERG

Aki Takase: Piano
Ayumi Paul: Violin

Intakt CD 244

FRED FRITH – BARRY GUY BACKSCATTER BRIGHT BLUE LOTTE ANKER – FRED FRITH EDGE OF THE LIGHT

Lotte Anker: Saxophone · Fred Frith: Guitar · Barry Guy: Double Bass

Intakt CD 236 / 237

Gentrifuge

El Negocito Records – 37:58

Het eerste nummer op deze prima cd doet meteen aan het Ragini Trio denken, maar dat ligt aan de sax van Nathan Daems, die op deze cd op twee nummers als gast meespeelt. *Op de Brug* en *Sauce Andalous* krijgen meteen die exotische, oosterse sfeer die het Ragini Trio zo kenmerkt. Maar dit is natuurlijk de cd van Gentrifuge, een jong Gents trio dat al sinds 2012 bezig is. Dat gitarist Johan De Pue, drummer Antoon Kindekens en bassist Mattias Geernaert al goed op elkaar zijn ingespeeld, laten ze op dit uitstekende debuut uitgebreid merken.

Gitarist De Pue is naar eigen zeggen beïnvloed door Bill Frisell, Jakob Bro en Dans Dans. Maar *Out of the Box*, een lang uitgesponnen nummer in twee delen, doet misschien nog het meest aan Marc Ribot denken. In *Intra-Outro* speelt De Pue even bedaar mysterieus als Jakob Bro, geen kleine verdienste. In *Synesthesia*, dat begint en eindigt met wat speelse, ouderwets aandoende elektronica, maakt De Pue gretig gebruik van een wah wah pedaal en speelt drummer Antoon Kindekens een hoofdrol. Pas in slotnummer *Is it More Green*, met een mooie basintro, horen we pas echt dat De Pue inderdaad een grote Bill Frisell-fan moet zijn.

Deze frisse debuutcd bewijst dat de Gentse jazzscene veel te bieden heeft. Gentrifuge maakte een korte, maar veelzeggende cd die geen seconde verveelt.

Peter De Backer

Johan De Pue (g), Antoon Kindekens (dr), Mattias Geernaert (b), Nathan Daems (sax op twee nummers)

Grünen

Clean Feed – 56:09

Heette het debuut van dit trio nog *Grünen*, dan hebben ze er intussen hun bandnaam van gemaakt. De drie Duitsers kan je eigenlijk beschouwen als een uitgedunde versie van Christian Lillingers Grund, het tot een septet uitgezette ensemble waarmee de hyperkinetische drummer eerder al naar buiten kwam. Samen met Landfermann speelde Lillinger onlangs ook nog aan de zijde van de Portugese gi-

tarist Luis Lopes, maar terwijl het daar ging om knetterende explosiviteit die met één been in de gierende *power jazz* stond, worden hier rondjes gedraaid op akoestisch en vrij terrein. Doorgaans in compacte stukken waarin de drie voortdurend zoeken en verhoudingen aftasten. De ritmes van de flamboyante Lillinger zijn onvoorspelbaar, soms geënt op de boptraditie, maar net zo vaak haaks en struikelend. Hij krijgt al even dwars weerwerk van zijn collega's. Je kan spreken van een echte muzikale democratie, ook al is het vooral interessant voor wie graag z'n tanden stukbijt op een uitdaging, met het 17 minuten durende *Foliage Misonstrued* op kop.

Guy Peters

Achim Kaufmann (p), Robert Landfermann (b), Christian Lillinger (d)

Tigran Hamasyan

Mockroot

Nonesuch Records/Warner Music 58:23

Net als Ibrahim Malouf absorbeert Tigran vele muzikale werelden, van heavy metal over Armeense volksmuziek tot Satie. Bovendien laat hij zijn woordeloze stem als extra instrument gelden. Met *Mockroot*, zijn debuut op Nonesuch Records, stelt hij als statement dat de mensheid zich meer en meer op het materialistische dan op het spirituele richt. In de songs, sterk geïnspireerd door zijn land van herkomst Armenië, klinkt nostalgie en verlangen. In *Lilac* roept hij herinneringen op aan de boom die in zijn jeugd in de ouderlijke tuin stond. *Song for Melan & Rafik* werd opgedragen aan zijn grootouders. *The Apple Orchard in Saghmosavanq* is een romantische evocatie van het klooster nabij Yerevan. *Kars 1* en *Kars 2 (Wounds of the Century)* gaan over de stad Kars waar zijn familieroets liggen en de stad die door Turkije werd ingelijfd kort na de Ottoman genocide tijdens de Eerste Wereldoorlog. Maar evengoed haalt hij inspiratie uit poëzie. Zo verwijzen *To Love* en *To Negate* naar de Armeense dichter Petros Duryan. Tigran sluit af met de suite *The Grid* en dan komt nog een verrassende 'hidden track' halverwege het laatste nummer *Out of the Grid*. Dat verborgen stukje is een walsje als een soort spiegeling van *Lilac*, maar dateert al van 2009 en

hij speelde het vaak met zijn trio. *Mockroot* moet je met open mind benaderen, dan leidt Tigran je in vervoering.

Bernard Lefèvre

Tigran Hamasyan (p, stem, keyb, synth, effects), Sam Minaie (elb), Arthur Hnatek (d, live electronics), Gayané Movsisyan (stem op track 5) en met op track 2: Areni Agbabian (stem), Ben Wendel (s), Chris Tordini (b) en Nate Woods (d)

David Helbock Trio

Aural Colors

Traumton Records – 50:27

Hoewel hij hier voorlopig een redelijk onbekende naam blijft, is deze hardwerkende Oostenrijker in eigen land al regelmatig in de prijzen gevallen. Snel wordt duidelijk waarom, want de 31-jarige pianist heeft een neus voor aanstekelijke en toegankelijke muziek die behendig om de valkuilen slalomt. Er zijn een paar trage, ingetogen momenten maar uptempo, bevolgen stukken vol eclectische details blijven in de meerderheid. Drummer Herbert Pirker herinnert door zijn rusteloze spel wat aan Teun Verbruggen, terwijl bassist Preuschl zich dan weer bedient van een redelijk zeldzame basukulele (!), met een sound die regelmatig naar een elektrische bas neigt. Daardoor worden de funky grooves (*Yellow Meets Red*) en Afrikaanse ritmes (*Öpfilii*) nog eens aangedikt. Elders wordt expliciet naar de traditie verwezen met *AM – Anonymous Monkaholics*, en krijgen zelfs drie pianostukken van Schönberg een groovy interpretatie. Creatief, speelt én op maat van een groot publiek. Het lijkt een kwestie van tijd voor hij ook bij ons opduikt op de grote(re) festivals.

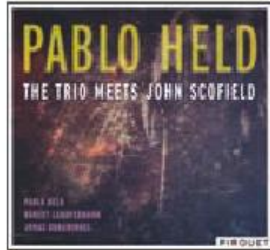
Guy Peters

David Helbock (p), Raphael Preuschl (b), Herbert Pirker (d)

Pablo Held

The Trio Meets John Scofield

Pirouet – 63:32

Medeski, Martin & Wood is niet het enige trio waar John Scofield al eens het podium mee op stap. Zo concerteerde hij op 31 januari 2014 in Keulen met de Duitse pianist Pablo Held en zijn

twee kompanen, bassist Robert Landfermann en drummer Jonas Burgwinkel. En alhoewel Scofield duidelijk de rol van gastmuzikant vervult, ontstaat er geregeld vuurwerk. Soms door de instant combinatie van de vier, soms door de energie en de dynamiek die ze bij elkaar losmaken en hen elk op zich tot het uiterste doet gaan. Met slechts een nummer dat maar vijf minuten duurt (Joni Mitchells 'Marcie') en de andere vier die aftoppen tussen tien en achttien minuten, is dit live muziek op zijn best waarbij er tijd gelaten wordt om ideeën te ontwikkelen, doorheen te haspelen en terug te draad op te nemen. Gebed in de traditie maar tevens duidelijk met een 21-eeuws profiel. Er zijn al geruchten over een vervolg. Een idee voor de zomerfestivals 2016?

Georges Tonla Briquet

Pablo Held (p), Robert Landfermann (b), Jonas Byrgwinkel (d), John Scofield (g)

Héloïse

Héloïse... A Love Story

KLK – 44:22

Het verhaal van de twaalfde-eeuwse Franse filosoof Pierre Abelard die waanzinnig verliefd wordt op de jonge Héloïse is vaak verteld en dat kan niet vaak genoeg gebeuren. Het nooit voorbijgaande conflict tussen hart en hoofd ligt daarin prachtig besloten. Frank Debruyne heeft er nu een hedendaagse, voor een breed publiek toegankelijke versie van gemaakt. Het is muziektheater, ergens valt ook de term rockopera. Daarbij loopt de luisteraar die alleen de cd in handen krijgt het risico dat hij met half werk blijft zitten aangezien het toneelspel hem onthouden blijft. Dat euvel hebben Debruyne en zijn zeven medestanders weten te vermijden. Ze hebben tien catchy nummers afgeleverd, waarbij de drie baritonsaxofoons een opmerkelijke blikvanger vormen. In combinatie met de overstuurde gitaar weten ze zo soms een zekere dreiging op te roepen. De drama van het oorspronkelijke verhaal komt maar zeer beperkt naar buiten. De passie en waanzin komen in deze liederen niet echt tot uiting. De vraag of deze cd niet teveel aan de oppervlakte blijft hangen en de vraag of dat erg is, zal iedere luisteraar anders beantwoorden.

Mischa Andriessen

Frank Debruyne (bars), Bjorn Verschoore (bars), Bertel Schollaert (bars), Griet van de Maele (voc), Bart Vervaek (git), Bas Buteel (keys), Mario Vermandel (b), Simon Segers (d)

Régis Huiban

Le Train Birinik

Bemol vpc – 45:18

Er bestaat in Frankrijk een mooie traditie van wat je documentaire muziek zou kunnen noemen. Muziek die op basis van foto- of filmbeelden tot stand komt. Daarbij denken we snel aan overtuigende producties van onder meer Louis Scлавis en Ibrahim Maalouf. 'Le Train Birinik' verhaalt over een opgeheven spoorlijn in Bretagne, die tussen 1907 en 1946 dienst deed. De zeven composities zijn gewijd aan de zeven stations waar de trein stil hield. De rijk geïllustreerde cd-inlay toont innemende zwart-wit foto's die meteen al een goed idee geven van de muziek. De foto's ademen nostalgie. Ze roepen misschien weemoed op naar een voorbijge tijd, maar dramatisch zijn ze niet. 'Le Train Birinik' is een aangename cd met mooie maar ook tamelijk vlakke en illustratieve muziek. De combinatie gitaar, accordeon en strijkers klopt te goed of blijft te veel binnen het veilige spectrum. Je wordt kalm van de ene halte naar de volgende gereden, het uitzicht is geenszins slecht, maar niet één dat je erg lang blijft.

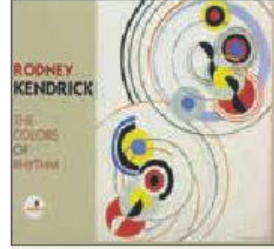
Mischa Andriessen

Régis Huiban (acc,voc), Philippe Gloaguen (git), Julien Le Mentec (cb), Loïc Larnicol (slagwerk), Julie Bonnafont (v), Cécile Grenier (altv), Mathilde Chevrel (clo), André Losquin (bugel)

Rodney Kendrick

The Colors of Rhythm

Impulse!/Universal Music – 40:24

Volgens de hoestekst steunt deze cd op een drietal pilaren: de Afrocomponent in de jazz, de religieuze component, en de jeugd van Kendrick zelf. Die schakeringen in zijn visie op jazz hebben de keuze van zijn medemuzikanten bepaald – allemaal naar eigen zeggen. Zelf zijn wij er voorstander van om de muziek voor zichzelf te laten spreken. En die is van de bovenste plank. Naast werk van F. Waller, Monk, Green en Ellington vinden we vier tunes van Kendrick zelf. Het trio brengt uitgebalanceerde en steeds swingende interpretaties en nummers. Kendrick wordt uitstekend gesteund door een bas-

sist en drummer die iets afweten van maat en dosering – en dat is een understatement. Door die inbreng krijgt de cd een erg luchtig en fris karakter – de muziek blijft altijd goed verteerbaar. Het pianospel van Kendrick is van hoog niveau: nu gebroken, dan weer vloeiend, haaks en melodius. De man weet hoe hij een tune leven inblaast! *Remembering* (#3) is een mooi voorbeeld van een warme piano-intro die rustig en smaakvol verder gestuurd wordt door bassist en drummer. De walking bass past wonderwel bij het gedreven pianospel. Op dezelfde manier worden *Body and Soul*, *Round Midnight* en de andere klassiekers bewerkt. Het origineel wordt niet begraven onder compleet nieuwe lagen en vondsten, maar wordt ermee gecombineerd. Dit is geen gekunsteldheid maar balsam voor het oor. Een heel muzikale en swingende plaat die ons erg aan-

spreekt! En wat de medemuzikanten betreft: houd Cindy Blackman en Curtis Lundy in de gaten, want zij leveren verrassend en schitterend werk.

Marc Van de Walle

Rodney Kendrick (p), Curtis Lundy (cb), Cindy Blackman Santana (d)

Luis Lopes – Lisbon Berlin Trio The Line

Clean Feed – 39:25

Luis Lopes beschikt ongetwijfeld over een fenomenale dosis energie. Zijn muzikale bruidages of sonore experimenten treffen je frontaal, en barsten van de expressieve drang. De drummer drijft het geheel onvermoeibaar naar een ritmische apocalyps. De bassist verrast door de manier

waarop hij een stevige – met rammelende contrabassnaren – fundering onder dit geluid giet. Wat aanvankelijk nog te genieten is als een min of meer fijnzinnig atonaal spel tussen drie muzikanten, wordt al gauw één kakofonie. Wij ontdekten geen muzikaal gitaristisch meesterschap in het spel van Lopes. De gehele plaat ademt een bizarre sfeer, en dat zal zeker wel de bedoeling geweest zijn. Voor de liefhebbers van geluid omwille van het geluid, georganiseerde chaos, wilde uitpattingen waar geen woorden voor bestaan kan dit een leuke plaat zijn. Maar een dergelijke agressie is voor ons niet weggelegd. Muzikaal zien wij er ook de meerwaarde niet van in.

Marc Van de Walle

Luis Lopes (el. g.), Robert Landfermann (cb), Christian Lillinger (d)

Jean-Marie Machado / Dave Liebman / Claus Stötter / Quatuor Psophos

Media Luz

La Buissonne – 65:43

De samenwerking tussen J. M. Machado en Dave Liebman uit zich op *Media Luz* in drie suites van de pianist, die als schilderijen worden ingekaderd, van mekaar gescheiden worden, door composities van Liebman in een arrangement van Machado. De

titalsong geldt als ouverture en zet die plechtige, wat droeve toon voor de cd, doorspekt met J. M. Machado's donkerblauwe en smaragdgroene arrangementen voor het strijkkwartet en de derde partner Claus Stötter (t). Buiten huppelende tango-momentjes in de eerste suite, vloeit de cd meestal op langzame bewegingen, geënt op eerder Europese klank- en kleurschetsing. Mysterieus en dromerig spint er zich een web van legato's doorheen de snellere passages. We genieten van een schitterend strijkersensemble (Quatuor Psophos), dat de schriftuur ongelooftelijk geraffineerd gestalte geeft met meesterlijke intonatie en warmte. De arrangementen worden overigens spannender en wonderlijker naargelang de cd vordert. Dat nodigt uit tot herhalende beluistering, want ja, het mag gezegd: aanvankelijk doet

BMC Special / Made in Hongarije

BMC is zowat het W.E.R.F.-label van Hongarije. Een greep uit de recente releases.

Trio Kontraszt grossiert op het titelloze debuut in vrije improvisatie en experiment. De cd is heel fragmentarisch opgebouwd en boordevol contrasten, een beetje vergelijkbaar met *You're Dead!* van Flying Lotus. Met dat verschil dat hier alles akoestisch ingespeeld wordt en er een aantal minimalistische passages ingelast worden. Zelf refereren ze graag naar Bartok's *Contrasts* maar Ornette Coleman behoort ontegensprekelijk tot de dankbare inspiratiebronnen van het trio.

Nog extremer en vooral meer uitgepuurd zijn de ijle sfeerscheppingen van **Michael Schiefel** (voc, elec) samen met Jörg Brinkmann (clo, elec) en Miklós Lukács op *'Platypus Trio'*. Een aaneenschakeling van parlando-verhalen, poëtische performances en avant-garde bruidages. Ergens tussen Laurie Anderson en *Into The Shadow* van Slowly Rolling Camera' (Edition). Ook voor fans van vocalisten Antony Hegarty en Gregory Frateur.

Cimbalonspeler Lukács vinden we eveneens terug op *'Szemed Kincse/The Present'* van het Viktor Tóth Arura Trio. Hier belanden we echter in een heel andere wereld waar kleur en sfeer hoofdzakelijk bepaald worden door zwoele

saxgeluiden die op melodische wijze aangevuld worden met klanken van contrabas en het Hongaarse snareninstrument.

'Hungarian Jazz Rhapsody' van het **Mihaly Borbely Quartet** is een eerbetoon aan het eigen nationale muzikale erfgoed met bewerkingen van zowel Hongaarse popsongs als jazzcomposities van landgenoten. Heel verrassende kijk aan de hand van stijlelementen ontleend aan zowel puur Afrikaanse tradities als meer voor de hand liggende jazzstijlen en natuurlijk ook her en der een knipoog naar folk en klassiek.

Wie van bigband houdt, raden we *'Circular'* aan van **Modern Art Orchestra**. Een driedelige suite van een half uur gecomponeerd door Kristof Bacso aangevuld met nog drie gestroomlijnde composities. Harmonisch, ritmisch en orkestraal tot in de puntjes verzorgd. Als een warme golfstroom. Vooral voor wie de meest klassieke kant van het BJO apprecieert.

Béla Szakcsi Lakatos (p), Tim Ries (s), Robert Hurst (cb) en Rudy Royston (d) pendelen op *'Climate Change'* tussen postbop en hedendaags. Live opgenomen met nummers tussen acht en zestien

minuten. Zeker spannend genoeg maar echte verrassingen blijven uit.

Het **Grencso Open Collective** heeft met *'Flat/Sikvidek'* dan duidelijk een stapje voor. Een tornado van complexe structuren gedreven door ontwrichtende adrenalineshots. Met onderweg stevige contrastmomenten zoals een ballad met fluit.

Absolute topper uit de reeks is *'The Budapest Concert'* van **Gueorgui Kornazov "Horizons" Quintet** met Emile Parisien (s) en Manu Codjia (g). Moderne jazz op het scherp van de snee. De

vijf muzikanten gaan regelmatig helemaal uit de bocht als jonge snaken die zich voor het eerst willen bewijzen maar komen ook heel getemperd uit de hoek. Met opmerkelijke solopassages van elke muzikant. Als deze groep toert, een advies voor organisators: met- een boeken!

Nog meer Hongaarse jazz live tijdens de finale van de B-Jazz International Contest 2015 in Leuven met het Hongaars/Italiaanse **Attila Gyárfás Trio**.

Georges Tonla Briquet

het werkstuk zwaar aan, maar moet het ontdekt worden en men moet bereidwillig in de sfeer stappen. Je droomt hier niet van een nachtelijke jazzclub in de grootstad; men hoort en ziet eerder weidse landschappen en diepe horizonten.

Chris Joris

Jean-Marie Machado (p, arr, comp), Dave Liebman (ss, comp), Claus Stötter (t, bug), Quatuor Psophos: Eric Lacroix (v), Bleuenn Le Maitre (v), Cécile Grassi (av), Guillaume Martigne (clo)

Machtelinckx / Jenson / Badenhorst / Wouters *Flock*

El Negocito Records – 39'02"

Ruben Machtelinckx is goed op weg naar de top van de Belgische gitaarliga. Hij behoort echter niet tot het soort van melodiegrootmeesters als een Philip Catherine of de anarchis-

tische beeldenstormers à la Fred Frith maar is iemand bij wie spaarzaamheid en finesse de rode draad vormen. *Flock* ligt enigszins in het verlengde van voorganger *Faerge*. Zo is de groepsbezetting ongewijzigd. Machtelinckx kan wederom rekenen op de diensten van Hilmar Jenson, Joachim Badenhorst en Nathan Wouters, stuk voor stuk muzikanten die met hun eigen projecten elk apart in dezelfde weidse improvisatievelden rondhangen. Het verschil met de vorige plaat is dat de focus duidelijk scherper gesteld werd en er nog minimalistischer te werk gegaan wordt, echter zonder dat de klankkleur gaat vervagen. Integendeel, er straalt opnieuw een warme gloed uit van de plaat. De heren laten impressies achter die langzaam uitdeinen en oplossen in een monochrome achtergrond. Een continue slingerbeweging tussen de verschillende spelers zorgt voor de aanvoer van telkens nieuwe details. Met een stukje pure Bowie uit zijn 'Low'-periode. En natuurlijk op vinyl met een prachtige hoestekening van Ante Timmermans, al even intrigerend als de muzikale content.

Georges Tonla Briquet

Hilmar Jenson (g), Joachim Badenhorst (s, kl), Nathan Wouters (b), Ruben Machtelinckx (g)

Rudresh Mahanthappa *Bird Calls*

ACT – 61:58

Dit jaar zou Charlie Parker vijftienennegentig geworden zijn. Met deze cd hebben we daar al meteen een eerste herinnering aan. Mahanthappa schotel ons echter geen coveralbum voor maar gunt ons een veel betere en diepere kijk op het werk van "Bird". Hij selecteerde namelijk een aantal composities uit het repertoire van Parker (o.a. *Donna Lee*, *Now's The Time*, *Anthropology*), nam die als vertrekpunt en ging er dan mee aan de slag. Soms kronkelt de muziek zich rond het origineel. Op andere momenten laat het kwintet gewoon alles exploderen of isoleert en dissecteert een uittreksel om dat dan weer te transponeren naar het eigen universum. Vijf *Bird Calls* zorgen voor intro en interludiums. Het zijn telkens korte stukjes (solo, duo, ...) alvorens de storm (opnieuw) losbarst. De speelpatronen hebben als leidmotieven snelheid, dynamiek en wervallen van noten. Indrukwek-

kend en typisch Mahanthappa is de hier geëtaleerde vakkundigheid waarmee hij het Indische culturele en muzikale erfgoed verweeft in hyperkinetische jazzpatronen. Het samenspel tussen de vijf protagonisten is heel hecht. De solo-momenten boeien en komen net op het juiste moment. *Bird Calls* is vooral een nieuw bewijs dat de muziek van Parker tijdloos is.

Georges Tonla Briquet

Rudresh Mahanthappa (as), Adam O'Farrill (t), Matt Mitchell (p), François Moutin (cb), Rudy Royston (d)

Tony Malaby's *Tubacello* *Scorpion Eater*

Clean Feed Records – 39:01

Dat Tony Malaby een van de boeiendste saxofonisten is van zijn generatie, weten we al langer. Met Tamarindo (inclusief William Parker en Nasheet Waits) leidt hij een trio van wereldklasse, hij maakt deel uit van Mark Helias' prima band Open Loose, en zijn cd *Adobe* (uit 2004, met Paul Motian op drums) vinden we nog altijd een meesterwerk.

Deze band valt op door zijn bijzondere samenstelling. Vooral de cello van Christopher Hoffman bepaalt de klankkleur van deze cd, samen met de donkere tuba van Dan Peck, die soms de rol de bas overneemt.

De cd start energiek, met twee stukken waarin een ontketende Tony Malaby zijn korzelige toon op tenorsax sterk in de verf zet. Maar daarna zakt het tempo en krijgen we veeleer meditatieve muziek. *Fur* is een kort poëtisch stuk, waarin Malaby zelf alleen helemaal op het eind even komt meedoen. *Beaded Braid*, met meer dan 15 minuten het magnum opus van deze cd, komt langzaam op gang, met een wat klagerig klinkende Malaby op tenor. John Hollenbeck neemt over met percussie die zowaar op Zwitserse koebellen doet denken, waarna het stuk alsnog van tempo verandert en Malaby een mooie sopranosolo blaast, Hoffman een 'bassolo' op zijn cello speelt en Hollenbeck heel eventjes wat donkere pianoklanken laat weerklinken. De tenorsolo aan het eind is het hoogtepunt van deze cd.

Scorpion eater is een mooie illustratie van wat de New Yorkse avant-garde scène te bieden heeft.

Peter De Backer

Tony Malaby (ts, ss), Dan Peck (tuba), Christopher Hoffman (clo), John Hollenbeck (dr, perc, p)

Andrew McCormack *First Light*

Edition Records/NewArtsInt
46:59

Deze Britse pianist resideert in New York waar hij het trio vormde waarmee hij *First Light* opnam. McCormack voegt zich bij de jonge generatie die de jazztraditie en evengoed klassiek in de vingers hebben. Hij toont zich als een begenadigd componist; op Monks *Pannonica* na zijn alle nummers van zijn hand. Het trio klinkt vertrouwd door de fraaie melodieuze thema's en ontwikkelt postmoderne jazz met spannende interactie. McCormack zal zeker nog van zich laten horen.

Bernard Lefèvre

Andrew McCormack (p), Zack Lober (b), Colin Stranahan (d)

Okon & The Movement *Ayan Jaju*

Eigen beheer – 23:1

Dit jonge Antwerpse collectief debuteert met een ep. Dat zie je niet vaak meer maar het is niet onverstandig. Als je wilt laten horen wat je in huis hebt, doe je dat best kort en krachtig. Zoals de bandnaam al aangeeft, is de groep gebouwd rond zangeres Okon. Ze is dan ook prominent aanwezig met haar krachtige, sensueel geladen stem die somtijds echter wel wat geforceerd of manieristisch overkomt. Okon and the movement beweegt zich in een genre dat wel nu-jazz wordt genoemd, ergens op het snijvlak tussen R&B, hiphop, elektronische muziek en in mindere mate jazz. Bijna onvermijdelijk hoor je bij zo'n jonge band nog veel verschillende invloeden terug. De muziek is het meest interessant wanneer de strakke beats worden gecombineerd met vreemdende, licht psychedelische klanken uit de keyboards. Daar waar de invloed zich doet gelden van vooruitstrevende musici als Flying Lotus en Thundercat wordt de muziek spannender en gelaagder. Het mag nog gekker.

Mischa Andriessen

Judith Okon (voc), Lukas Somers (git), David Thomaere (keys), Boris van Overschee (b), Louis Evrard (d), Sep François (perc)

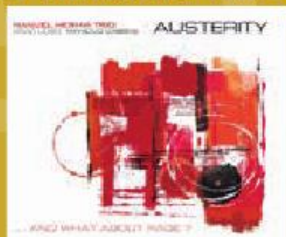
IGLOO RECORDS NEW RELEASES

TOINE THYS TRIO - Grizzly IGL 260

Toine Thys clarinet, sax
Arno Krijger hammond organ
Antoine Pierre drums

IGL 261 Austerity - MANUEL HERMIA TRIO

Manuel Hermia sax, bansuri
Manolo Cabras bass
Joao Lobo drums

Igloo Records - Bld Léopold II, 153 -1080 Brussels +32 (0)2 538 90 01
info@igloorecords.be - www.igloorecords.be

Augusto Pirodda Quartet
A Turkey Is Better Eaten

El Negocito Records – 52:38

Dit is het tweede album dat deze Italiaanse pianist uitbrengt sinds hij in België woont. De eerste was al een artistieke en strategische voltreffer: in trio met Paul Motion (d) en Gary Peacock (cb). Deze laatste schreef de liner notes: "het hier gaat om de essentie van het improviseren, de spontaniteit, die enkel mogelijk wordt gemaakt wanneer musici hun ego opzij zetten en naar elkaar luisteren". Zo ontstaat er een eerlijke interactie, die moeiteloos naar een ensemble-gesprek groeit. Dat is wat er hier gebeurt en het hoeft helemaal niet te gaan over freejazz, abstracte statements of atonale frasering. Er is trouwens een grote aanwezigheid van figuratieve melodie, elegantie, emotie, tot zelfs romantiek (*Per Claudia*). Bassist Manolo Cabras is ontzettend vrij van geest, spannend, vol dramatiek en vertaalt de verhalen van de pianist en de saxofonist als een universele tolk vol begrip, inzicht en snelle ideeën. Patmans drums praten en reageren tot het melodische toe, en durven fluisteren. Ben Sluys vertelt op altsax zuivere kronieken en staat de partners constant te woord. Tenslotte is er Pirodda zelf, die dit alles injecteert met een prachtige intuïtie. Eens hij de geschreven thema's loslaat, stapt hij in een onderzoekende onbaatzuchtigheid, ons zieltje en de piano waardig. Dit is een pure jazzplaat, zoals er meer zouden mogen verschijnen in ons landje.

Chris Joris

Augusto Pirodda (p), Ben Sluys (as), Manolo Cabras (cb), Marek Patman (d)

Veneri Pohjola Bullhorn

Edition – 62:52

Het Britse Edition rijft de laatste tijd de ene grote Finse jazzartiest

Chris Potter – Underground Orchestra
Imaginary Cities

ECM Records/NewArtsInt – 71:12

Na *The Sirens* is dit de tweede release op ECM van de inmiddels alom geprezen saxofonist Chris Potter (45). Zijn parcours als leader liep vanaf een debuutalbum voor Criss Cross over verschillende labels om dan te landen bij ECM. Potter was vanaf de jaren 90 vooral een opmerkelijk sideman en nam op met heel wat jazzgroten zoals Paul Motian, Dave Holland, Kenny Wheeler, Steve Swallow en natuurlijk Pat Metheny Unity Band. In 2006 vormde hij Underground met Adam Rogers, Craig Taborn en Nate Smith, waarmee hij ook in 2007 en 2009 opnam. Met *Imaginary Cities* krijgt zijn Underground kwartet gezelschap van een strijkersensemble en gasten. Het vierdelige titelstuk vormt een soort suite waarin Potter alle registers opentrekt in fusie met de strijkers. Potter soleert in de beste 'schaduw' van Michael Brecker en dan bedoelen we dat hij ook die prachtige flow van indringende klank weet te ontwikkelen. Chris Potter gaat er helemaal voor in *Firefly* en in het slotnummer *Sky* dat alleen al op zich een topquoting verdient. Met het uitnodigen van vibrafonist Steve Nelson brengt Potter de stuwende kracht die hen bij Dave Holland kenmerkte in herinnering. Een opmerkelijke rol speelt Craig Taborn, uitsluitend op akoestische piano. Het jaar begint alvast goed met deze *Imaginary Cities* als favoriete topalbum.

Bernard Lefèvre

Chris Potter (ts, ss, bkl), Adam Rogers (g), Craig Taborn (p), Steve Nelson (vib, marimba), Fima Ephron (bg), Scott Colley (cb), Nate Smith (d), en strijkers: Mark Feldman, Joyce Hamann, Lois Martin, David Eggar

na de andere binnen. Na Alexi Tuomarila en Oddarrang strikten ze nu ook trompettist Veneri Pohjola met zijn trio. De eerste release is meteen een topper. Kenmerkend is de lyrische stijl met de vele hoge noten. Hierdoor duiken er parallellen op met Erik Truffaz, met dat grote verschil dat Pohjola alle elektronische effecten links laat liggen. Het was niet toevallig dat het BJO een tijd geleden beroep op hem deed. Zijn warme en melodieuze klank herinnert tevens meer dan regelmatig aan Bert Joris zijn aanpak. De scherpe en meer complexe passages, getekend door improvisaties en een bijwijlen episch geluid, doen dan weer denken aan Kenny Wheeler. Mede door zijn vaste begeleiders is dit echter vooral een Pohjola-cd geworden met typische kenmerken als de evocatieve ondertoon en toch een sterke link met de traditie.

Georges Tonla Briquet

Veneri Pohjola (t), Aki Rissanen (p), Antti Lötjönen (b), Teppo Mäkynen (d) + Jussi Kannaste (ts), Ilmari Pohjola (tb), Iida-Vilhelmiina Laine (clo)

Bjørn Vidar Solli Aglow: The Lyngør Project Volume 1

Lyngør Records – 70:02

Deze Noorse gitarist, die nu in New York verblijft, nam in 2003 deel aan Jazz Hoelaart met zijn groep Solid! en werd toen als beste solist beloond. Het jaar daarvoor werd hij als jonge talentvolle Noorse jazzmuzikant onderscheiden. De inspiratie voor de composities op dit album vond hij op het idyllische Noorse eiland Lyngør. En hij schreef alles met bepaalde muzikanten in gedachten, en niet van de minsten! Met sommigen had hij al getoerd en gespeeld, de anderen ontmoette hij in New York. Solli maakt zich sterk met een groovy mainstream sound wat misschien haaks staat op wat gewoonlijk uit Scandinavië komt aangewaaid. Een aanrader dus voor wie solide jazz genegen is.

Bernard Lefèvre

Bjørn Vidar Solli (g), Seamus Blake (ts, ss), Ingrid Jensen (t), Aaron Parks (p), Matt Clohesy (b), Bill Stewart (d)

Zhenga Strigalev's Smiling Organizm
Robin Goodie

Whirlwind Recordings – 53:47

Vorig jaar leidde Zhenga Strigalev een steeds wisselende verzameling huurlingen langs de Europese podia. Wat daarbij als eerste opviel, was dat iedereen in die Smiling Organizm gedoopte band een grote tot zeer grote naam in de jazzwereld heeft, iedereen behalve Strigalev zelf. Hoe was deze vanuit Engeland opererende Rus erin geslaagd zo'n sterrenformatie bijeen te brengen? Die vraag werd nog pregnanter toen bleek dat Strigalev een nogal chaotische bandleider was, een die eigen cues miste en steeds van plan veranderde. Dat gebrek aan orde resulteerde in ondoorgedronde passages en momenten van ongrijpbare schoonheid. Het was alsof je een openbare repetitie bijwoonde. Datzelfde gevoel brengt de cd *Robin Goodie* teweeg. Soms neuzelt en rommelt het maar een beetje voort, maar dikwijls borrelen er vanuit de chaos de meest geniale ideeën op. Trompettist Ambrose Akinmusire perst er in het openingsnummer *KUKU* bijvoorbeeld al een indrukwekkend ingetogen solo uit, en wat de twee bassisten samen met drummer Eric Harland nu en dan spelen gaat elk voorstellingsvermogen te boven. *Robin Goodie* is bepaald geen perfecte plaat, maar het is er een met een durf en intensiteit waarvan je zou willen dat die niet zo zeldzaam was.

Mischa Andriessen

Zhenga Strigalev (as), Ambrose Akinmusire (tr), Taylor Eigisti (p), Tim Lefebvre (b), Larry Grenadier (cb), Eric Harland (d)

Sweet Defeat Sweet Defeat

El Negocito records – 55:00

Het bindmiddel tussen jazz en kamermuziek met een hoek af luistert naar de naam Sweet Defeat.

Vergis je niet: op dit album geen kamermuziek in de klassieke zin, geen traditionele jazz en geen *hap-slik-klaar-weg* composities. Klarinet en andere rietinstrumenten (Tom Wouters) dagen cello (Lode Vercamp) en elektrische gitaar (Bert Dockx) uit, in een voortdurend spel van aantrekken en afstoten. Dit trio zorgt voor een verrassende sound die buiten de grenzen van jazz en kamermuziek associaties oproept met zowel Violent Femmes (*The Throbbing - Fruit - Exposure*) als John Cale (*Jingle Toe* en *This Enigmatic Body Is Achin*, de composities met zang/spoken word), maar die door de orkestratie toch duidelijk een eigen weg gaat. Rustige, ingetogen stukken worden afgewisseld met lappen (om de oren) waarbij de energie in het rond spat. Tom, onder meer ook actief bij Flat Earth Society, componeerde op geheel eigen wijze de twaalf stukken en de kersen op de taart worden u aangeboden door Bert en Lode. Eén van de vele mooie uitgaves van de jongste maanden op het Gentse El Negocito Records. Het album wordt opgedragen aan René 'GoDeviLLe' De Wever. Benieuwd wat hij er van zou vinden...

Pablo Smet

Bert Dockx (g), Lode Vercamp (clo), Tom Wouters (rieten)

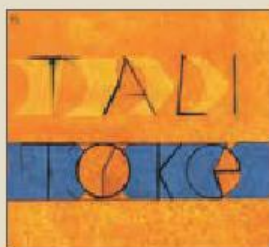
Toine Thys trio Grizzly

Igloo – 50:16

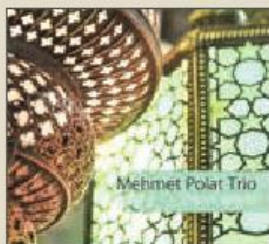

Toine Thys is een van de meest toonaangevende jazzsaxofonisten van vandaag. Hij blijft voortdurend nieuwe projecten opzetten. Op zijn album *Grizzly*, selecteert hij de muziek op basis van samenspel en synergie tussen de drie muzikanten. Een plaat vol heerlijke lyrische muziek. Op *Grizzly* werd uitgegaan van de combinatie sax/orgel/drums. Het openingsstuk *Don't Fly L.A.N.S.A.* doet denken aan Joshua Redmans pianoloze trio's. Hoewel het Toine Thys trio inspiratie put uit het jazzidoom van de jaren vijftig en zestig, laat het zich graag omschrijven als uitdagend met een knipoog naar de toekomst. Stevig swingend, melodisch en vol pure soul. Het geluid van het Hammond orgel past net als het fantasierijk spel van de jonge drummer perfect bij de improvisaties van de tenor- en

Jazz & Beyond

Aan de hand van een eigen Da Vinci-code legt het Belgische kwintet **Tali Toké** op zijn titelloos debuut (verschenen bij Home Records) ingenieuze verbanden tussen (avant-garde) jazz, folk en wereldmuziek. Complex en intrigerend met als hoogtepunt *Désuet*. Centrale spil en leverancier van alle composities is saxofonist François Lourtie (The Wrong Object, Cruz Control). In de geleederen vinden we eveneens gitarist Benjamin Sauzereau terug. Voor de fans van grensverleggende muziekjes zoals deze gemaakt door bijvoorbeeld Anne Niepold en Conference Of The Birds (Fabrizio Cassol).

Het **Mehmet Polat Trio** streeft op 'Next Spring' (Home Records) naar een muzikale toenadering tussen oost en west. In hun gezamenlijke composities/improvisaties weergalmen klanken uit zowel het mediterraan gebied als uit West-Afrika maar duiken tevens heel traditionele Indonesische en Japanse accenten op. Het instrumentarium bestaat uit ney, kora en ud. Uiterst poëtische en meditatieve soundtrack, die zweeft tussen Hijaz en Anouar Brahem.

Op 'Fall' van **FlygMaskin** (Home Records) draait alles rond de kruisbestuiving tussen hedendaags klassiek en jazz met een licht parfum van folk door de spaarzame interventies op diatonische accordeon. Heel impressionistisch en in lyrische nevelen gehuld zoals het kunstwerk op de hoës. Pure ECM-klasse en zeker voor de fans van Eleni Karaindrou.

Georges Tonla Briquet

sopraansaxofonist. De medeplichtigheid is evident. De kwaliteit van deze plaat ligt uiteraard in de composities, arrangementen en improvisaties van de afzonderlijke musici. Maar vooral in het gemeenschappelijke geluid van dit uitstekend trio.

Patrick Bivort

Toine Thys (ts, ss, cla), Arno Krijger (org), Antoine Pierre (dm)

Tom Trio Radical Moves

Fortune – 42:17

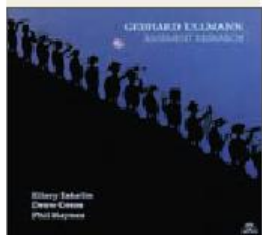
Trio's bestaande uit trompet, bas en drum zijn er niet veel. Waarschijnlijk omdat het nogal een intensieve vorm is. Zoals alle trio's namelijk. De jonge Poolse trompettist Tomasz Dabrowski en de Denen Nils Bo Davidsen en Anders Morgensen durven die uitdaging aan te gaan. Ten opzichte van hun titelloze debuut heeft de groep veel progressie geboekt. Het samenspel is hechter, de ritmesectie stuwender en Dabrowski scherper en intenser. Het diepe, warme geluid van Bo Davidsen vormt een essentieel contrast met de felle, metalige sound van Dabrowski. Bewonderenswaardig is de durf van het drietal dat traag en tastend durft te spelen met bijna logge, hortende ritmes. De valkuil van de eenvormigheid wordt niet helemaal vermeden. Er zijn momenten dat de aandacht van de luisteraar vervlakt. Maar ook ogenblikken waarop die op het puntje van zijn stoel zit.

Mischa Andriessen

Tomasz Dabrowski (tr), Nils Bo Davidsen (b), Anders Morgensen (d)

Gebhard Ullmann Basement Research Hat and Shoes

Between the Lines – 52:21

Op zijn 57ste is dit al de vijftigste cd van Gebhard Ullmann. Om maar te zeggen dat de Duitse rietblazer een bezig baasje is. Ullmann slaat als Europese avant-gardist, met standplaats Berlijn, graag de brug met de downtown scene van New York, waar hij lang heeft gewoond. Zijn groep Basement Research, die al

twintig jaar bestaat, is ondanks alle personeelwisseling altijd mix van Amerikaans en Europees talent geweest.

En ook de muziek zelf is een vruchtbare kruisbestuiving tussen avant-garde en net iets toegankelijker stukken, zelfs gekruid met hier en daar een vleugje humor. Veel van de zeven stukken op deze cd hebben een pakkend thema (luister maar eens naar opener *Trinidad Walk*) maar bieden tezelfdertijd de muzikanten alle ruimte tot improvisatie. En dan is het smullen van topmuzikanten zoals de Amerikaanse trombonist Steve Swell of de Britse baritonsaxofonist Julian Argüelles. Ullmann zelf excelleert zowel op tenor als op basklarinet.

Peter De Backer

Gebhard Ullmann (ts, bcl), Steve Swell (tb), Julian Argüelles (bars), Pascal Niggenkemper (b), Gerald Cleaver (d)

Ben Van Den Dungen Quartet

A Night At The Club

JWA Records – 61:48

Een nacht in de club is dit zeker: opgenomen in het bekende Café Central te Madrid. Van Den Dungen kwartet klinkt assertief, energiek en vol (performance) enthousiasme. De Nederlandse degelijkheid klinkt alom vanop het podium in een New Yorks idioom, dat staat voor een neo-classicisme post Griffin, Rollins of Gordon. Het opzet is vergelijkbaar met wat Joshua Redman of B. Marsalis hanteren: het respect voor en het aanhouden van traditie met de fraaie thematiek van nu. Van Den Dungen schrijft mooie thema's vanuit een liefde voor de swing, maar tevens voor Afro-elementen tot zelfs de Argentijnse milonga. De clubsfeer komt duidelijk over. Er wordt lekker gespeeld met drive en zonder pretentie: geen moeilijke of zware concepten-koopjesdag. Zoals Art Blakey het ooit zei: "Take off your shoes and have a ball..."

Chris Joris

Ben Van Den Dungen (ts, ss), Miguel Rodriguez (p), Marius Beets (cb), Gijs Dijkhuizen (d)

Vein feat. Dave Liebman Jazz Talks

Unit Records – 57:59

Het Zwitserse trio van de gebroeders Arbenz (piano en drums) begeleidt al langer grote namen. De bassist Thomas Lähns ongenoemd laten zou een schande zijn. Zijn muzikale, stuwende lijnen zijn netjes in balans met het geheel en dragen essentieel bij tot de

swing op deze plaat. Het trio musicceerde eerder al met Greg Osby en Glenn Ferris. Onder het motto 'jong talent zoekt aansluiting bij grote namen uit de oudere generatie' ondersteunen ze nu Dave Liebman. Een mooie keuze. 'Ondersteunen' blijkt ook een understatement, want het gaat wel degelijk om creatieve interactie. Om even kort door de bocht te gaan: de plaat valt uiteen in drie delen. Er zijn nummers uit het American Songbook (*All the Things You Are*, *Autumn Leaves*...); er zijn de eigen composities (*Negative Space* valt hier kwalitatief op) en er zijn de *Small Talk I, II en III* (pareltjes van) dialogen tussen Liebman en één van de overige muzikanten van het trio. In de nummers van het eerste luik worden gedurfde eigen accenten gelegd, en blijkbaar werkt de gecreëerde ademruimte creatief in op Liebman. In het tweede luik worden de remmen losgegooid, en worden ruimtes verkend en grenzen afgetast. Ook hier is het trio sterk genoeg om Liebman te steunen/begeleiden/van repliek te dienen. In de drie *Small Talks* gaat het stilistisch zo'n beetje alle kanten uit. Het zijn korte dialogen van elk ongeveer anderhalve minuut, maar ze zijn ontzettend rijk geschakeerd. Leuk is dat je via die drie dialogen een soort weging kunt maken van Liebman met elke muzikant. Dit is een schijf die kan tellen. Dat de cd op één namiddag werd opgenomen zegt veel over de muzikale verstandhouding tussen de muzikanten (er waren eerdere concerten). De plaat klinkt erg spontaan en (bedrieglijk) moeiteloos. Wij waren in elk geval blij met de verrijkende contrasten tussen de aanpak van bv. *All the things you are* en *You and the Night and the Music*. Het moet ook gezegd dat de energie, het enthousiasme en de wederzijdse kruisbestuiving aanstekelijk werken. Een schitterende schijf waarop de vier muzikanten hun gang kunnen gaan én die vrijheid benutten om hun talenten pretentieloos te etaleren. Voorwaar, je haalt dit niet gauw uit de cd-lade!

Marc Van de Walle

Michael Arbenz (p); Thomas Lähns (b); Florian Arbenz (d); Dave Liebman (ss, ts, wooden recorder)

Paul Van Kemenade's Three Horns And A Bass

Eigen beheer – 44:21

Paul Van Kemenades muziek is altijd aanstekelijk, direct, fris tot ronduit beklijvend. Of hij dat nu doet met trombonist Ray Anderson, Han Bennink en Ernst Glerum, zijn Nederlands kwintet, of

de Zuid-Afrikaanse musici, met koren of strijkorkest, in collaboratie met het Brabantse jazzorkest of Aki Takase, het draagt altijd een identiteit. De saxofonist schrijft ook razend goed voor blazers en vanuit dat gegeven voor totale ensembles. Hij kan hybride instrumenten, musici en stijlcitaten bij mekaar brengen als een waar geheel. Er gaat van zijn muziek een positieve arrogantie uit, waarin hij scherp sarcasme en dubbele bodem moeiteloos laat versmelten met ontroerend verfijnde harmonie. *Three Horns and a Bass* is de symbiose van dit alles. Als het ware vertrekkend vanuit een ijzeren discipline, waaruit de avontuurlijke grappen en grollen hun bestaansrecht krijgen. Zo wandelt Van kemenades concept

Meer dan
50 000 titels
op voorraad!

Wereldwijde
import

www.rombaux.be

CD • Vinyl • DVD

Rombaux

Brugge

Speciaalzaak
van
Jazz
tot
Klassiek

 U vindt ons ook op facebook
www.facebook.com/muziekhandel.rombaux

Piano's

Vleugel • Buffet • Digitaal
Nieuw & tweedehands

*4 generaties deskundige
service & ervaring*

Grotian-Steinweg Yamaha
Bösendorfer Schimmel Brodmann

Winkel: Mallebergplaats 11-13 te Brugge
Toonzaal piano's: Kelkstraat 3 (op 50m)

van sluwe grilligheid, via etnische (interessante) repetitiviteit, naar uiterste verfijning in voicing, thematiek, intonatie en emotie. Deze schijf draagt de korte lengte van een klassieke vinyl-plaat, maar ook Van Kemenades overige cd's lijken vlug om. Dat is een goed teken: het geeft een 'we want more' gevoel. Weerom een speelse cd van deze zachte, maar met ijzeren hand leidende anarchist.

Chris Joris

Paul Van Kemenade (as), Angelo Verploegen (t, bgl), Louk Boudesteijn (tb), Wiro Mahieu (cb)

Caroll Vanwelden Sings Shakespeare Sonnets 2

Jazznarts Records – 59:34

De Belgische zangeres Caroll Vanwelden verhuisde in 2011 naar Duitsland, waar in 2012 het eerste album met Shakespeare sonnets verscheen. Nu is er een vervolg met opnieuw puike composities en arrangementen van haar. Ze leidt de uitstekende band van achter de piano. Het is verrassend hoe ze de sonnets omzet in jazzy tunes tot het wonderwel swingt. Mooi ook hoe trompettist Siffing

inspeelt op de warme, reciterende stem van Vanwelden. Zelfs al ga je niet voor Shakespeare's ontboezemingen, dit recital laat je puur genieten van melodieuze aanstekelijke songs.

Bernard Lefèvre

Caroll Vanwelden (voc, p, arr), Thomas Siffing (t, bug), Mini Schulz (cb), Rodrigo Villalon (d, perc)

Walabix & Bart Maris Walabix Invite Maris

El Negocito Records / BeCoq – 43:59

Voor de Gentse jazzliefhebber is het een bekend beeld: Bart Maris, die op z'n fiets van hot naar her racet met z'n trompet. Hij is de nomade van de Belgische jazz, voortdurend op zoek naar nieuwe geluiden en speelpartners. En dat cv: knallende hardbop, schurende avant-garde, woelige freejazz, goedgebouwde folkjazz. Hij kan het allemaal. Het Franse kwartet Walabix ontmoette hij in thuisbasis Hot Club de Gand en het samenspel klinkt alsof de vijf al jaren rondhangen in elkaars buurt. Dat betekent niet dat er wordt gemusiceerd op automatische piloot. De vijf zijn niet te aardig

voor elkaar, want dit is een album dat regelmatig schuurt, wringt en botst, met drie blazers die elkaar voortdurend besnuffelen en uitdagen. De cello fungeert als bas en scheidsrechter van dienst, maar baant ook de weg voor kamermuziekmomenten. De drummer gaat te werk als een schilder, dikt aan, klievert er op los, houdt de boel bij elkaar. Of net niet. Een vrije samenwerking die piekt tijdens *Mat*, een uitbundige, groothartige triomf.

Guy Peters

Quentin Biarreau (ss, ts), Gabriel Lemaire (as, bs, kl), Valentin Ceccaldi (ce), Adrien Chennebault (d), Bart Maris (t, bu, pxt)

Anna Webber's Percussive Mechanics Refraction

Pirouet – 64:36

Op het debuut, *Percussive Mechanics* (2013), waren de contouren duidelijker afgelijnd en de basisstructuren steviger uitgebouwd. Ondertussen werd de vorige cd-titel gebruikt voor de naam van het septet en lijkt dit zo 'a work in progress' te worden. *Refraction* (action-friction-reflection) sluit dan ook (deels)

Wesseltoft / Schwarz / Berglund **Dialogue**

Jazzland – 48:00

In 2011 brachten de Noorse pianist Bugge Wesseltoft en de Berlijnse techno dj/producer Henrik Schwarz de plaat *Duo* uit. De muzikale kruisbestuiving, waarbij het minimalistische pianospel van Wesseltoft zich nestelt rondom de elektronische beats en soundscapes van

Schwarz, smaakte duidelijk naar meer. In dit geniale *Dialogue* laten ze hun muziek verder verfijnen door de Zweedse bassist Dan Berglund, die we kennen van bij het legendarische Esbjörn Svensson Trio. Daar waar de techno-achtergrond van knoppenwizard Schwarz op de vorige plaat nog meer op de voorgrond trad, wordt nu veeleer de open ruimte opgezocht en zijn het Wesseltoft met zijn bijna klassieke toucher en Berglund met zijn melancholische con arco passages die de stemming bepalen. Elke noot wordt hierbij naar goeie Scandinavische gewoonte zorgvuldig gewikt en gewogen. Af en toe ruilt Wesseltoft de piano voor Fender Rhodes en andere synths, die hij door allerlei effectenpedalen haalt en hiermee een sound creëert die soms klinkt als jaren '70 fusion en op andere momenten hedendaagse tendensen uit de elektronische scene volgt. Dat ze ook de gouwe ouwe jazz in het hart dragen, bewijzen ze met de wondermooie bewerking van *Round Midnight*, meteen ook de uitsmijter van dit absolute top album!

Benny Claeysier

Bugge Wesseltoft (keys, p), Dan Berglund (cb), Henrik Schwarz (electronics, fx)

aan bij de voorganger, zij het met een visie bepaald door minimalisme en deconstructie. De rijkdom van het instrumentarium wordt ten volle benut maar doordacht en met mondjesmaat. Tempowissels variëren daarbij van pure slow motion tot een extreme explosie. Veder zijn er links die reiken van Nino Rota tot

Philip Glass en John Cage. Een heel programma maar wel evenwichtig gepresenteerd en met emotie en intellect als elkaars yin en yang. Luisteren met een koptelefoon geeft een meerwaarde. Live lijkt dit dan ook eerder op zijn plaats in een klassieke concertzaal dan in een jazzclub. Ideale startplaat voor wie

PODIUM VAN MUZIEKMOZAÏEK

WEDSTRIJD BIGBAND & JAZZ

Tijdens de Gentse Feesten van 2015 organiseert vzw Muziekmozaïek Folk & Jazz i.s.m. Uitbureau Gent opnieuw het Podium van Muziekmozaïek op het Laurentplein in Gent. Daar kan je genieten van veel jazz-, bigband- en luistermuziek. Ook dit jaar kan je er deelnemen aan de wedstrijd Jazz of Bigband.

Wie wil in de voetstappen treden van Nordmann? Wil je graag jouw muziek laten horen, schrijf je dan **voor 15 april** in op beta.vi.be. Muziekmozaïek zorgt voor een professionele jury die alle deelnemende groepen een complete beoordeling en tips zal meegeven en uiteraard kiezen we in elke categorie ook een winnaar. Die krijgt van Muziekmozaïek twee betaalde optredens en aandacht in *Jazzmozaïek!*

Voor alle info en het reglement surf je naar www.muziekmozaiek.be. Voor vragen contacteer Evelien op podium@muzmoz.be.

eens wil afwijken van gekende en vastgelegde jazzstructuren. Anna Webber bewijst hiermee dat we nog veel moois van haar kunnen verwachten.

Georges Tonla Briquet

Anna Webber (f, altfluit, ts), James Wylie (kl, as), Julius Heise (vib, mar), Elias Stemeseder (p), Igor Spallati (b), Max Andrzejewski (d), Martin Kruemling (d)

Kenny Wheeler Songs for Quintet

ECM Records/NewArtsInt – 52:14

Dit is het laatste album van Kenny Wheeler (in september 2014

overleden) dat werd uitgebracht rond 14 januari, de dag dat hij 85 zou zijn geworden. De opnames dateren van 2013 en gebeurden in de Abbey Road Studio's in aanwezigheid van Manfred Eicher. Wheeler grijpt terug naar recent materiaal maar ook naar enkele vroege composities die een frisse aanpak krijgen (*Old Time, Nonetheless*). Hij speelt uitsluitend bugel en naar verluidt zou hij dat verkozen hebben gezien zijn toen al zwakke gestel, hoewel hij altijd en ook in deze sessie dat instrument uitstekend beheerst. Bovendien zet het de zachte lyrische toon voor de prachtige songs (ze lenen zich helemaal tot zingen). Overigens krijgen de voortreffelijke saxofonist Sulzmann en gitarist Parricelli voluit ruimte. We moesten het stellen met een promo-cd en geen verdere uitleg, noch liner notes, zodat we voortgingen op wat online gegevens en natuurlijk de muziek zelf. Die behoeft gelukkig weinig woorden, heeft ons

zeker met een goed gevoel overladen.

Bernard Lefèvre

Kenny Wheeler (bug), Stan Sulzmann (ts), John Parricelli (g), Chris Laurence (cb), Martin France (d)

Zanussi 5 Live In Coimbra

Clean Feed – 47:33

Dit is intussen alweer het vierde album van het kwintet van bassist Per Zanussi, een vertegenwoordiger van de jonge garde die de freejazzvlam brandend houdt in Noorwegen. Wat vooral opvalt is de blazerssectie, met drie saxofonisten die ook nog eens dubbelen op klarinet. Zanussi 5 is niet de enige freejazzband die in gelijke mate werkt met gecomponeerd en geïmproviseerd materiaal, en evenmin experimenteert met het incorporeren van invloeden uit populaire (zwarte) muziek, maar het opmerkelijke is dat er ook invloeden opduiken uit de moderne klassiek, zoals in de verrassende

opener *Celestial*, waarin repetitieve klarinetgolven domineren. Daarna wordt teruggekeerd naar vertrouwd terrein, met warmbloedige jazz die regelmatig knikt richting funk, afrobeat en zwaarige Latin jazz. Hier en daar verwant aan de wereld van Martin Küchen (Zanussi's broodheer in het Trespass Trio en die van Hegdal in Angles 9), al vallen de composities hier net wat lichter uit. Niettemin een plaat met veel karakter, vooral in de uitmuntende afsluiter *All Wrath*.

Guy Peters

Kjetil Møster (ts, ss, kl), Jørgen Mathisen (ts, kl), Eirik Hegdal (bs, kl), Per Zanussi (b), Gard Nilssen (d)

Zola Quartet Where we come from

Spoekhuis - Sabam 44:27

Where we come from is de meerduidige titel die het jonge Zola Quartet aan haar debuut-cd gaf. Daarmee verwijzen ze naar de jazztraditie waarbinnen ze op hun ei-

gen, respectvolle manier opereren. Beeldenstormers zijn de vier niet. Maar de titel verwijst natuurlijk ook naar de verschillende nationaliteiten van het viertal. Daarbij is de invloed van Spaanse muziek dominant, hetgeen niet verwonderlijk is aangezien de Spaanse gitarist Gonzalo Rodriguez alle composities leverde. Rodriguez wisselt opzweepende stukken waarin je een zweem flamenco herkent, af met intense ballads. Er wordt goed en gloedvol gespeeld, maar de grote aantrekkingskracht van deze cd is toch vooral de kwalitatief hoogstaande nummers. De ballads zijn daarbij de hoogtepunten. Het Zola Quartet weet mooi ruimtelijk en gedragen te spelen en eenvormigheid in de klankkleur te vermijden. Ze zijn bovendien een geweldige vehikel voor saxofonist Matthieu Robert met zijn indringende, lange melodische lijnen die show steelt.

Mischa Andriessen

Gonzalo Rodriguez (git), Matthieu Robert (s), Nicola Lancerotti (b), Didier van Uytvanck (d)

En verder nog ...

De Deense tenorsaxofonist **Jakob Dinesen** belicht op zijn nieuwste cd 'Yasmin' (Stunt Records) de meest zweele en sensuele kant van zijn instrument. Als een ware verleider pakt hij zijn publiek in, geflankeerd door o.a. pianist Darin Pantoomkomol, bassist Anders Christensen, gitarist Per Møllehøj en op een aantal nummers ook een strijkerskwartet. Een plaat voor in de late/vroege uurtjes maar die je eigenlijk op elk moment van de dag kan beluisteren. Met naast vooral eigen composities ook het in dergelijke context onvermijdelijke *Lush Life*. Voor wie de ontmoetingen tussen Ben Webster en Oscar Peterson genot verschaffen. Ook wie het meest ingetogen werk van Stan Getz of Joe Pass in huis heeft, zal hier op kicken.

In het verlengde hiervan is er 'Cinema Paradiso' (Piouet) van tenorsaxofonist **Jason Seizer**. Hij stelde een setlist samen met thema's uit films als *Vertigo*, *On The Waterfront*, *Alien* en *Cinema Paradiso*. Het verrassend eindresultaat is goed om een uurtje weg te mijmeren bij uiterst romanti-

sche en minimalistische muziek. Enkel *Jungle Beat* uit Disney's *The Jungle Book* geeft aanleiding tot een portie spannende jazz. Met een opmerkelijke rol voor pianist Pablo Held die hiermee bewijst dat hij van alle markten thuis is.

De combinatie van bas, drums en vier blazers (t, 2 ts-en, as) leidt bij componist-bassist **Noah Garabedian** en zijn sextet tot een amalgaam van Määk-verwante contrasten. De zes creëren op 'Big Butter and The Eggmen' (BJURecords) aan de lopende band spitsvondige interacties. Opvallend bij dit gezelschap is dat de volumewijzers slechts in een paar passages van uiterst links naar extreem rechts zwaaien. We horen eerder een aaneenschakeling van intens broeierige ideeën waarbij het doorbreken van bestaande codes geen prioriteit is. Met zelfs een stukje pure Stevie Wonder-funk (*Hippie Havoc*) die uitmondt in een typisch New Yorks sfeertje. Het live-potentieel ligt duidelijk zeer hoog.

Uit dezelfde hoek en op hetzelfde label (BJURecords) is er 'Cat's

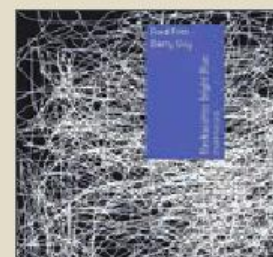
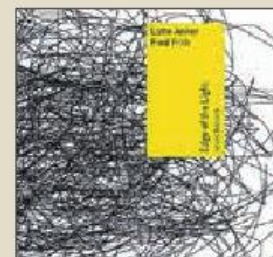
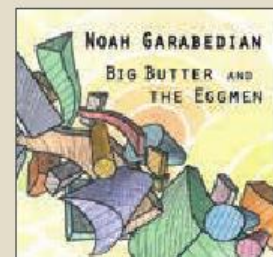

Dream' van de Pools-New Yorkse gitarist **Rafal Sarnecki**. Het is dikwijls koorddansens tussen seventies fusion en een meer hedendaags geluid. Vooral het nut van de (woordeloze) zang doet twijfels ontstaan want als gitarist en componist bewijst Sarnecki dat hij in het gezelschap van zijn kwartet wel een en ander in zijn mars heeft. Met een ster cameo van pianist Glenn Zaleski in *Ordovician Extinction*.

Bij Intakt verschenen er twee duo-cd's van gitarist **Fred Frith**. 'Edge Of Light' is het auditief verslag van zijn ontmoeting op 11 juli 2010 met saxofoniste Lotte Anker. We bevinden ons hier in de antichambre van een klankenlaboratorium. De twee tekenden patronen en ruwe schetsen uit vanwaar ze dan de grenzen van hun instrumenten aftasten. Surround krijgt hier een andere betekenis. Niet toevallig is een van

de titels *Hallucinating Angels*. Op 'Backscatter Bright Blue' gaat Frith een verbond aan met bassist Barry Guy. De titels van de stukken zijn ontleend aan de werken van poëet Robert Lax. We horen heel veel geschuifel en gepluk alsof de twee de elasticiteit van hun snaren willen uittesten en ook het geduld van sommige luisteraars kunnen we ons inbeelden. Het eerste stuk duurt twintig minuten, het laatste achtien. Daartussen krijg je nog acht korte stukjes. Alsof je in een donker filmzaaltje naar een cult horror film zit te kijken. Deze

opname dateert van 14 augustus 2007. Voor de verzamelaars.

Georges Tonla Briquet

Jazzharmonie: een inleiding

Harmonieleer is het gebied binnen de muziektheorie dat de opeenvolging van akkoorden en hun samenhang beschrijft. Men onderscheidt de zogeheten tonaal-functionele harmonie, de modaal-functionele harmonie en de atonaliteit. In deze inleiding wordt enkel de majeur tonaliteit besproken, een onderdeel van de tonaal-functionele harmonie.

De harmonieleer wordt onderverdeeld in twee hoofdonderdelen: de functionele en de niet-functionele harmonie. Functioneel wil zeggen dat er sprake is van een tonaal centrum waartoe alle akkoorden zich verhouden. Bij niet-functionele harmonie is er geen alles bepalend tonaal centrum meer.

De functionele harmonie wordt op zijn beurt onderverdeeld in tonale en modale harmonie. We spreken over tonale harmonie als het gaat over traditionele majeur en mineur toonsystemen. Modale harmonie op zijn beurt heeft betrekking op de harmonische verhoudingen binnen de modi van zowel de majeur als de mineur toonladders.

Een paar begripsbepalingen:

- Functionele harmonie: een systeem waarin melodie en harmonie zich verhouden tot een tonaal centrum (tonica, rustpunt).
- Tonale harmonie: harmoniesysteem gebaseerd op de majeur of mineur toonladder.
- Modale harmonie: harmoniesysteem gebaseerd op verschuivingen (modi) van de majeur of mineur toonladder, bijvoorbeeld Dorisch, Frygisch etc.
- Atonaliteit: de afwezigheid van een tonaal centrum. Dit betekent geenszins dat er geen andere onderlinge harmonische/melodische verbanden kunnen zijn, cf. dodecafonie.

Het nut van het begrijpen van harmonische verbanden is divers: je gaat langere harmonische progressies herkennen (horen) en je vergroot je harmonisch voorstellingsvermogen, je 'inner hearing'. Je hebt daarenboven een veel groter arsenaal aan akkoorden waaruit je bewust kunt kiezen bij het componeren en reharmoniseren, dus geen *hit or miss*, om nog maar te zwijgen van het nut van een gedegen harmonische kennis tijdens het improviseren.

De basis van de harmonieleer zijn de akkoorden; dit zijn samenklanken van drie of meer tonen. Een drieklank is een akkoord met drie noten, een septiemakkoord bestaat uit vier noten. In popmuziek worden drieklanken zeer frequent gebruikt, in jazz daarentegen zien we vrijwel uitsluitend septiemakkoorden, al dan niet met uitbreidingen (tensions).

In jazz/pop harmonie wordt gebruik gemaakt van akkoordsymbolen. De majeur toonladder dient als uitgangspunt voor de benoeming van de akkoorden. Traditioneel worden akkoorden gevormd door tertsenstapeling. Hierna volgen de meest gebruikte symbolen. Omdat er wereldwijd helaas geen uniformiteit is in de schrijfwijze van akkoordsymbolen geef ik hier nog eens de meest gebruikte, steeds in C. Voor mineur akkoorden wordt hier slechts de kleine letter "m" gegeven, zoals in Cm, maar ook in gebruik zijn Cmi, Cmin en C-.

Naam	Akkoordsymbool	Graden uit de toonladder
Drieklanken		
Majeur	C	1 – 3 – 5
Mineur	Cm	1 – b3 – 5
Verminderd	Cdim, Co	1 – b3 – b5
Overmatig	C+, C+5, C#5, Caug	1 – 3 – #5
Suspended 4	Csus4	1 – 4 – 5
Suspended 2	Csus2	1 – 2 – 5
Septiemakkoorden		
Majeur 7	Cmaj7, CΔ, CΔ7, CM7	1 – 3 – 5 – 7
Majeur 7 #5	Cmaj7(#5), CΔ(#5)	1 – 3 – #5 – 7
Majeur 6	C6	1 – 3 – 5 – 6
Dominant 7	C7, Cdom7	1 – 3 – 5 – b7
Dominant 7 #5	C+7, C7(#5), Caug7	1 – 3 – #5 – b7
Dominant 7 b5	C7 b5	1 – 3 – b5 – b7
Dominant 7 sus4	C7sus4	1 – 4 – 5 – b7
Mineur majeur7	Cm(maj7), CmΔ	1 – b3 – 5 – 7
Mineur 7	Cm7	1 – b3 – 5 – b7
Mineur 6	Cm6	1 – b3 – 5 – 6
Mineur 7 b5		
(= half verminderd)	Cm7 b5, Cø, Cø7	1 – b3 – b5 – b7
Verminderd 7	Co7, Cdim7	1 – b3 – b5 – b7

In een majeur tonaliteit onderscheiden we globaal vier categorieën akkoorden (aangezien de jazztheorie haar oorsprong heeft in de V.S. zijn veel termen in het Engels):

- I) Diatonische akkoorden (laddereigen akkoorden)
- II) Dominant 7-akkoorden
- III) Modal Interchange akkoorden (leenakkoorden)
- IV) Approach akkoorden (naderingsakkoorden)

In dit artikel wordt alleen categorie I behandeld, de diatonische akkoorden. De overige categorieën komen aan bod in een volgend artikel.

Diatonische akkoorden

Nemen we een majeur toonladder en construeren we op iedere graad een laddereigen akkoord, dan krijgen we de zgn. diatonische akkoorden. We beperken ons hier tot drieklanken en septiemakkoorden. In relatieve zin worden de verschillende trappen aangeduid met Romeinse cijfers (fig. 1). Binnen de zeven diatonische akkoorden onderscheiden we naar functie drie hoofdtrappen: tonica (I), dominant (V) en subdominant (IV). Ieder van deze drie trappen heeft een zeer grote eigenheid. De tonica drukt rust en stabiliteit uit, de dominant wil oplossen naar de tonica, het tonale centrum.

De subdominant kan worden gebruikt om rechtstreeks, of via de dominant naar de tonica te gaan. Daar waar de dominant (V) stuurt naar de tonica ervaart men bij de subdominant een verwijdering van het tonaal centrum.

LEON LHOËST

De overige diatonische akkoorden (IIIm, IIIIm, VIIm, VIIIdim) worden qua functie onderverdeeld bij de tonica, dominant of subdominant 'familie'.

Tonica (T): I, VIIm, IIIIm
Subdominant (SD): IV, IIIm
Dominant (D): V, VIIIdim

Je kunt muziekstukken 'functioneel' reharmoniseren door bijv. een tonica-akkoord te vervangen door een ander tonica-akkoord (fig. 2a = original, 2b = reharm.). Wel goed oppassen dat de nieuwe melodie/harmonie relatie niet conflicteert (meestal als een melodienoot een 1/2 stap hoger is dan een akkoordtoon).

Véél populaire muziek bestaat geheel of voor een groot gedeelte uit diatonische akkoorden: *Let it Be* (The Beatles), *Blowing in the Wind* (Bob Dylan), *Memories* (Andrew Lloyd Webber). In jazz zijn louter diatonische progressies eerder schaars. Het A-gedeelte van bijv. *Blue Moon* (Richard Rogers) is wel diatonisch (fig. 3).

Akkoordprogressies

Bij het gebruik van (diatonische) akkoordprogressies zijn de volgende basbewegingen vrij gebruikelijk.

- a) Dalende tertsen: bijv. C – Am – F – Dm
- b) Dalende kwinten: bijv. Em – Am – Dm – G – C
- c) Stijgende/dalende secunden: bijv. C – Dm – Em – F – Em – Dm – C
- d) Combinaties, bijv. C – Am – Dm – G – Em – F – G – C

Een afsluitende harmonische beweging naar de tonica heet een *cadens*. In geval van een V7 → I spreekt men van een authentieke cadens, een IV → I heet een plagale cadens.

De dominant hoofdtrap (V7) dient ter voorbereiding van de tonica (I). Reden: de bas van het V7-akkoord gaat via kwintval naar de bas van de tonica (tonale zwaartekracht). De terts van de dominant is de leidtoon van de toonladder en stijgt met 1/2 stap naar de tonica (magnetisme).

De subdominant hoofdtrap (IV) kan op zijn beurt dienen ter voorbereiding van de dominant. Dit resulteert dan in de cadens IV → V7 → I. In jazz is het gebruikelijk om de IVe trap te vervangen door de IIe, eveneens een subdominant akkoord. De progressie wordt nu IIIm7 → V7 → IImaj7, waarin de IIIm7 de functie krijgt van een vertragend min7-akkoord, analoog met het V7sus4 akkoord. De basbeweging gaat nu steeds via kwintval hetgeen de voorwaartse harmonische beweging verstevigt (fig. 4).

Omkeringen

Als er een andere noot dan de grondtoon van een akkoord in de bas staat is er sprake van een *omkering* van dat akkoord. Omkeringen van akkoorden worden genoteerd d.m.v. een schuine streep tussen het akkoord en de nieuwe basnoot, bijv. F/A. De gebruikelijke naam (uit het Engels) voor deze notatie is *'slash chord'*. Omkeringen van akkoorden zorgen voor een meer lineaire baslijn hetgeen zorgt voor meer *'forward motion'*. Een drieklank heeft twee omkeringen, een septiemakkoord drie. Ter illustratie een 8-maten zin uit *Eternal Child* van pianist/compo-

fig. 1

C Dm Em F G Am B°
I IIIm IIIIm IV V VIIm VIIo
Tonica Subdominant Dominant

Cmaj7 Dm7 Em7 Fmaj7 G7 Am7 Bm7(b5)
IImaj7 IIIm7 IIIIm7 IVmaj7 V7 VIIm7 VIIIm7b5

fig. 2a

C F C F C G C
T SD T SD T D T

fig. 2b

C Em7 Fmaj7 Em7 Dm7 Am7 Em7(b5) C
T SD T SD T D T

fig. 3

Ebmaj7 Cm7 Fm7 Bb7 Ebmaj7 Cm7 Fm7 Bb7
5 Ebmaj7 Cm7 Fm7 Bb7(sus4) Eb Ab Eb Bb7 etc.

fig. 4

Dm7 G7 Cmaj7 Dm7 G7 Cmaj7
IIIm7 V7 IImaj7 IIIm7 V7 IImaj7

fig. 5

Dm/F A7/E Cm/Eb G/D Gm/D A7/C# Fm/C 3 G/B
Gm/Bb A7 Dm

nist Chick Corea, waarin het gebruik van omkeringen resulteert in een stapsgewijs zakkende baslijn (fig. 5). De melodie werd in dit voorbeeld ritmisch sterk vereenvoudigd. Ook dient opgemerkt dat het stuk in mineur staat, en niet volledig diatonisch is: als voorbeeld van het gebruik van omkeringen is dit fragment echter zeer toepasselijk.

de
Bijloke
puur muziek

NIEUW WERK
Exclusief op liveconcert

**MARE NOSTRUM FT.
PAOLO FRESU,
RICHARD GALLIANO
& JAN LUNDGREN**

DI 31 MAART 2015 – 20:00
MUZIEKCENTRUM DE BIJLOKE GENT

RESERVEER NU: debijloke.be | 09 269 92 92

Can Women Play Jazz? [Deel 3]

Van orkestlid tot bandleider

Vrouwen en jazz? Zonder veel moeite kan iedereen uit het blote hoofd een fijn reeksje jazzzangeressen opsommen. Maar hoe zit het met de vrouwelijke instrumentalisten? Waar zijn de koninginnen van de trompet? De sirenes van de sax? Die dizzy dames achter de drums? Dit is het laatste deel van een driedelig uitstapje doorheen de geschiedenis van vrouwen in jazz.

WOII - Rosie The Riveter

Terwijl de mannen tijdens WOII aan het Europese front vochten, namen de vrouwen het dagelijkse leven in de V.S. over. Zij gingen niet alleen massaal aan de slag in de fabrieken; steeds meer vrouwelijke bigbands speelden in almaar grotere balzalen. Sommigen werden ingehuurd als solisten in de mannenorkesten. Klarinettist en bandleider Woody Herman, nam trompettiste Billie Rogers en vibrafoniste Marjorie Hays in dienst. Melba Liston speelde trombone bij het orkest

van Gerald Wilson. Jean Starr vervoegde de trompetsectie van Benny Carter. Waar tot dan toe deze bandleiders het hadden vertikt om vrouwen aan te nemen (de talloze zangeressen of een enkele componist/arrangeur als Lil Hardin of Mary Lou Williams niet te na gesproken), doorbraken deze pioniers aldus menig taboe.

Babes and Bebop

Na WO II namen de mannen echter terug hun 'rechtmatige' plaats in. Niet dat zij het per se

makkelijker hadden om nog aan werk te geraken. De tijd van de grote bands was immers gepasseerd en dat liet zich voelen. Het werd niet alleen te duur om deze grote orkesten uit te betalen, maar tegelijk had de plotse wervelwind die bebop werd genoemd er op verbazend korte tijd voor gezorgd dat bigbands of swing stoffig, oud en passé klonk. Vele vrouwen stapten uit het actieve muziekleven, stichtten een gezin of kwamen aan de kost als muzieklerares. De International Sweethearts of Rhythm, de beste aller girl bands, ging uit elkaar in 1948.

Een aantal blanke muzikantes konden nog aan de slag bij de nieuwe televisieorkesten, maar slechts enkele oudgedienden van de zwarte bigbands, zoals tenorsaxofoniste Willine Barton, slaagden erin om hun eigen combo's op te richten. Daarmee stortten deze moedige enkelingen zich met de moeder wanhoop op het moderne jazzidroom – tegen alle vooroordelen in die toen omtrent vrouwen en bebop bestonden.

Anderen ontwikkelden dan weer een commerciële '*novelty-act*' die hen toch werk kon blijven verzekeren. Zo had boogie-woogie-pianiste en zangeres Martha Davis samen met haar man, die contrabas speelde, een populair duo als Martha Davis & Spouse. Martha vertelde grappen en deelde kwinkslagen uit die ze afwisselde met virtueuze instrumentale hoogstandjes in haar beste Fats Waller-stijl. Entertainend genoeg om een groot publiek te blijven bekoren. Opvallend is dat een aantal bekende vrouwen uit de naoorlogse jazz niet uit de Verenigde Staten, maar uit Europa komt. Voorop staat natuurlijk de Britse pianiste Marian McPartland. Zij is een van de weinige vrouwen die, aan de zijde van Mary Lou Williams, te zien is op 'A Great Day in Harlem', die beroemde foto genomen in de zomer van 1958 waarop het kruim van de jazz staat afgebeeld. Margaret Marian Turner volgde een opleiding als klassieke concertpianiste aan ►►

Fotograaf: Art Kane

A Great Day in Harlem, 1958

►► de Guild Hall School of Music in Londen. Maar als het even kon, luisterde ze vol bewondering naar jazzpianisten als Teddy Wilson en Art Tatum. Tijdens de Tweede Wereldoorlog ontmoette ze de Amerikaanse Dixieland-trompettist

Jimmy McPartland, die op dat moment in Groot-Brittannië gestationeerd was. Het koppel werd op slag verliefd, trouwde in 1945 en trok na de oorlog naar de V.S. Daar raakte Marian helemaal in de ban van de bebop en van pianist Bud

Powell. Ze richtte haar eigen boptrio op (met o.a. drummer Joe Morello, die later door Dave Brubeck werd ingelijfd) en maakte steeds meer naam - als pianiste, natuurlijk, maar ook als prominente voorvechter voor de positie

en de geschiedenis van vrouwen in jazz.

Meer berucht (vooral in verzamelalbums) dan bekend is dan weer de Duitse Jutta Hipp, een schilderes die zich in de jaren veertig heruitvond als jazzpianiste. Ze had in het

begin van de jaren vijftig een van de beste moderne jazz-combo's uit het naoorlogse Duitsland. Ook de beroemde criticus Leonard Feather was vol lof. In 1955 verhuisde Jutta naar de V.S. Ze maakte een aantal opnames voor het Blue Note label, waaronder een mooi album met saxofonist Zoot Sims. Sommige critici verweten haar echter slechts een flauw doorslagje te zijn van Horace Silver, de enige échte pianoster uit de Blue Note-stal. Die angst voor afwijzing van haar mannelijke collega's begon haar tol te eisen. Hipp verdween langzaam uit het oog.

Andere blanke pianistes die hetzelfde pad als McPartland opgingen, waren Barbara Carroll en Lorraine Geller. Die laatste maakte haar debuut in een combo met Anna Mae Winburn en met tenorsaxofoniste Willene Barton, beiden voormalige collega's van Geller bij de International Sweethearts of Rhythm.

Bij de zwarte pianisten noemen we voorop Beryl Booker. Booker speelde met de extraverte bassist Slam Stewart, zong zelf, maar begeleidde lange tijd ook zangeres Dinah Washington. In 1952 leidde ze haar eigen combo in de Birdland jazzclub in New York. Rond die tijd werd een aantal opnames gemaakt waarop ook trompettist Miles Davis te horen is. In 1954 toerde Beryl door Europa met haar eigen vrouwelijk pianotrio en in Parijs maakten zij voor het Vogue platenlabel opnames met tenorsaxofonist Don Byas. Ook pianiste en vibrafoniste Terry Pollard had een uitstekende reputatie. Ze wordt vandaag nog het beste herinnerd omwille van haar samenwerking met Terry Gibbs, een andere vibrafonist. Wie op youtube zoekt, vindt een aantal mooie filmopnames van deze explosieve combinatie. Zeker doen.

Op het Hammond B3 orgel - een instrument dat eind de jaren vijftig steeds meer aan populariteit won - had je Shirley Scott. Zij was een van de meest virtuoze aller jazzorganisten en maakte een reeks erg succesvolle platen voor het Impulse! platenlabel.

Carla Bley tijdens Jazz Middelheim in augustus 1997

Blow, gal, blow!

Onder de door bop beïnvloedde saxofonisten was Elvira 'Vi' Redd misschien de meest explosieve. Ze zong met een scheurende stem à la Etta James, maar speelde vooral altsax in een bluesy, zoetzure stijl, die sommige critici aan Charlie Parker deed denken. Ze speelde samen met Max Roach, Dizzy Gillespie, Count Basie en Rahsaan Roland Kirk en toerde als bandleider door Europa, Afrika en Japan.

Tromboniste Melba Liston werd, zoals we eerder vermeldden, in 1943 lid van het orkest van Gerald Wilson. Daar speelde ze aan de zijde van o.a. saxofonist Dexter Gordon. Zij heeft een opvallend rijk gevulde carrière gekend, want later zien we haar opnieuw opduiken bij de orkesten van Count Basie, Dizzy Gillespie, Billie Holiday, Art Blakey en Quincy Jones. Vanaf 1960 begon zij ook samen te werken met pianist Randy Weston. Liston maakte bijvoorbeeld de arrangementen op *Uhuru Afrika Freedom Africa*, een album dat nog steeds een van de hoogtepunten blijft uit de discografie van Weston. Een discografie, trouwens, die al even uitgebreid is als de man groot. Liston bleef een graag geziene gast bij een groot aantal artiesten zoals Charles Mingus, Duke Ellington, Milt Jackson, Clark Terry, Dinah Washington of Johnny Griffin. Ze schreef daarnaast ook arrangementen voor soulartiesten op de Motown en Stax platenlabels, en je kan haar horen op albums van Ray Charles, Diana Ross en vele anderen.

Clara Bryant speelde trompet in verschillende high school bands vooraleer ze in de vroege jaren veertig op tournee trok met de Prairie View Co-Eds, een vrouwenorkest uit Texas. Ze was ook voor korte tijd lid van The Sweethearts of Rhythm en van The Black Queens, een andere zwarte all-girl band. Ze geraakte net als zovelen in de ban van de moderne bebop en ze werd de enige vrouwelijke trompettist die ooit met Charlie Parker, die oerkracht van de bop, op het podium stond. In 1957 maakte

ze een album, *Gal with a Horn*. Later werd ze de eerste zwarte vrouw die jazz speelde achter het Ijzeren Gordijn – op uitnodiging van Mikhail Gorbachev.

Free Women

Vanaf de jaren zestig laten vrouwen overal ter wereld steeds meer van zich horen. Vaak in sociaal geëngageerde free jazz. Zoals de geschiedenis ons heeft geleerd was ook voor deze generatie vrouwen de piano nog steeds hét geliefkoosde instrument, maar daar kwam steeds meer verandering in. En, net zoals de grote Mary Lou Williams, zijn deze pianisten niet alleen uitvoerders, maar ook componisten, bandleiders en arrangeurs.

We eindigen dit al te korte overzicht met twee bandleiders die vooral vanaf de jaren zestig internationale aandacht opeisen: Carla Bley en Toshiko Akiyoshi.

Carla groeide op in een muzikale familie in Californië en zat al op vierjarige leeftijd aan de piano. Als tiener trekt ze naar New York, waar ze aan kost komt als sigarettenverkoopster in de jazzclub Birdland. Daar zat ze op de eerste

rij tijdens de concerten en ontmoet ze haar eerste man Paul Bley, zelf een aanstormende jazzpianist. De twee zijn slechts twee jaar getrouwd geweest, maar de familienaam is gebleven. Langzaam krijgt de jazzwereld lucht van haar compositorische talent.

Vanaf de jaren zestig laten vrouwen overal ter wereld steeds meer van zich horen.

George Russell, Jimmy Giuffrè en Paul Bley nemen allen stukken van Carla op. In 1964 werd ze een spilfiguur in de *'October Revolution in Jazz'*, een reeks concerten georganiseerd door de Jazz Composers Guild waarvoor Carla met Michael Mantler een bigband oprichtte. Dit orkest, The Jazz Composer's Orchestra, oriënteerde zich in de avant-garde en werkte samen met Cecil Taylor, Don Cherry, Pharoah Sanders en vele anderen... Om hun muziek aan de man te kunnen brengen, richtte het koppel een eigen platenlabel

op. Een van de eerste albums wordt *Escalator over The Hill*, een heuse jazzopera van de hand van Carla. Ze werkte in haar lange carrière samen met grote namen uit de jazz (ze was bijvoorbeeld een van de terugkerende arrangeurs van Charlie Hadens Liberation Music Orchestra) maar ook met popartiesten als Jack Bruce, Linda Ronstadt of met Nick Mason, de drummer van Pink Floyd. De laatste jaren speelt ze vooral met haar huidige partner, bassist Steve Swallow en wordt ze bedolven onder allerhande prijzen en awards. Dit jaar zal ze

de *'Jazz Master Award'* van de *'Nationale Endowment of the Arts'* in ontvangst mogen nemen.

Toshiko Akiyoshi ten slotte kwam voor het eerst met jazz in contact toen haar thuisland Japan na WOII door deze muziek werd overspoeld. Hoewel ze zelf een klassieke opleiding had genoten, werd ze fan van Teddy Wilson en Art Tatum en leerde zichzelf jazz spelen - op het gehoor en niet gehinderd door enige kennis van het genre. In 1953 maakte ze in Tokyo haar platendebut voor Norman Granz. Ze trouwde met

saxofonist Charlie Mariano in 1959. Samen maakten zij opnames voor het Candid label. Tijdens de jaren zestig trad ze op in New York en Japan, niet zelden met de bands van Charlie Mingus. In 1967 vond haar debuut plaats als bandleider/componiste in Town Hall in New York. In '69 hertrouwde ze met saxofonist/fluitist Lew Tabackin. Samen richtten ze een bigband op die meteen als een van de meest interessante en opwindende uit de jazz werd beschouwd. Van dan af werd de Akiyoshi/Tabackin bigband haar instrument en ging ze ook steeds meer haar Japanse roots in haar muziek verwerken.

We beperkten ons in dit korte overzicht node tot slechts een handvol voorbeelden. Je kan nog talloze pianisten aan deze opsomming toevoegen: Alice Coltrane, Amina Claudine Myers, Joanne Brackeen, Jane Ira Bloom, Geri Allen, ...

Om nog maar van alle andere instrumentalisten van de jongste generatie, in binnen- en buitenland, te zwijgen. Maar dat is weer voor een ander hoofdstuk.

Samengesteld door
Frederik Goossens

Toshiko Akiyoshi tijdens KLARA in het paleis, Bozar Brussel in 2006

Melanie De Biasio wint Europese muziekprijs EBBA

Elk jaar deelt de Europese Commissie de EBBA's uit aan Europese artiesten die het goed doen over de grenzen heen. Naast Melanie De Biasio vielen ook Hozier (Ierland), MØ (Denemarken), Indila (Frankrijk), Milky Chance (Duitsland), The Common Linnets (Nederland), Todd Terje (Noorwegen), Tove Lo (Zweden), John Newman (VK) en Klangkarussell (Oostenrijk) in de prijzen. Melanie De Biasio treedt met deze award in de voetsporen van onder andere Adele en Emeli Sandé. Ook Gabriel Rios en Stromae kregen eerder al een EBBA mee naar huis.

Crowdfundingprojecten gestart

Zoals aangekondigd in de vorige Jazzmozaïek ondersteunen Gent Jazz Festival/Jazz Middelheim en JazzLab Series dit voorjaar enkele crowdfundingprojecten:

KABAS trekt begin april de studio in voor een nieuw album. Dit jong Jazzkwartet hanteert een creatieve benadering van de klassieke rolverdeling en laat zich beïnvloeden door het moment zelf. Samen dragen ze bij aan een vluchtig werk waarin de ontmoeting tussen rede en waanzin voor structuur zorgt. Geïntregeerd? Bestel nu alvast uw plaat via hun crowdfundingplatform op Voordekunst.nl.

Ruben Machtelinckx en Thomas Jillings vormen samen **Linus**, een opmerkelijk duo dat composities vlot combineert met vrije improvisatie. Zij nodigen twee muzikale verwanten uit; Oyvind Skarbo (Noorwegen) op drums en Frederik Leroux op gitaren en banjo. Het kwartet zal een week werken rond composities van Ruben en Thomas en deze verweven met vrije impro-

visatie. Het resultaat zal opgenomen worden op een nieuw album. Linus lanceert hun crowdfundingproject op kisskissbankbank.com.

Skordatura Punkjazz Ensemble is elektronisch, rauw en ongeschoren, kregelig van aard maar met een diepgang die menig trog verraadt. Muziek, geschreven door henzelf, reeds sporen verdiend en nagelaten, en steeds op zoek naar plaats voor meer. Muziek als hekeling en heling van het oneindig aantal voorgeschreven subgenres en de voorvechters ervan, zonder de voorvaders te niet te doen, jazz als verdoofd in oren van improvisatie en experiment met aandacht voor het onwezenlijke. Hun debuut, getiteld *How to chase a minute in one second*, verscheen op 14 februari 2014. Voor het vervolg lanceren ze op 27 maart hun crowdfunding project op Indiegogo.

Meer informatie over alle projecten kan je vinden op www.jazzlabseries.be.

KABAS

Foto: © Liese Lattrez

For demanding bass players

- * Transparent reproduction
- * Light weight cabinets & combos
- * High end class-D amplifiers
- * For electric & double bass
- * Excellent service
- * Made in The Netherlands

www.hevos.nl
info@hevos.nl

50 jaar Honky Tonk

Dit jaar kan je in Jazz Centrum Vlaanderen in Dendermonde ook terecht voor een mooi en nostalgisch fotografisch overzicht van 50 jaar Honky Tonk. 'Den Bunker', zoals de beroemde jazzclub er in de volksmond wordt genoemd, werd in 1965 opgericht en is daarmee één van de oudste nog bestaande clubs in België. Doorheen de jaren brachten zij het beste uit New Orleans en ver daarbuiten naar de Denderstad: van George Lewis over Fats Domino tot Dr. John, Ray Charles en Chuck Berry. Je kan het allemaal opnieuw gaan zien en beleven op deze tentoonstelling.

Bas Bulteel wint KLARA muziekprijs

Jazzpianist Bas Bulteel viel afgelopen weekend in de prijzen met zijn cd *Coming Home*. Bas Bulteel Trio won in de categorie jazz. De jury was lovend. "Pianist Bas Bulteel liet zich voor zijn debuut *Coming Home* omringen door meer muzikaal kruim, met name contrabassist Bart Denolf en drummer Bruno Castellucci. Het werd een ode aan het traditionele pianotrio, maar met een onmiskenbare eigen sound. Het resultaat is een boeiende en kleurrijke plaat die vooral verrast door haar eenvoud en opvalt door Bulteel's eigen composities. Deze plaat fonkelt in alle bescheidenheid." Bas Bulteel had niet verwacht dat hij in de prijzen zou vallen. "Met deze prijs krijg ik nu wat nationale erkenning voor mijn werk. Er is geen geld aan de prijs verbonden, het gaat meer om prestige. Ik merk dat het toch wel wat losmaakt", aldus Bulteel.

WIN WIN WIN JAZZ een film van Ken Burns

Jazz, de documentaire van Ken Burns, is een ode aan een unieke Amerikaanse kunstvorm en aan de mensen die het speelden. Een meeslepend overzicht van de Amerikaanse jazzgeschiedenis, met ruime aandacht voor alle stijlen in de jazz én voor de sociale en culturele verhoudingen in de 20e eeuw. Miles Davis, Louis Armstrong, John Coltrane, Duke Ellington, Charlie Parker en Dizzy Gillespie, dat zijn de illustere namen die de geschiedenis van de jazz schrijven. Burns begint bij het begin in New Orleans om vervolgens de hele jazz geschiedenis te traceren; van Dixieland tot avant-garde, van de oost- naar de westkust, van voorspelbare ensembles tot volledige improvisatie. Jazz wil de kijker deze grootse, unieke Amerikaanse kunstvorm opnieuw doen ontdekken. Het verhaal wordt verteld in tien delen, en duurt 19 uur. De serie toont de kijker een blik achter de schermen. Jazz als sociaal element in de Amerikaanse samenleving. Het is duidelijk dat Burns jazz in een historisch perspectief benadert, wat de dvd's fantastisch maakt als naslagwerk of voor de beginnende jazzliefhebber. Als grote fan blijf je iets op je honger zitten wat de laatste decennia betreft, maar kan je niettemin genieten van de anekdotes over de grootheden van de jazz.

B-Motion geeft 4 dvd-boxen van de serie weg. Om kans te maken stuur je voor 20 maart het antwoord op de wedstrijdvraag naar redactie@jazzmozaiek.be met als onderwerp BURNS. Vermeld hierbij je naam, adres & mailadres.

Wedstrijdvraag:

Wat is de naam van de vijfde aflevering in Ken Burns' documentaire reeks?

TIP: surf naar www.docudvd.nl voor meer info.

30CC

JAZZ & WORLD

DO 12.03.15 | 20.00 U | 30CC/WAGEHUYS
TRIPLE BILL: NEO-CLASSICAL EXTRAVAGANZA
Carlos Cipa + Maarten Vos + Greg Haines + Amber Docters van Leeuwen & Ruben Samama

DO 19.03.15 | 20.00 U | 30CC/SCHOUWBURG
TINEKE POSTMA & GREG OSBY vs PLAISTOW
Twee saxofonisten met een eigen aanpak vs de grote muzikale ontdekking uit Zwitserland.

LEUVEN
DE
JAZZ

ZA 21.03.15 | 20.00 U | 30CC/SCHOUWBURG
JEF NEVE SOLO + AARON PARKS QUARTET
Twee keer prachtige pianomuziek: Jef Neve solo, Aaron Parks brengt topmuzikanten mee.

LEUVEN
DE
JAZZ

WO 01.04.15 | 20.00 U | 30CC/PREDIKHERENKERK
CATRIN FINCH EN SECKOU KEITA
Een ontmoeting van culturen waarbij de harp en de kora moeiteloos in elkaar overvloeien.

WWW.30CC.BE - 016 300 900 - 30CC/TICKETBALIE, DIESTSESTRAAT 49, LEUVEN

**Klarinettist
Buddy DeFranco**

Buddy DeFranco, één van de meest virtuoze klarinettisten in de jazzgeschiedenis is woensdag 24 december overleden op 91-jarige leeftijd. *'Klarinet spelen in een bigband, of met*

een moderne ritmesectie vraagt veel energie. Dat kost je wel 20 jaar van je leven.' zei Buddy DeFranco ooit. DeFranco was de man die de klarinet introduceerde in de bebop. Hij bewees dat dit instrument uitermate geschikt was om de finesse en de buitengewone techniciteit die bebop vereist de baas te

kunnen. In 2006 mocht hij de NEA Jazz Masters Award in ontvangst nemen voor zijn carrière. DeFranco bouwde een aanzienlijk oeuvre op en is te horen op meer dan 120 platen met grootheden als Art Tatum, Tal Farlow, Billie Holiday, Nat King Cole, Charlie Parker, Dizzy Gillespie, Stan Getz, Lenny Tristano, Art Blakey, Frank Sinatra en Oscar Peterson.

Buddy DeFranco

**Eresaluut aan
Tsjok De Clercq**

Terwijl iedereen lag te bekomen van een al of niet baldadige oudejaarsavond, sijpelde het droeve nieuws langs de sociale media de wereld in: saxofonist Jacques 'Tsjok' De Clercq (69) is overleden. Voor mij – jarenlang trouwe vrijwilliger bij Hot Club de Gand – is dit een stuk stedelijke muziekgeschiedenis waar we afscheid van moeten nemen. De sappige oneliners, de ruige moppen, maar vooral de encyclopedische kennis en prachtig beeldende verhalen over het Gent van zijn jeugd. Toen de Hot Club dreigde te moeten sluiten, stond hij vooraan in de gelederen om zijn onvrede uit te schreeuwen. Woensdag 14 januari 2015 was diezelfde jazzbar het decor voor een welverdiend eresaluut:

een schare collega-muzikanten jamde als nagedachtenis de planken uit het podium waar de man zelf bijna wekelijks het beste van zichzelf gaf. De woensdagnachten zullen er een stuk stiller op worden.
Pauwel De Wilde

**Walter Masselis
Oprichter van
De Muze overleden**

Het café De Muze in Antwerpen verloor op 21 januari één van haar bezielers en oprich-

ters Walter Masselis. Masselis opende in 1964 samen met Tone Pauwels Café De Muze. Het café stond snel bekend als hét muziekcafé van Antwerpen. Ferre Grignard, zanger van de song *Ring Ring I've Got To Swing*, werd met zijn wekelijkse optredens jarenlang het uithangbord. In 1967 liet Masselis zijn zaak over aan Jan van den Braak die de Muze al 48 jaar runt. Massalis maakte na zijn caféleven naam als kunstenaar in zijn geboortestad Kortrijk. Het is daar dat hij in januari de strijd tegen kanker verloor.

Jacques 'Tsjok' De Clercq

**Trompetist Clark Terry
overleden**

Op maandag 23 februari overleed de Amerikaanse jazztrompettist Clark Terry. Hij werd in 1920 geboren in Missouri en begon reeds op vroege leeftijd trompet te spelen. In de tweede wereldoorlog speelde hij in de US Navy band en hij ontpopte zich tot één van de meest gerespecteerde jazztrompettisten ter wereld. Hij maakte deel uit van twee van de beroemdste jazzorkesten, die van Count Basie en Duke Ellington. Terry speelde met de grootste namen uit de muziekwereld, zoals Billie Holiday, Ella Fitzgerald, Thelonious Monk, Sonny Rollins, Ray Charles en Quincy Jones. In de jaren zestig vond je hem op het podium met die 'god van de trompet', Louis Armstrong. Hij kreeg tijdens zijn loopbaan meer dan 250 prijzen en werkte mee aan maar liefst 900 opnames. Later concentreerde hij zich vooral op het opleiden van conservatoriumstudenten.

i277
JazzFlits

JAZZFLITS
verschijnt twintig
keer per jaar met
nieuws
platenrecensies
concertverslagen
boekbesprekingen

WWW.JAZZFLITS.NL

De Jazzlezer

Het heilige vuur van de 80-jarige

Bert Vuijsje - www.bebopbusiness.com

De Nederlandse jazzbibliotheek munt langzamerhand uit in de levensbeschrijvingen van twee muzikantencategorieën: de zangeressen en de drummers. De grote drie van het jazzvocaal, Rita Reys, Greetje Kaufeld en Ann Burton, hebben allen hun boek: *Lady Jazz* (2004), *Was für Tage... Die Memoiren* (2006) en *Blue Burton* (1999).

Bij de drummers wordt dezer dagen ook een belangrijke trilogie voltooid. Na *De wereld als trommel - Het levensverhaal van Han Bennink* (2009) en *Révocation* (2010) van Pierre Courbois verschijnt nu de biografie van John Engels, in de aanloop naar zijn 80ste verjaardag op 13 mei, onder de titel *Hé vogel, wanneer spelen we weer?*.

Dat motto is het vaste antwoord van de drummer als hem wordt gevraagd wanneer hij eindelijk met pensioen gaat. Het is tegelijk het leidmotief van het boek, want John Engels is een wonderbaarlijk voorbeeld van een jazzmuzikant die tot op hoge leeftijd even gedreven als creatief blijft. Hij spreekt zelf het slotwoord dat alles samenvat: *"Ik heb nog zeker vijf levens nodig om alle muziek te spelen die nog in mijn hoofd zit. Ik kan mij niet voorstellen dat ik op een dag zeg: 'Nu ga ik met pensioen, ik speel niet meer. Zolang het heilige vuur er nog is, ga ik door'."*

De auteur Jeroen de Valk schreef eerder biografieën van Chet Baker en Ben Webster, die ook internationaal erkenning kregen. Met John Engels had hij voor het eerst een nog levende hoofdpersoon, en dat bracht zijn eigen problemen met zich mee. De Valk vertelt in de inleiding: *"De gesprekken verliepen niet zonder strubbelingen. John praat graag en veel, maar ongaarne in de min of meer formele setting van een inter-*

view. Eigenlijk, zei John bij herhaling, zou er een soort vertaalmachine moeten bestaan: ik vraag, John antwoordt met zijn brushes en de computer zet het antwoord om in woorden. Want met zijn vegertjes is Johns boodschap altijd glashelder."

Jeroen de Valk:

Hé vogel, wanneer spelen we weer? - Biografie van John Engels.
Uitgeverij Van Gennep, Amsterdam
€ 14,95
ISBN 978 94 616 43643

Des te meer bewondering verdient de biografie, die uit het gesproken woord van John Engels soepel leesbare verhalen heeft gecomponeerd, die niet alleen een boeiend tijdsbeeld schetsen maar ook inzicht bieden in doorgaans moeilijk grijpbare muzikale processen. Alle fasen uit zijn lange loopbaan worden helder in beeld gebracht: het begin met Pia Beck, de glorie van de Diamond Five in de Amsterdamse Sheherazade, de

tumultueuze jaren van Boy's Big Band, het grote succes met het Louis van Dijk-trio, de hoogtepunten met Chet Baker, en zijn recente nieuwe start met het Barnicle Bill Trio.

Naast zijn gesprekken met John Engels heeft Jeroen de Valk zorgvuldig historisch onderzoek verricht, waardoor het manco van veel *'oral history'* is vermeden: feitelijke onjuistheden als gevolg van het slordige of slechte geheugen van de hoofdpersoon. En hij laat ook belangrijke mensen om John Engels heen aan het woord: zijn zuster Truus, zijn vrouw Liz, collega-musici zoals Louis van Dijk, Jacques Schols, Benjamin Herman, Fay Claassen en Mark Haanstra, en de collega-drummers Pierre Courbois en Eric Ineke.

Twee citaten van die laatsten tot besluit.

Pierre Courbois: *"Ik nam het slagwerk aanvankelijk niet zo serieus. Mede dankzij John Engels ben ik er werk van gaan maken. Ik dacht eerst dat het slagwerk een typisch ritme-instrument was. Door de solo's van John, de accenten die hij plaatst en zijn melodische ondersteuning van de thema's, werd mij duidelijk dat het slagwerk net zo goed een melodie-instrument is. Drummen werd in één klap veel interessanter."*

Eric Ineke: *"John swingt altijd en heeft een lekkere, 'easy' manier van fraseren. Het komt zo organisch over. De sticks en de brushes zijn verlengstukken van zijn lichaam. Hij zoekt altijd de interactie en wordt ongedurig als er niets gebeurt. Als niemand iets doet, doet hij zelf wel iets om voor leven in de brouwerij te zorgen. Hij heeft voor zichzelf een soort vrijheid ontwikkeld omdat hij erop vertrouwt dat die beat er toch wel is. Het belangrijkste wat ik van John leerde, was: speel met overtuiging. Speel altijd met tweehonderd procent, dat roept hij nog steeds."*

JAZZGITAARSTAGE 2015 met RONI BEN-HUR

In april verwelkomt Muziekmozaïek opnieuw Roni Ben-Hur, de Amerikaanse jazzgitarist met Israëlische roots. Roni is wereldwijd bekend, niet alleen om zijn muziek maar ook om de manier waarop hij andere gitaristen wegwijs maakt in de wereld van de jazz. Tijdens de Jazzgitaarstage 2015 zal Roni de deelnemers meenemen in de wereld van bossa nova, met de focus op de typische ritmische begeleiding en improvisatie.

Wanneer: vrijdag 10 april van 19 tot 21.30 uur
zaterdag 11 april van 14 tot 17 uur
zondag 12 april van 14 tot 17 uur
Waar: Muziekatelier, Fraterstraat 212 te Merelbeke.
Er is voldoende parkeerruimte voorzien.
Kostprijs: 100,- euro (abonnees van Jazzmozaïek betalen slechts 85,- euro)

Inschrijven: via pablo.smet@muzmoz.be met vermelding 'Jazzgitaarstage Roni Ben-Hur 2015'.
Inschrijven kan door storting van het juiste bedrag op rekeningnummer BE22 7340 0644 4647 van Muziekmozaïek vzw, Wijngaardstraat 5, 1755 Gooik. Met vermelding: 'Jazzgitaarstage Roni Ben-Hur 2015'.
Opgelet: Het aantal inschrijvingen is beperkt. Een kleine versterker én een gitaar zijn onontbeerlijk om de lessen bij te wonen. Mis deze buitenkans niet!

Mischa Andriessen

foto: © Felix Kockstar

In zijn hoestekst bij organist Larry Young's *Unity* sprak Nat Hentoff zijn bewonderende verbazing uit over saxofonist Joe Henderson. Hij haalde met zijn solo in *Softly as a Morning Sunrise* veel meer uit dat niemendallerige nummer dan je zou denken dat erin zat. Van weinig wat meer maken en in de beste gevallen veel, ik ben er steeds meer van overtuigd dat uitgerend dat een essentie van jazz is. Althans was, want is dat nog altijd zo?

In vergelijking met vroeger hechten de huidige jazzmusici denklijk meer belang aan een goede compositie. Ze begrijpen beter het belang van een hecht groepsgeluid zodat ze niet meer als een bijeengeraapt zootje solisten klinken. Zijn er nog drummers die, zoals Peter Buwalda in zijn roman *Bonita Avenue* Philly Joe Jones typeerde, te keer gaan als een muzikale terrorist?

Ik hoor ze nog zelden, de zo in het moment opgaande alles en iedereen overstemmende slagwerkers, en begrijp me niet verkeerd dat is natuurlijk winst. Zeker op lange termijn, want ik blijf optimistisch gestemd over de toekomst van jazz, maar nu bekruipt me toch het gevoel dat er met wat gewonnen is ook iets belangrijks verloren is gegaan.

Ik moet toegeven dat ik de laatste tijd bij optredens van jonge, met name Nederlandse jazzmusici, niet zelden het idee kreeg dat ik net zo goed de cd had kunnen opzetten. Dat ik, lullig gezegd, evengoed had kunnen thuisblijven. Die cd's zijn prima of zelfs uitstekend, daar niet van, maar live verwacht ik, niet per se meer of beter, maar wel iets anders, iets dat niet van tevoren is uitgedacht, maar ter plaatse ontstaat.

Dat is toch waar jazz om draait? In het moment zijn, improviseren. Hoe verhouden dat toegenomen bewustzijn van vorm en balans zich tot het grillige en onvoorspelbare van de improvisatie? Ik denk even aan koken, is het nog improviseren wanneer iemand zegt: "ik flans wat in elkaar met *St Jacobsschelpen*, *Pata Negra* en een ele-

gante *Savennières*?" De geïmproviseerde maaltijden die ik me kan heugen waren juist samengesteld uit soms bizarre ingrediënten. Weten wat de situatie vraagt, hoe je met geenszins optimale middelen iets kan maken dat mooi is en beklijft – het zijn de broze bouwstenen van jazz. Het is goed dat er naar een andersoortige fundering wordt gezocht, maar wat zou het fijn

Joe Henderson

zijn wanneer dit niet ten koste gaat van het esprit van jazz, van zijn flexibiliteit en inlevingsvermogen.

De kunst van het iets van niets maken, muziek als alchemie. Even ongenueanceerd gesteld: ik hoor dat in Nederland momenteel te weinig. Is dat de klaagzang van een ouder wordende man? Wellicht, maar ik weet zeker dat ik niet naar 1966, het jaar waarin Hentoff zijn wijze woorden schreef,

terug verlang. Dat zou ook vreemd zijn, want ik bestond toen nog niet eens. Laat het maar een jeremiade zijn in een tijd waarin een groot deel van het Nederlandse subsidiegeld naar jong talent gaat, talent dat ter rechtvaardiging van de investering automatisch toptalent moet heten. Geen twijfel mogelijk dat die jonge gasten getalenteerd zijn, maar er is toch ook nog werk aan de winkel? Houdt de fantasie wel gelijke tred met hun vaardigheid? Samenspel, interactie, en ja, de gedrevenheid om echt te improviseren en daarmee de moed om ook te kunnen mislukken, het risico te nemen en te aanvaarden dat niets niets blijft. Wat weerloos geluid waarvan het maar goed is dat het meteen in de lucht vervliegt.

Onlangs recenseerde ik een concert van Gideon van Gelder. Met *Lighthouse* leverde hij een prachtplaat af en ook het optreden was prima. Ik vertelde hem na afloop dat er voor mij ook nog wel iets ontbrak: gekheid, onvoorspelbaarheid, de drang verder in het diepe duister af te dwalen. In mijn recensie schreef ik dat Sem van Gelder, eigenaar van een van de laatste overgebleven jazzplatenzaken in Nederland, en vader van die twee Nederlandse toptalenten Gideon en Ben van Gelder, wel zo'n vreemde, onnavolgbare, tastende plaat in huis zou hebben.

Ik weet niet meer of ik ze daar bij Swing Master kocht of elders, de platen *Trying to Make Heaven My Home* van Billy Harper en *Blues and the Soulful Truth* van Leon Thomas. Als ik de jonge musici iets mag toewensen, is het dat ze al hun technisch vernuft, hun smaak, eloquentie en

hun vermogen namens een ander te denken behouden, maar dat ze af en toe zo maf doen als Leon Thomas in *China Doll* en dat ze hun noten met eenzelfde intensiteit kunnen spelen als Harper in *Love on the Sudan*. Het is alsof Harper een gevallen kastanje of wat dan ook oppakt en van alle kanten bekijkt, en dan met het gevoel alsof dat niemendallerige ding dat hij in handen heeft, de essentie van het leven is en daar heeft hij volkomen gelijk in.

JAZZ in ROMA

in RATA PLAN

- VR 13 MAART - CD-VOORSTELLING

AVISHAI COHEN TRIO: FROM DARKNESS

AVISHAI COHEN (BAS), NITAI HERSHKOVITS (PIANO) EN DANIEL DOR (DRUMS)

- WO 25 MAART - CD-VOORSTELLING

SAVINA YANNATOU & PRIMAVERA EN SALONICO: ATTIKOS

SAVINA YANNATOU (ZANG), KOSTAS VOMVOLOS (QANUN, ACCORDEON), KYRIAKOS GOUVENTAS (VIOOL), HARRIS LAMBRAKIS (RIETFLUIT), YANNIS ALEXANDRIS (OUD, GITAAR, TAMBOURA), MICHALIS SIGANIDIS (CONTRABAS) EN KOSTAS THEODOROU (PERCUSSIE)

- DO 2 APRIL

ENRICO PIERANUNZI, BERT JORIS & BRUSSELS JAZZ ORCHESTRA: THE MUSIC OF ENRICO PIERANUNZI

BRUSSELS JAZZ ORCHESTRA O.L.V. FRANK VAGANÉE MET BERT JORIS (TROMPET, ARRANGEMENTEN) EN ENRICO PIERANUNZI (PIANO, COMPOSITIES)

- WO 6 MEI

GARY PEACOCK/MARC COPLAND/ JOEY BARON

GARY PEACOCK (BAS), MARC COPLAND (PIANO) EN JOEY BARON (DRUMS)

- ZA 16 MEI - DOUBLE BILL

PHRONESIS + ROBIN VERHEYEN NY QUARTET

IVO NEAME (PIANO), JASPER HØIBY (BAS) EN ANTON EGER (DRUMS), ROBIN VERHEYEN (SOPRAANSAX), RUSS JOHNSON (TROMPET), DREW GRESS (CONTRABAS) EN JEFF DAVIS (DRUMS)

- CONCERTTIPS:

7 MAART **GISELA JOÃO**
18 MAART **BETTIE LAVETTE: WORTHY**
16 APRIL **BUENA VISTA SOCIAL CLUB@ PRESENTS:
ELIADES OCHOA**
24 MEI **MESHALL NDEGECELLO**

- DO 12 MAART - JAZZLAB SERIES

JEAN-PAUL ESTIÉVENART TRIO

JEAN-PAUL ESTIÉVENART (TROMPET), SAM GERSTMANS (CONTRABAS) EN ANTOINE PIERRE (DRUMS)

- VR 27 MAART - CD-VOORSTELLING

NORDMANN: ALARM!

EDMUND LAURET (GITAAR), MATTIAS DECKRAENE (SAX), DRIES GEUSENS (BAS) EN ELIAS DEVOLDERE (DRUM)

- WO 1 APRIL - CD-VOORSTELLING

HAMSTER AXIS OF THE ONE CLICK PANTHER AND MAURO PAWLOWSKI PLAY THE PETER HOUBEN SONGBOOK - INSATIABLE

BRAM WEIJTERS (PIANO), JANOS BRUNEEL (CONTRABAS), LANDER VAN DEN NOORTGATE (ALTSAX), ANDREW CLAES (TENORSAX), FREDERIK MEULYZER (DRUMS) EN MAURO PAWLOWSKI (GITAAR, ZANG) MET DE STEUN VAN CC LUCHTBAL

- DO 2 APRIL

GEBRUIKSAANWIJZING DER LYRIEK DOOR TOM VAN BAUWEL & BEN SLUIJS

TOM VAN BAUWEL (SPEL) EN BEN SLUIJS (MUZIEK), PAUL VAN OSTAIJEN (TEKST)

- VR 17 APRIL - DOUBLE BILL - JAZZLAB SERIES

LINUS & SKARBO/LEROUX + BLONDIAU/PEETERS

RUBEN MACHTELINCKX (BARITONGITAAR), THOMAS JILLINGS (SAX), ØYVIND SKARBØ (DRUMS) EN FREDERIK LEROUX (GITAAR, BANJO)

- DO 30 APRIL - PREMIÈRE - JAZZLAB SERIES

YVES PEETERS GUMBO: THE BIG EASY REVISITED

FRANÇOIS VAIANA (ZANG), NICOLAS KUMMERT (TENORSAXOFOON, ZANG), THOMAS DE PRINS (PIANO, WURLITZER), FREDERIK LEROUX (GITAAR), NICOLAS THYS (BASGITAAR, ZANG) EN YVES PEETERS (DRUMS, PERCUSSIE) - MET DE STEUN VAN RATAPLAN

- DI 12 MEI

BREATHING #20 STUDENTEN JAZZ CONSERVATORIUM ANTWERPEN O.L.V. KURT VAN HERCK

MANON GÖGÖS (SAX), QUENTIN STOKART (GITAAR), ANNELEEN BOEHME (BAS) EN SIMON RAMAN (DRUMS)

- WO 20 MEI

BRAM WEIJTERS QUARTET

BRAM WEIJTERS (PIANO), CARLO NARDOZZA (TROMPET), PIET VERBIST (BAS) EN LIONEL BEUVENS (DRUMS)

- DI 12 MEI, DI 19 MEI, WO 20 MEI & DI 26 MEI

JAZZCLASS SERIES: DE BELGISCHE JAZZ DOORLICHT

IN VIER AVONDEN MAAKT FREDERIK GOOSSENS IEDEREEN WEGWIJS IN DE GEHEIMEN EN DE TALENTEN VAN DE BELGISCHE JAZZSCENE VAN DE JAREN 1920 TOT NU.

CHECK ONZE WEBSITES VOOR HET VOLLEDIGE JAZZPROGRAMMA

DE ROMA: TURNHOUTSEBAAN 286, 2140 BORGERHOUT • RATAPLAN: WIJNEGEMSTRAAT 27, 2140 BORGERHOUT
INFO & TICKETS: WWW.DEROMA.BE - WWW.RATAPLANVZW.BE + TICKETBALIE: TURNHOUTSEBAAN 327, 2140 BORGERHOUT - 03 292 97 40
+ JAZZMUZIEKWINKEL MARK SOUND, WOLSTRAAT 6, 2000 ANTWERPEN + FNAC-WINKELS

CULT UUR PLAT FORM MOTIVES FOR JAZZ

SINDS 1997

PRESENTEERT

ZA 07/03

JEF NEVE SOLO

Academiezaal SINT-TRUIDEN

ZA 14/03

**JEAN-PAUL ESTIÉVENART
TRIO**

C-mine cultuurcentrum GENK

WO 18/03

RAFT feat. JAN NIHOUL

CC De Kimpel BILZEN

VR 20/03

**SAXCONNECTION feat.
DICK OATTS & GARY
SMULYAN**

CC Muze HEUSDEN-ZOLDER

DO 26/03

ERIC BOEREN QUINTET

JazzCase Dommelhof NEERPELT

DO 16/04

**JOHN ENGELS 80 ! THE
RUBY FIVE**

JazzCase Dommelhof NEERPELT

WO 22/04

**CYCLOP MAX & FRANK
VAGANÉE KWARTET**

C-mine cultuurcentrum GENK

DO 23/04

MICHEL BISCEGLIA TRIO

JazzCase Dommelhof NEERPELT

DI 05/05

TUTU PUOANE SEXTET

C-mine cultuurcentrum GENK

VR 08/05

**KOEN LIECKENS & THE
HITMACHINE**

CC Muze HEUSDEN-ZOLDER

WO 13/05

**VANSINA ORCHESTRA SL
feat. MALIK MEZZADRI &
KOBE PROESMANS**

CC De Kimpel BILZEN

DI 19/05

**ANTHONY BRAXTON
QUARTET**

CC MAASMECHELEN

WO 10/06

**TIM FINOULST & KIM
VERSTEYNEN**

CC De Kimpel BILZEN

Cultuurplatform Motives for Jazz bundelt 8 jazzpodia in Limburg.
Het Limburgs jazzplatform stelt elk seizoen een exclusieve affiche samen van
ruim 60 concerten en jams.

Alle concerten + info > WWW.CULTUURPLATFORM.BE
Word gratis lid van Motives for Jazz en geniet zo van fikse korting op concerttickets!